

naša luč

ob srebrnem jubileju

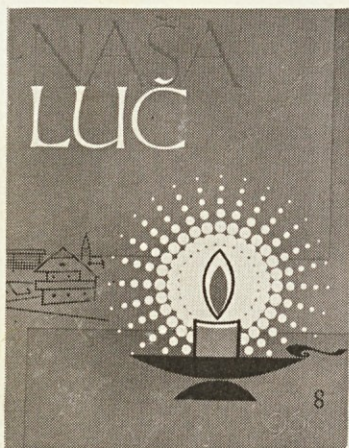
1976

8

naša luč

25 let v službi resnice, pravice in ljubezni

leto 1969

ČLOVEKOVE PRAVICE

Člen 19. — Vsakdo ima pravico do svobode misli in besede: ta pravica obsega pravico, da nihče ne sme biti nadlegovan zaradi svojega mišljenja, in pravico, da vsakdo lahko išče, sprejema in širi sporočila in ideje s kakršnimi koli sredstvi in ne glede na meje.

(Splošna deklaracija človekovih pravic.)

(1969, šte. 1)

DOLŽNOST SLOVENSkih KATOLIČANOV

Slovenski katoličani imamo dolžnost braniti najprej naravne pravice naših bratov in sester, kjerkoli po svetu so te ogrožene ali teptane: naj gre za slovensko manjšino na Koroškem, za naše brate in sestre na Tržaškem, Goriškem ali v Benečiji ali pa za slovenski narod

v osrednji Sloveniji, ki mu vse od zadnje vojne sem teptajo celo vrsto naravnih pravic.

Slovenski katoličani — kjer to moremo — govoriti o teptanju naravnih pravic naših bratov in sester, pa naj bo to komu prav ali ne, pa naj nam kdo očita karkoli. Zavest dolžnosti mora biti močnejša kot strah pred očitki.

(1969, šte. 5)

ENAKOST VERNIKA IN NEVERNIKA

Tisti, ki so proti verskim odajam na RTV, se sključujejo, da je pri nas Cerkev ločena od države. Rad bi prišel na jasno, kaj hočejo s tem reči.

Ali so verniki ločeni od države? Kako, če so pa državljani kot vsi drugi, plačujejo davke kot vsi drugi in imajo iste zakonske pravice in dolžnost kot vsi drugi?

V čem je ločitev? Morda v tem, da država ne daje uslug, ki so verskega značaja? Poglejmo!

Ali sme državni vlak peljati vernika na božjo pot? Sme.

Ali sme državna trgovina prodati župniku cement za popravilo cerkve? Sme.

Ali sme državna tiskarna tiskati knjige in časopise verske vsebine? Sme.

Ali sme vernik nastopiti na RTV z verskim programom? Ne sme.

Zakaj ne? Zato, ker sta Cerkev in država ločeni. Je torej RTV „država“ — tiskarna, trgovina in vlak pa niso?

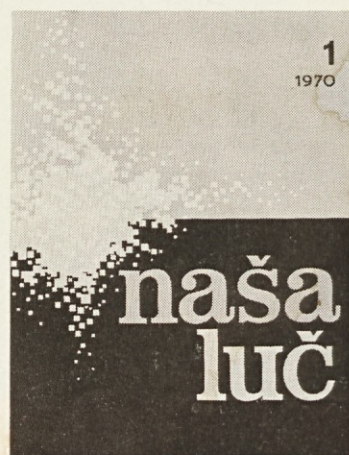
Tov. Zdenko Roter je po ra-

diu Ljubljana 25. 2. lepo povedal, da smo se v partizanih borili za svobodo skupaj verni in neverni. To je resnično. Zdaj, ko je svoboda tu, lahko samo neverni oddajajo na RTV svoj (neverni) program, vernikom pa to ni dano. Ali sta torej dve vrsti enakopravnosti: ena, ki je veljala med vojno, in druga, ki velja v svobodi?

Ivan Cankar je nekoč pripeljal hlapca Jerneja pred župnijska vrata. Ali ga ne bi danes morala pred vrata RTV Ljubljana?

(1969, šte. 5)

leto 1970

Slika na naslovni strani:
Planina Vogar nad Bohinjskim jezerom.

Predvolilna vroča jesen na Zahodu

Potem ko so se vršile v prvi polovici letošnjega leta volitve na Portugalskem in v Italiji, je ta jesen določena za volitve na Švedskem, v Zvezni republiki Nemčiji in v Združenih državah Amerike, to je, v treh najbolj značilnih predstavnicah Zahoda.

Vsak dan smo priče — saj so družbena občila spremenila, kar zadeva razdalje, svet v provinco — besednega, slikovnega, statističnega, dokazovalnega in obtoževalnega boja med različnimi političnimi strankami za naklonjenost volivcev in njihove glasove. Plakati, značke, oglasi po časopisih, propaganda po kinih, besedni dvoboji po televiziji — vse to je mogoče srečavati na vsak korak v tej predvolilni vroči jeseni na Zahodu.

Čeprav ni pri tem povsod in vselej vse čisto (demagogija, polresnice, delni vidiki dejanskosti, črno-belo slikanje), je vendar vse to vrenje privlačno, saj je izraz življenja, samodejnosti in zavzetosti za vplivanje na čimbolj pravično ureditev družbe.

A privlačnost tega vrenja ni samo in predvsem v vrenju samem, ampak v pričevanju, da je ta prostor svoboden: vsakdo lahko očita vsakomur (tudi najvišji vrhovi pri tem niso izvzeti!) vse, da le tisto drži in da je le povedano v spodobni obliki. V tem procesu določi ljudstvo in nihče drug, kdo mu bo nekaj naslednjih let vladal. Prav ta način določanja oblastnikov je izraz naprednosti 20. stoletja. Kar je temu nasprotno, je zastarelo in bi moralo že zdavnaj ostati v ropotarnici nehumanih rekvizitov.

Demokrati vsega sveta so se leta 1948 glede določanja nosilcev oblasti nedvoumno zedinili v tejle izjavi:

„Volja ljudstva je temelj veljavne oblasti. Ta volja mora biti izražena s poštenimi volitvami, ki se morajo opravljati občasno, ob splošni in enaki volilni pravici, s tajnim glasovanjem ali po enakovrednem postopku, ki zajamči svobodo glasovanja.“ (Splošna deklaracija o človeških pravicah).

Lani so v Helsinkih to izjavo ponovno potrdili.

Najvažnejša ugotovitev tega člana je, da je temelj oblasti volja ljudstva. Torej volja vsega ljudstva in samo ta: nikdar in nikoli volja peščice ljudi (stranke, dejansko vladajočih, ki bi se za to, da so na oblasti, sklicevali na zasluge v preteklosti ali v sedanosti). To je prepričanje najbolj naprednih ljudi sveta in tega prepričanja ni mogoče udušiti, pa tudi ga ne kaže pohoditi: nad vsakim pogaženjem pravic se zgodovina sama maščuje.

Ta ugotovitev, da je volja ljudstva temelj oblasti, je zato tako važna, ker je od spoštovanja ali nespoštovanja volje ljudstva odvisno spoštovanje ali nespoštovanje vseh drugih pravic.

Zakaj gazijo v določenih družbah svobodo obveščanja, svobodo političnih strank, pravico do svobodnih sindikatov? Ker si ni smelo ljudstvo svojih voditeljev samo postaviti. Zakaj po nekaterih deželah na vsak korak zapostavljajo verne, politično drugače misleče in oporečnike? Iz istega razloga! In tako dalje.

Ali je po vsem tem čudno, če smo tega predvolilnega vrenja na Zahodu veseli? Veseli predvsem, ker je znamenje resnične demokracije.

naša luč

1976 8

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 25
oktober 1976

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	75 šil.
Belgija	200 bel. fran.
Francija	25 fr. fran.
Italija	5500 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	12 n. gld.
Nemčija	15 n. mark
Švedska	20 š. kron
Avstralija	5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

kaj se je zgodilo zadnji čas doma?

BARAGOVA SOBA — V Mali vasi pri Dobrniču je za obiskovalce vedno odprta Baragova rojstna soba. Tam si lahko ogledate tudi nekatere predmete, ki jih je uporabljal Baraga ali pa so kako drugače povezani z njim.

PLEMENITO DELO — Skupina študentov iz Prekmurja, udeležencev

Motiv iz Kozane, vasi blizu Nove Gorice.

veroučnih srečanj, se je odločila za teden prostovoljnega dela na Tolminskem, kjer je potres med drugim poškodoval tudi precej cerkvá in župnišč. Plemenito delo je osrečevalo njihov vsakdan. Nepozabni so bili večeri molitve, meditacije in pesmi, veselega razpoloženja in bratske vzajemnosti.

DRAGI ZVEZKI — Na Koprskem so v knjigarnah že en mesec založeni s šolskimi knjigami. Razen za tretji in prvi primanjkuje za vsak razred vsaj po en učbenik, le-ti so v ponatisu, vendar ne vedo povedati, kdaj jih bodo šolarji lahko kupili. Srednješolci morajo za knjige odšteti od 400 do 600 din, za učence pa začetek pouka ni nič cenejši. Poprečno dá vsak osnovnošolec okoli 300 din za knjige.

PESTRA PREDSTAVA — V ljubljanskih Križankah se je po dveh letih spet predstavil zagrebški folklorni ansambel „Lado“ in je navdušil z odlično izvedbo. Od slovenskih plesov so Hrvatje izbrali ples iz Režije v Kanalski dolini, ki dajejo svojevrstno podobo slovenskega življa na italijanski strani Kanina.

POTRES 5. STOPNJE — 10. avgusta zgodaj zjutraj je prebivalce Bele krajine in Dolenjske stresel močnejši potresni sunek, katerega moč so na seizmološkem inštitutu na Golovcu v Ljubljani ocenili na povečano 5. stopnjo po Mercallijevi lestvici.

BREGINJSKI TAIZE — Veliko slovenskih študentov je v počitniških dneh odšlo v Taizé (v Franciji) in se pridružilo množici mladih z vsega sveta. „Okusiti srečo molitve in meditacije, prijateljstva in bratstva“ je bil moto, ki naj bi postal življenjski program.

ROČNA DELA — V stolnem župnišču v Ljubljani je bila od 29. avgusta do 5. septembra razstava ročnih del, ki so jih izdelali bolniki in invalidi.

SLOVENSKI BREVIR — Slovenski medškofijski liturgični svet je končal pripravo slovenskega brevira in dal v tisk prvo knjigo. Celoten brevir obsega več kot 6000 strani (štiri knjige).

STANOVANJA S TEKOČEGA TRAKU — Po večletnih pripravah se je velenjsko Gorenje v sklopu z močnejšimi podjetji v Sloveniji odločilo za gradnjo tovarne montažnih gradenj. V tovarni bodo izdelovali montažne stanovanjske celice z vsemi instalacijami, oblogami in opremo. Po prevozu na gradbišče jih bodo samo namestili in spojili z ostalimi deli novogradnje. Načrtovana zmogljivost bo 2000 stanovanjskih enot letno.

Grad na vodi — Otočec na otoku sredi Krke.

od tu in tam

drobtinice

PRAVLJICA

... In potem je komisijo za ugotavljanje neupravičenega premoženja pojedel volk...

Našel sem skupni jezik s šefom: kadar on govori, jaz molčim.

Z zlatimi časi je tako, da so časi ostali, zlato je pa šlo.

Previdni ljudje mislijo s tujimi možgani.

Teško je glasno trkati na tapetirana vrata.

Vodil je družbo do svoje hiše, naprej pa naj bi našli pot po njegovih referatih.

Delavski razred je sestavljen iz upravičeno bogatih, neupravičeno bogatih in revežev.

Jemali so drug od drugega na račun tretjega.

Pridnost si mogoče zasluži pohvalo, plačana je pa zelo slabo.

Nekatere stvari niso vredne počenega groša. Zato jih plačujemo v dinarjih.

Denar odpira vrata in zapira usta.

Napihujejo se najbolj tisti, ki so znotraj votli.

Še vedno ne vem, kaj hočejo nekateri: boljši jutri ali dober danes.

Najtežji je boj mnenj s tistimi, ki mnenja sploh nimajo.

Vpisati ali ne vpisati posojilo za ceste — je to sploh še kakšno vprašanje?

Kako naj si baše v žep tisti, ki hiač sploh nima?

Nekateri samo dajejo nasvete, drugi jih samo poslušajo, vsi pa smo prepričani, da so jih oboji potrebni.

Ves pesek jim je zmetal v oči, pa si je kljub temu postavil vikend.

Denar ni vse. Tudi podkupovati je treba znati.

100.000 KRVODAJALCEV — Toliko jih je bilo v preteklem letu. S tem so popolnoma krite domače potrebe in zbranih je dovolj zalog za primer večje in hitre uporabe. Ta akcija dobiva iz leta v leto širši razmah, kar je rezultat dobre organizacije in zavesti solidarnosti. Statistika je pokazala, da prav ti ljudje

največ sodelujejo tudi pri drugih humanitarnih akcijah.

VIPAVSKA — DEŽELA PETJA — Vsako prvo nedeljo je v Logu pri Vipavi v romarski cerkvi posebno srečanje z namenom duhovne prenovne. Poseben poudarek je na cerkveni glasbi. V maju je bil tu primorski festival cerkvene glasbe z rekordnim številom pevcev. V poletnih mesecih so nastopili mnogi zbori, med njimi tudi združeni stolni in komorni zbor iz Ljubljane.

ŽUPANČIČEV MUZEJ — Z „Župančičevim dinarjem“, ki so ga otroci zbirali po šolah po vsej Sloveniji, so odkupili Župančičevo rojstno hišo in jo prenovili v muzej. Dela pri obnovi so se vlekla dolgo časa in junija letos so jo s kultur-

(Dalje na 13. strani)

Cerkev v Vinici ob Kolpi, rojstni vasi pesnika Otona Župančiča.

Stara hiša z „gankom“ v Drašičih v Beli krajini.

imejmo radi svojo cerkev!

Ljubljanska Družina je imela razgovor z novim pomožnim škofom v Torontu (Kanada) dr. Lojzetom Ambrožičem. Iz tega razgovora smo izbrali nekatere njegove izjave o današnjem krščanstvu, ki se nam zdijo zanimive.

ZASKRBLJUJOČI POJAVI V DANAŠNJI CERKVI

Najbolj zaskrbljujoč pojav v današnji Cerkvi je gotovo neka pripravljenost, „požreti“ vse, kar so-

dobni svet ponuja. Mislim tole: Res je, da je bila Cerkev v preteklosti preveč povezana z obstoječimi družbenimi ustroji. Cerkev je govorila tudi preveč starinski jezik. Temu so se uprli, in mislim, da čisto upravičeno. Toda posledica bolj svežega vetra, ki je zavel v Cerkvi je, da so nekateri teologi pripravljene sprejeti vse, kar je „moderno“, kar je „novo“, kar tako imenovano „javno mnenje“ sprejema.

Mogoče se tu ne oziram na dvatisočletno izkustvo Cerkve, ki se je vedno znova spoprijemala s podobnimi težavami.

Sicer pa popolnega ravnovesja v Cerkvi ni nikoli bilo. Zmeraj so bili v njej „konservativci“ in „liberalci“, in napetost med njimi je nekaj čisto naravnega. Obe struji potrebuje druga drugo: konservativci, da se rešijo kritičnosti in boječnosti, in liberalci, da se otresejo svoje naivnosti in nekritičnosti.

Skrbi me pa, da so v Cerkvi skupine ljudi, ki mislijo, da imajo vse odgovore, ki mislijo, da jim ni treba nikogar poslušati ali se celo s kom pogovarjati. Tako dobimo dve skupini, ki govorita sami s seboj, med seboj pa ne dovolj.

In čemu se bomo morali postaviti po robu?

Recimo:

Med nekaterimi teologi se pojavlja težnja po nekakšnem razosebljenju Boga. Pravijo, da Bog ni oseba, s katero lahko govorim, jo molim, se z njo pogovarjam. Bog je zanje neko načelo, nekaj najboljšega v človeku. Res je, da so vse naše predstave o Bogu nepopolne, je pa tudi res, da je naša predstava o Bogu kot osebi še najbližja resnici.

Druga nevarnost je težnja nekaterih, da bi Kristusovemu vstajenju vzeli njegovo resničnost in zgodovinskost. Pravijo, da je vstajenje samo naša „popredmetena predstava“, nekaj, kar daje človeškemu bivanju nov pomen. Po mojem je ta težnja navadna kapitulacija pred modernimi predsodki, s katerimi sekularizirani svet zavrača vse, kar je „neznanstveno“. Prepričan sem, da nima vstajenje, če Kristus ni vstal nobenega smisla, in ne vem, zakaj bi o njem sploh govorili.

Dalje: so kristjani, ki bi radi skrčičili krščanstvo na humanizem. Humanizem sam po sebi je lep, toda to še ni krščanstvo, ki sloni na razodetju resnic, do katerih bi se človek s svojim razumom ne mogel nikoli dokopati.

In potem seveda nekaj „razsvetljenski“ prezir preteklosti. So ljudje

recepti za življenje

Čim bolj se srce ujame v materialne dobrine, tem manj je v njem prostora za Boga.

p. Polikarp Brollh

Preden se poročimo, imejmo odprte oboje oči, po poroki pa eno zatismo! (Črnski pregovor)

Morda smo se tudi mi naučili mojstrstva, ki dela iz greha krepkost in ki prekrščuje napuh v ambicijo, lakomnost v podjetnost, nečistost v intimnost, nevoščljivost v konkurenco, požrešnost v apetit, jezo v živčnost, lenobo v pavziranje...

Ne sramuj se svoje vere! Dvajset stoletij je preživel.

René Bazin,
francoski romanopisec

Pri prvem kozarcu pije človek vino, pri drugem kozarcu pije človek vino, pri tretjem ko-

zarcu pije vino človeka. (Japonski pregovor)

Zbodi samega sebe, da boš vedel, kaj drugi čutijo! (Japonski pregovor)

Za zakon so potrebne tri reči: 1. potrpežljivost, 2. potrpežljivost, 3. potrpežljivost. (Kitajski pregovor)

O svojih bolečinah bi bilo najboljšo NIKOLI, NIKOMUR, NIC povedati. Pa ker smo ljudje, nam to ni mogoče. Zato poskušajmo takole: VČASIH, KOMU, KAJ. (Čim manj, tem bolje.) NI-

v Cerkví, ki menijo, da je bila preteklost temna in grešna, sedanost pa da je svetla in čista. A, če smo poštene, bomo priznali, da so imeli naši pradedje svoje probleme, kakor imamo mi svoje, in da bodo naši zanamci gledali na nas prav tako kritično, kot gledamo mi na svoje prednike.

VZGOJA V SEMENIŠČIH NA NOVIH TEMELJIH

Način duhovniške vzgoje se je precej spremenil.

V semenišču, v katerem sem učil pred koncilom, med koncilom in po njem, smo šli, če povem z nekoliko pretiravanja, iz „totalitarizma“ v „poln nered“ in smo zdaj končno našli „srednjo pot“.

„Staro semenišče“, skozi katero sem šel sam, je bilo brez dvoma prestrogo. Bilo je premalo svobode, preveč pravil, premalo navajanja na samostojni študij. V dobi „popolnega nereda“ je bilo seveda narobe: karkoli je dišalo po oblasti, je bilo v očeh bogoslovcev takoj napačno.

Seveda pa je bila anarhija v semeniščih samo del splošne anarhije na univerzah. In kot se je položaj na univerzah v zadnjih petih letih zelo umiril, tako smo tudi v semeniščih prišli do nekega ravnovesja: semeniško vodstvo dejansko vodi, vodi pa na način, ki je ve-

liko bolj človeški in oseben, kot pa je bil nekoč.

In potem je prišla tista kriza med leti 1965 in 1972. Moram reči, da sem se včasih čudil, kako da so ljudje sploh prihajali v semenišče in ostali v njem. Saj niso imeli ni-

ti malo opore, ki sem jo, recimo, imel jaz v svojem času. V mojem času je duhovništvo bilo in veljalo za nekaj trdnega in nespremenljivega, v teh letih pa so duhovniki, tudi znani in ugledni, trumoma zapuščali svoj poklic.

koli pa: **ZMEROM, VSAKOMUR, VSE.** Bolečine so biseri in rečeno je: „Ne mečite biserov!“

Marko Stanič

„Vrnitev k veri“ je naslov knjige, ki jo je napisal ameriški zdravnik-psiholog dr. Henry Link. Ob nešteti primerih iz svoje zdravniške prakse je prišel do zaključka, da je za mirno, urejeno in srečno življenje potrebna vera. Zato se je tudi sam vrnil k veri svojega otroštva.

Zapisal je, da ni na njegovo vrnitev k veri vplivalo nič negativnega: nikakršen strah pred starostjo ali onemoglostjo, no-

bena bolezen ali razočaranje. Knjigo je napisal pri petinštiridesetih letih in pri polnem zdravju.

V dvajsetih letih je šlo skozi njegovo ordinacijo več tisoč ljudi. Želeli so si od njega nasvetov in pomoči. In čeprav sam ni izpolnjeval verskih dolžnosti, je vedno pogosteje dajal svojim pacientom nasvete, odeve v svetopisemska naročila. Nekaterim je celo naravnost nasvetoval, naj začno z verskim življenjem in se vključijo v farno skupnost. Tako je prišel počasi tudi sam do vere.

Po zraku letamo kot ptice, po vodi plavamo kot ribe, pod zemljo rijemo kot krti. Ali bi ne bilo čudovito, da bi tudi po zemlji hodili kot ljudje?

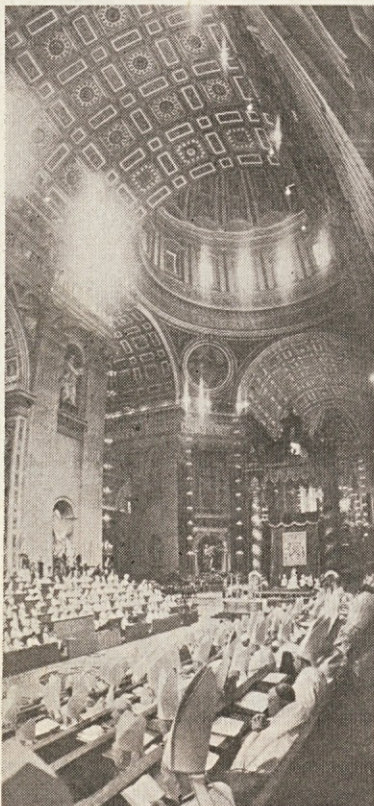
John Steinbeck

Bog nas pogosto obišče, a nas ni doma.

Rabindranath Tagore

Krivičen očitek laže prenese-mo, če si rečemo: „Tega nisem zaslužil, sem pa zaslužil marsikaj drugega, česar mi še nihče ni vrgel v obraz.“

François Mauriac

Zadnja leta je seveda položaj boljši. Duhovniki so nehali zapuščati svojo službo in večina tistih, ki so ostali — vsaj vtis imam tak — veliko več moli. Novi rod bogoslovcev, ki zdaj prihaja v seminšča, nima več tistih problemov, kot so jih imeli bogoslovci pred desetimi leti. Njim ni treba več dokazovati svoje neodvisnosti. Ta rod je bolj umirjen in bolj odprt in si odprtost tudi lažje privoščiči, ker je bolj uravnovešen.

Seveda je možno, da sedanji rod študentov (po mojem traja en študentski rod okoli pet let) dejansko reagira na ravnanje prejšnjega rodu, in ne moremo še reči, kaj se bo zgodilo čez štiri ali pet let.

In česa si najbolj želim od teh ljudi?

Rekel bi, dvojega: razumevanja ljudi in zvestobe Cerkvi.

Razumevanje brez zvestobe Cerkvi se lahko izrodi, kajti duhovniški poklic je še vedno oznanjanje evangelija. A evangelij se ohranja v Cerkvi.

Na Novo zavezo gledam kot na izraz cerkvene tradicije in kot prezkusni kamen cerkvene tradicije.

Vsak poskus, najti Jezusa zunaj evangelijev, skozi nekak „peti evangelij“, se izrodi. Tak Jezus je le zbirka idealov po okusu tistega, ki ga oznanja.

nad milijon kristjanov na evharističnem kongresu v ZDA

V Filadelfiji, rojstnem mestu ZDA, se je ob 200-letnici od 1. do 8. avgusta vršil 41. evharistični kongres, ki je bil vrsta verskih manife-

kaj manjka presežku let?

Iz bolnišnice se je vrnila babica po tvegani operaciji. Zavoljo let so se posega branili, a imeli so srečo. Ob odpustu so jo priporočali svojcem: „Če boste lepo skrbeli zanjo, ji lahko navržete še nekaj lepih let...“

Skrbeli so že, toda... Vtak-

nili so jo v kabinet, češ da bo imela mir. Tega je imela res toliko, da jo je začelo zebti v srcu.

Ondan je imela rojstni dan. Priredili so ji pravcato ceremonijo, da se je začudena spraševala, ali res njej v čast ali bolj sebi v priznanje. Tokrat, ko so se potrudili k njej tudi drugi sorodniki, ji je bilo dovoljeno poklepetati. A kaj, ko so se vsi vedli tako, da ni prišla do besede. Nihče je ni ničesar vprašal in kdo ve, ali bi jo tudi z voljo poslušal. Njih je bila ena sama zagnanost, ona pa „stara, upadena, guba pri gubi“ je lahko samo še gledala ta vrvež kakor gledališko predstavo...

Ko so ji segli v roko in jo

vljudnostno poljubovali, se ji je ves čas zdelo, da ne čuti njihovih rok, ne sliši besed, da ni svetlega žarka iz oči, ki bi govoril, česar ne zmore jezik. Imela je občutek, da stoje vsak na svoji strani mejnega bloka v vojnem času, le da je bilo tisto pozdravljanje na daleč pretresljivo prisrčno nasproti tem dolžnostnim objemom.

Ko je ostala sama, je natanko čutila, da je njeno mesto v kabinetu, v kotu „miru“. Oko ji je obviselo na omarični svetilki s počenim senčnikom. Zaradi lepotnostne nakaze jo je gospodinja odstranila iz družinske sobe, v kabinetu bo pa še služila, za babico bo še dobra... Ta stara svetilka je postala podo-

stacij, socialnih pogovorov in kulturnih prireditve.

Slovenci so se zbrali iz vseh krajev ZDA in Kanade. — Vodil jih je koprski škof Jenko. Na otvoritveni procesiji so vzbudile pozornost naše narodne noše. Moški pevski zbor iz Bridgeporta je tudi nastopil. Na predzadnji dan pa so se Slovenci zbrali k slovenski maši, med katero je pel pevski zbor Korotan iz Clevelanda in kjer so se s posebno obljubo zavezali, da bodo po vseh slovenskih družinah po svetu vsako leto na večer pred praznikom brezjanske Matere božje (23. maja) prizgali lučko v znamenje in spomin na slovenska krščanska izročila.

Slovenci so izročili m. Tereziji iz Kalkute košarice za hrano za kalkutske reveže. Iz ZDA je odplula v začetku kongresa posebna ladja z žitom in poljedelskimi stroji v Bangladeš. To je bil uspeh akcije „skodelica riža“, ki jo je sprožil neki ameriški duhovnik in ki zahteva od vsakogar, da se odpove en dan na mesec hrani in tisto daruje za revna ljudstva.

Na kongresu je govoril tudi ameriški predsednik Ford. Poudaril je

misel o zaupanju v božjo previdnost, o enakosti ljudi, svobodi vere in vesti za vse v Ameriki.

Papež je zaključil kongres z angleškim govorom prek komunikacijskega satelita. Govoril je, da smo ljudje potrebni naravne hrane, prav tako pa nadnaravne. „Človek se v iskanju hrane vse preveč zateka samo k navadnemu kruhu. Ta ga ne more dokončno nasititi pa tudi mu ne prinesei neumrljivosti. Kristus govori: ‚Jaz sem kruh življenja. Kdor bo jedel ta kruh, bo živel vekomaj‘. Kristusa potrebuje vsak kristjan, vsako občestvo, vsako dejavnje, ki ga hočemo opraviti iz ljubezni.“

oporečniki v cerkvi

Nekdanji misijonski nadškof Francoz Lefébvre je v Econe v Švici ustanovil semenišče, kjer se pripravljajo na duhovništvo bogoslov-

ba njenega življenjskega presežka.

V svoji samoti se je spomnila, da ji je sobolnica na kliniki pripovedovala o svoji čudoviti snahi. Snahe so tolikokrat predmet žolčnih spopadov po gospodinjskih, njena je pa živo nasprotje: tako čuteča in dobra, da v tem prekaša vse njene hčere. In zato jo ima neprisiljeno rada. Taka snaha v njej ne vidi nadložne postarane ženske in tašča v snahi ne tiste udarne mladosti, ki zna biti tako pogosto odklonilna in neobzirna do starih. Druga drugi odpirata srce.

Blagor tej tašči... Snaha ji zlati in ogreva jesenske dni. Njenemu življenju ohranja voljo

in smisel tudi še za ta svet. A njej? Se bo njej še kdaj nasmejnilo sonce? Kdo ji bo vdihnil življenje v presežek let?

Babica se je zamislila. Kdaj je že slišala zapoved: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe! In: Spoštuj očeta in mater! In vendar sta ti zapovedi modernemu človeku tolikanj vprašljivi, da se muči z odkrivanjem nečesa „novega“. Zakaj? Nemara zato, ker gledamo nanju skozi napačno okno.

Če bo tisto „novo“ babičino srce in srca vseh naših starostnikov obsevalo z enako toplino kakor luč krščanskih zapovedi, se bodo z enako uteho veselili presežka svojih let.

J. L.

iz cankarjeve zakladnice

Prepričanje, naziranje, mišljenje, vera in kolikor je še teh besed — ne vprašam vas zanje. Kajti ena beseda je, ki je živa in vsem razumljiva: oblast. Živa je od vekomaj, vseh besed prva in zadnja. Pokóri se, ne upiraj se, je poglobitna zapoved; vse drugo je privesek in olepšava. Kdor se ravna po tej zapovedi, mu bodo grehi odpuščeni; kdor jo prelomi, bo smrti deležen.

Kadar je človek oženjen in ima troje otrok, ga obide spoznanje, da je vsaka beseda, bodi še tako lepa in gosposka, le metafora za poglobitno besedo: kruh... Grenak je, ta evangelij radovoljnega suženjstva.

Veliko jih je tudi v naši deželi, veliko in preveč, ki bi jim ne pomagalo, če bi Bog poslal nadnje vseh četrvero velikih ter dvanaajstero malih prerokov.

ci, ki obsojajo 2. vatikanski koncil in razvoj v Cerkvi. Nadškof sam trdi, da pokoncilska Cerkev ni več

katoliška Cerkev. Papež je nadškofu prepovedal izvrševanje duhovniških in škofovskih opravil, pa se zdi, da se nadškof za prepoved ne zme-ni. Ima nekaj tisoč privržencev po svetu in nevarnost je, da bo začetnik nove razkolniške cerkve.

Nekdanji benediktinski opat pri sv. Pavlu v Rimu don Franzoni je odstopil od benediktincev, pri zadnjih volitvah v Italiji pa je delal propagando za komunistično stran-ko. Njegov škof ga je laiziral, tako ne sme več opravljati duhovniških opravil.

V drugo skrajnost je šel italijan-ski duhovnik Olindo Del Donno, ki je kandidiral in bil tudi izvoljen za poslanca na listi neofašistične stranke. Po sporazumu med itali-jansko vlado in Vatikanom ne sme noben duhovnik dejavno posegati v politiko.

Med vrsto bogoslovnih učenja-kov po svetu je mogoče opaziti take, ki hočejo imeti glede bistvenih vprašanj o Cerkvi zadnjo besedo: eni bi radi nekatere določbe zad-njega koncila razširili prek vseh raz-umnih meja, drugi pa teh odločb nočejo sprejeti. Seveda prihaja pri tem do napetosti in nasprotij v Cer-kvi, ki jih ne bi bilo prav nič treba. Naj bogoslovni učenjaki odpirajo

nova vprašanja in kažejo na nove možne rešitve, a naj bodo bolj skromni in ne nudijo svojih izsled-kov kot zadnjo modrost. Koliko več je vredna neka osnovna enotnost v Cerkvi kot pa neučakano uveljav-ljanje novih poti, pa čeprav utegne-jo biti te kdaj pravilne.

Končno je le edinstvo s Petrovim naslednikom znamenje, da je nekdo pravoveren, to je, da je v soglasju s Kristusom. Od prvih krščanskih časov so živeli v Cerkvi reformator-ji, ki so bili svetniki, ne pa uporniki. Tudi svetniki so marsi-kateremu papežu zelo grenko po-vedali, pokorščine mu pa niso nik-dar odrekli. Ostali so v Cerkvi in le iz nje so skušali Cerkev pleme-niti.

prenova slovenske cerkve

Ko je pred dvanajstimi leti začel Janez XXIII. cerkveni zbor, je hotel, da bi prišla z njim v Cerkev prenova. Marsikje po svetu so ure-sničili kmalu po koncilu sinode, ki

največji roman

Leta 1950 so izvedenci z vse-ga sveta izbirali v Angliji naj-boljši roman, napisan v zadnjih sto letih. Prvo mesto je osvojil Dostojevski z romanom *Bratje Karamazovi*.

Kaj, ko bi izbirali najboljši roman vseh časov?

Sicer pa je ta roman že zdav-naj izbran. To je sveto pismo.

Kje na svetu najdete knjigo,

ki bi bila prevedena v 1100 je-zikov? Ali ki bi se vsaj od daleč približala tej številki?

Katere knjige prodajo letno okoli 30 milijonov izvodov? Dnevno torej skoraj 100.000?

Katera druga knjiga je še po 500 letih zanimiva? Sveto pismo je ohranilo svojo mladostno svežost po tisočletjih.

Katero knjigo z enakim ves-eljem prebirajo stari in mladi, delavci, kmetje, ribiči, zdravniki, gospodinje, po newyorških hotelih in po indijskih pagodah?

Zlasti pa: katera knjiga se lahko primerja s svetim pismom po vsebini?

Tudi druge duhovne knjige bi nam rade približale Boga: opi-sujejo njegove lastnosti, nanj prenašajo naše pojme in izraze. Bog, ki nam ga predstavljajo, je nekako hladen, megljen, da ne rečem narejen.

Bog sam je pomagal, da so pisatelji svetega pisma napisali o njem silno napet roman: neiz-rekljivo dramo z neizmerno za-vozlanim zapletom, ki mu še danes ne vidimo razpleta. Dramo, a ne o tem, kako človek išče Boga, ampak kako Bog išče člo-veka. S čistih božjih višin se je spustil v naše blatne nižave, se ukvarja z nami, nas vabi, nam grozi, nas kaznuje, odpušča, lju-bi, trpi, joče se in veseli z na-

so sprejele nove pobude za krajevne Cerkve.

Pred sedmimi leti je pastoralna revija *Cerkev v sedanjem svetu* obširno pisala o vseslovenski sinodi, a do sinode ni prišlo. Kasneje so začeli govoriti v slovenski Cerkvi o prenovi. Zanj naj bi strokovnjaki pripravili besedila, ki bi izhajala iz slovenske stvarnosti in bi v luči pokoncilске teologije kazala nove smeri dušnopastirske preнове. Tudi ta misel o prenovi je do danes rodila le malo sadov v obliki pisanih navodil. (Le osnovno načrtanje o zakramentih.)

Vendar so se pa druge stvari v slovenski Cerkvi toliko premaknile, da že lahko rečemo, da pokoncilska prenova na Slovenskem napreduje.

Sem je treba šteti izdajo bogoslužnih knjig: obrednikov za krst, birmo, poroko in pogreb; mašne knjige in knjig z berili in evangeliji. Drug razveseljiv pojav so skupine, ki jih je vedno več in ki se temeljito pripravljajo na obhajanje svetih skrivnosti (npr. redno in dobro prejemanje zakramentov, branje beril pri maši ipd.).

Tudi redovne družine so pregledale in predelale svoja pravila, da bodo našle svoje mesto v slovenski

Cerkvi kot resnična duhovna žarišča.

Vršijo se razni tečaji, posvetovanja in pa študijska potovanja slovenskih duhovnikov in drugih dušnopastirskih delavcev.

Pojav posvetovanja je morda najgloblje posegel v prenovu na Slovenskem. Pri tem je treba omeniti celotedenske tečaje na Mirenskem gradu, za katere je značilen predvsem skupinski način dela. To je primer, da se cerkveni ustroj spreminja iz nekakšno oblastvenega, v razgovornega, kjer so dušnopastirski delavci zares udeleženi pri iskanju pravih prijemov in zadovoljivih rešitev.

Študijska potovanja slovenskih katehetov pomenijo spoznavanje razmer in ljudi, naporov in težav, s katerimi se srečujejo drugi pastoralni delavci tako doma kot tudi po svetu.

Pri vseh teh srečanjih je posebno veliko vredno doživljanje krščanske skupnosti v vseh njenih razsežnostih: od skupnega obeda in razvedrila do poslušanja izbranih predavateljev, od skrbno pripravljenega dela po skupinah do skupnega obhajanja svetih skrivnosti.

Taka srečanja katehetov in drugih pastoralnih delavcev so veliko

prispevala k prebujanju zavesti, da so pastoralna vprašanja skupna zadeva vseh in da jih je možno uspešno reševati samo po načrtu in skupno. Dejstvo, da si želimo dialoga, da smo ga vedno bolj sposobni, in to ne samo na tečajih, temveč tudi na duhovnih vajah, v spovednici in pri katehezi, med so-delavci, ki ukazujejo in ki ubogajo, pomeni, da se slovenska Cerkev nazvema pokoncilskega, to je, evangeljskega duha. Ta duh prijateljstva prehaja na župnije in manjše skupine vernih.

Kljub vsemu bo treba smernice preнове tudi v slovenski Cerkvi na kakšen način spraviti na papir. Težnje kristjanov po pristni duhovnosti in praktičnem krščanskem življenju naj bi zapisi disciplinirali, usmerjali in spodbujali.

Kot dodatek k tem mislim naj poročamo, da se je na koncu avgusta zbralo na teološki fakulteti v Ljubljani 150 katehistin in katehetov iz ljubljanske nadškofije k skupnemu razmišljanju o verskih srečanjih mladostnikov.

Ugotovili so predvsem, da so za današnje katehezo nujne majhne skupnosti in da morajo biti pri mladinskih srečanjih razgovori prepleteni z dobro molitvijo in premišljevanjem.

mi, samo da bi se mu prepustili in bi nas lahko dvignil v svoje naročje.

Od nikoder ne zre v nas božji obraz tako jasno kot iz svetega pisma. Bog, Dobri Smehljajoči se, Ljubeči, Užaljeni ...

Zato naj bo sveto pismo vsak dan v naših rokah. Potem se bomo vsak dan vključevali v ta veliki roman. Saj v tem romanu živimo, ta roman sami skladamo, saj smo sestavni del tega velikega dogajanja. Od prvega človeka do zadnjega, do samega sodnega dne, je vse en sam roman svetega pisma. Roman o božjem iskanju in našem bežanju.

Po drugih knjigah iščemo mi Boga, po svetem pismu išče Bog nas. Čigavo iskanje bo uspešnejše?

Januarja 1881 je umiral veliki Dostojevski. Hči Amelija je takole opisala očetovo smrt:

Kri mu je udarila na usta. Videl je, da so to njegovi zadnji trenutki.

V nevarnostih je vedno jemal v roke sveto pismo. To je storil tudi to pot. Prosil je ženo, naj odpre evangelij in prebere, kjer se ji odpre.

Mama se je obrnila, da ne bi videl njenih solza v očeh, in

brala: „Jaz bi moral priti k tebi, pa prihajaš ti k meni, se je branil Janez Krstnik. Jezus odgovori in reče: „Ne zadržuj me! Mora se izpolniti vsa postava!“

Ko je oče to slišal, je rekel ženi: „Si slišala? Ne zadržuj me! Moj čas je prišel. Umreti moram.“

Poklical je duhovnika, se spovedal in nato pobožno prejel obhajilo.

Nato mu je mati prebrala še priliko o izgubljenem sinu.

V življenju, v smrti, vsak dan — sveto pismo.

Miha Žužek

smeh od doma
(s stisnjenimi
zobmi!)

„TV ŽEHTNIK“ IN „TEVERSE-
NOVE BAJKE“ STA PREJELA V
PORTOROŽU NAGRADI ZA HU-
MORISTIČNO VSEBINO. SEVE-
DA, KO JIM PA NISO KONKU-
RIRALI TELEVIZIJSKI GOSPO-
DARSKI KOMENTARJI!

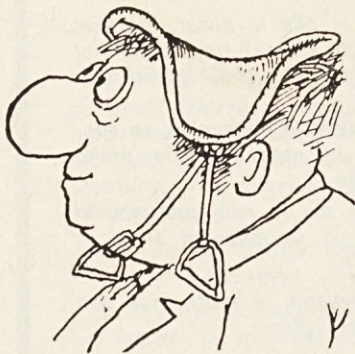
ZAKAJ TUDI PRI NAS NE PRE-
MAKNEMO POLETNEGA ČASA
ZA URO NAPREJ?

- Pri nas bi morali premakni-
ti čas za nekaj dobrih let nazaj.
- Najbrž zato, ker pri nas ni
še nihče od tistih, ki rano vsta-
jajo, obogatel, ne upravičeno,
ne neupravičeno.
- Preden bi to pri nas stopilo
v veljavo, bi bila že jesen.
- Saj ga, toda samo za vo-
dilne delavce ob koncu izmene.

KAKO TO, DA IMAMO V SLO-
VENIJI EN SAM ZELO SKRO-
MEN ŽIVALSKI VRT?

- Saj uradnega cirkusa tudi
nimamo, pa ga je vendar pov-
sod na pretek.

DELAVEC DELAVCU: „NAŠEL
SEM SKUPNI JEZIK S ŠEFOM:
KADAR ON GOVORI, JAZ MOL-
ČIM.“

SLOVENEK, KI NE POTREBU-
JE UZDE, AMPAK GA LAHKO
VODIŠ ZA NOS.

iz slovenskih listov

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov ki izhajajo doma in in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemelje-
nost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

NAS TEDNIK

OBSOJAMO POSTOPANJE POLICIJE NA KOROŠKEM

Tako imenovani varuhi javnega reda so imeli v nedeljo (8. avgusta, op. NL) za svoje nadvse brutalno postopanje privoljenje z „najvišjega mesta“. Z izgovori, ki so se pozneje izkazali za laži in neresnice, je žandarmerija prišla in zaprla 26 koroških Slovencev, ki so prišli na prireditev *Abwehrkämpferbunda* (= brambovcev, op. NL) v Škocijan. Žandarmerija je vlekla mlade koroške Slovence za lase, jih brcala, jih davila.

Ko so novinarji-fotografi hoteli vse to fotografirati, so jim hoteli varuhi javnega mnenja odvzeti kamere. To se ni zgodilo le enemu, ampak vsem: filmski celuloid bi bil — in je bil — nepodkupljiva priča prestopkov žandarmerije.

Za sporazumevanje in prijateljstvo med narodi se je nekaj dni pred odkritjem škocijanskega spomenika brambovcem izrekel *Solidarnostni komite za pravice koroških Slovencev*. Policija je na ta poziv odgovorila s terorjem, ki ga v zadnjih letih nismo poznali: aretirala je številne koroške Slovence ter zastopnike *Solidarnostnega komiteja*, ki so se udeležili prireditve *Abwehrkämpferbunda* in ki so z letaki, transparenti ter z majicami na popolnoma miren način opozarjali na protimanjšinsko naravo prireditve.

Zastopniki *Solidarnostnega komiteja* so delili na prireditvi letake, na katerih je bil v obeh deželnih jezikih ponatisnjen člen 7 državne pogodbe, na drugi strani pa je bilo zapisano: „Za sporazumevanje in prijateljstvo med narodi“. Očitno je bil ta poziv nekaj tako ekstremističnega, da je morala poseči vmes policija.

Med prireditvijo je več oseb slišalo, kako so policisti in žandariji dobili prek sprejemnikov ukaze. Nekateri od njih pravijo, da so slišali, kako so dobili po sprejemniku tudi dovoljenje, da uporabijo orožje.

Da je bilo potem marsikatero poročilo v časopisju drugače, kakor so videli časnikarji teh uredništev na svoje oči, zelo tipično osvetljuje koroško vzdušje: ne more biti, kar biti ne sme.

Več opazovalcev proslave odkritja spomenika se je po prireditvi pe-
ljalo v Sinčo vas, ker so bili zaskrbljeni za usodo tistih, ki jih je žandar-
merija aretirala. Hoteli so na žandarmerijsko postajo, a jim je bil vstop
prepovedan. Diskutirali so in pogajali so se z varnostnimi organi, da bi
jim bil vstop vendarle dovoljen. Predvsem so hoteli izvedeti, kdaj bodo
izpustili aretirane osebe. Namesto odgovora jim je policija velela, naj se
spravijo stran. To so potem tudi storili.

Oddaljili so se na onkraj ceste na parkišče ter diskutirali, kaj naj bi
napravili. V tem trenutku se je na motornih kolesih pripeljalo okoli 20
policistov. Ne da bi si prav ogledali položaj, so začeli z lovom na prija-
telje aretirancev. Skupno z ostalimi žandariji, ki so že prej stali pred žan-
darmerijsko postajo — skupaj je bilo sedaj okoli 40 orožnikov — so
gnali skupino 10 ljudi proti žandarmerijski postaji. Nekateri orožniki so
imeli celo kole v rokah. V skupini, ki jo je gnala žandarmerija proti vhodu
orožniške postaje, je bilo tudi več deklet.

Dve dekleti, ki v tem trenutku nista bili direktno pri zajeti skupini, sta
si ogledovali izložbe. „Ti dve spadata tudi zraven!“ je pokazala neka

besna domačinka na obe študentki, nakar je žandarmerija, brez vsakega razloga, aretirala še ti dve dekleti.

V Sinči vasi so orožniki pripravili 15 ljudi, od tega 6 deklet.

Ves potek aretacij je opazoval tudi odvetnik dr. Janko Tischler, ki je medtem došel v Sinčo vas, da bi se pozanimal za sina ter ostale žrtve policijskega nasilja. Z odvetniško legitimacijo v roki je hotel tudi on vstopiti. Sprva ga niso pustili, a dr. Tischler je rekel, da ne zapusti hiše, preden ni sin prost.

Sledil je edinstven postopek žandarmerije. Surovo so zgrabili odvetnika (!), mu strgali srajco, zavili roke na hrbtu ter ga odnesli po stopnicah gor. To se je zgodilo v komaj dojemljivi naglici. Zgoraj so ga vrgli na tla, potem ko so ga po stopnicah še brcali. Ko so izvedeli, s kom imajo opravka, jim je postala zadeva neprijetna in so se začeli hitro opravičevati. Dr. Tischler je dobil zaradi surovega postopanja žandarmerije razne poškodbe.

Medtem je prispelo na kraj prizorišča tudi nekaj novinarjev, ki jih je žandarmerija prav tako hotela odgnati ter jim onemogočiti fotografiranje.

Po daljšem prigovarjanju je dr. Holzer, namestnik okrajnega glavarja, privolil v improvizirano tiskovno konferenco.

Prvo vprašanje je bilo, zakaj so izvedli aretacije tudi v Sinči vasi. Dr. Holzer je trdil, da so hoteli demonstrantje s silo v hišo. „Kakšna je bila sila?“ — „Hoteli so vdreti skozi vrata.“ — „Pred vrati pa je še plot. So ta plot pregazili?“ — Dr. Holzer je postal negotov. Pogledal je ven. Premotril je plot in rekel: „Ta plot ni previsok, ta ovira ni nepremagljiva.“ — „So ta plot prekoračili?“ — „Ne, ne. Pazite! Napravimo tako! Informiral se bom še enkrat čisto točno, to je bilo le vmesno poročilo.“

Pri tem vmesnem poročilu je tudi ostalo. V večernih poročilih pa je dr. Holzer že opustil trditev o poskusu, da bi demonstrantje vlomili vrata. Novinarji so mu pač dali vedeti, da se ne pustijo voditi za nos.

Dvojna mera varnostnih organov: Ko so heimatdienstovci docela „neorganizirano“ motili slovenske prireditve, ni policija nikogar prijela, čeprav so motili prireditve tako močno, da so morali govorniki kričati. Če izrazijo Slovenci pomisleke proti *Heimatdienstu*, poseže vmes brutalna sila. Pripadniki manjšine so v Avstriji očitno brezpraven sloj, kajti nobeden od žandarjev ni utemeljil svojega postopanja.

Končno so izpustili dr. Tischlerja — tudi njega so zasliševali. Pred časnikarji je izjavil, da se bo obrnil na ustavno sodišče.

Naš tednik, Celovec, 12. avgusta 1976, str. 1 in 8.

družina

„Družina“ izhaja dvakrat na mesec. Izvred stane 50 par. letna naročnina 12 Ndin. an. inosematvo

V SLOVENSKEM TISKU O VERI IN CERKVI SKORAJ VEDNO ČRNO

Novinar Bogdan Novak lepo opisuje življenje v Efezu v članku Pogled v efeško sonce (*Delo*, 7. 8. 1976, str. 22). Branje je prijetno, dokler se pisec ne loti svetopisemske snovi. Potem pa mi je kot kristjanu in kulturnemu človeku postalo mučno. Berimo!

„V bližini tega mesta (Efeza), pripoveduje legenda, da je živela tudi Marija po Kristusovi smrti. Bajje je tja prišla z Jezusom (Napaka: z Janezom), apostolom, ki pa ga apostolstvo ni prav nič motilo, da ne bi živel v isti hiši z Marijo, ki je morala biti tedaj v najboljših letih.“

Navsezadnje je vseeno, ali je Bogdan Novak tisto o „najboljših letih“ čul v Efezu ali je to sam ugotovil. Važno je, da je to objavil v našem časopisu. Takšno blasfemično namigovanje kristjana prizadene. Marija in apostoli so za nas svete osebe. Prizadene pa tudi vsakega kulturnega človeka, ki ceni in spoštuje tisto, kar je drugim sveto.

Preden je Bogdan Novak napisal tisto o „najboljših letih“, bi moral pomisliti, ali je to sploh možno. Gotovo je, da Janez pred letom 49 po Kr.

V TEH VROČIH DNEH JEJTE MANJ SVINJINJE, KI JE TAKO IN TAKO NI!

Veš, da ajda izumira? — Nič hudega, preden bo dokončno izumrla, bodo že našli umetne ajdove žgance!

ALI SE BO UZAKONILO PRAVILO, DA OBTOŽENI ZA GOSPODARSKI KRIMINAL NE BODO SMELI KAZATI S PRSTOM NA SVOJE VIŠJE ZVEZE, KI SO JIH PODKUPOVALI, IN KAKŠNE POZITIVNE POSLEDICE BO TO IMELO ZA ODPRVLJANJE GOSPODARSKEGA KRIMINALA?

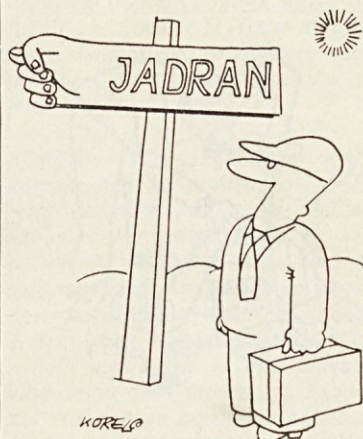
● *Pregovor bomo popravili: pomagaj si sam in stric ti bo pomagal, če boš tihol!*

● *Najbolje je, da ostane kar po starem: Vsi nedolžni!*

ČE SE VODILNI DELAVCI RAZLIČNIH PODJETIJ MED SEBOJ OBDARUJEJO S PROIZVODI SVOJIH TOVARN, ALI JE TO DOVOLJENO?

● *Ni važno, ali je dovoljeno; glavno je, da ni prepovedano.*

NA RAZPISANO PROSTO DELOVNO MESTO DIREKTORJA V NAŠEM PODJETJU STA SE JAVILA DVA KANDIDATA, MOŠKI IN ŽENSKA, KI OBA USTREZATA POGOJEM RAZPI-

SA. KOGA NAJ IZBEREMO IN ZAKAJ?

● Res nerodno, kajti pri nas se je udomačila navada, da po- goje razpisa prilagodimo tako, da ustrezajo le enemu, vnaprej določenemu človeku.

● Prejšnjega direktorja, kot vedno doslej.

KDO IMA PRAVICO PRVI PREDLAGATI NOV SAMOPRISPEVEK IN KDO VSE GA JE DOLŽAN PODPRETI?

● Predlaga ga tisti, ki ima besedo, ostali so ga pa dolžni podpreti.

NAŠA KORUZA JE TAKO IZVRSTNA, DA JO SEJEJO PO VSEM SVETU. TAKO JO IMA MO VSAJ OD KOD UVAŽATI.

V mlekarni.

„Ali boste res podražili mleko za 50 par pri litru?“

„Veste, to je samo predlog. Če se bo le dalo, ga bomo podražili za en dinar.“

DIREKTOR ZASTOPNIKU TUJEGA PODJETJA: „BREZ SKRBI, TISTI TRISTO MILIJONOV DOLGA VAM BOMO NAKAZALI TAKOJ, KO BOMO IMELI DENAR ZA NAKUP POŠTNE NAKAZNICE.“

Plan razvoja kmetijstva predvideva, da leta 1980 ne bomo več uvažali pšenice in olja: takrat bomo verjetno uvažali kar pripravljeno solato in kruh.

PROGRAMIRANJE

ni šel iz Palestine. Takrat bi imela Marija najmanj 65 let. Izpričano je, da je Janez gotovo živel v Efezu samo zadnje desetletje prvega stoletja. Če je bila Marija takrat še živa (kar pa ni verjetno), je imela okrog 106 let, Janez pa okrog 80. Malce čudni pojmi o „najlepših letih“, kajne?

Ne gre samo za ta članek. Skoraj vsi, ki v naših „civilnih“ časopisih pišejo o veri in Cerkvi, zmeraj najdejo ali pa naredijo nekaj črnega, umazanega. Prav malo je objektivnih člankov, ki bi povsem pozitivno poročali o veri in Cerkvi (pozitivnost vključuje tudi dobronamerno kritiko). To ustvarja v marsikaterem verniku, četudi se tega ne zaveda, občutek, da pripada neki klavni skupnosti, ki ima črno preteklost in brezbarvno bodočnost. V tem globalnem, podzavestnem odtujevanju vernikov od njihove krščanske identitete vidim najbolj usodno razlikovanje med vernimi in nevernimi v naši družbi.

Ivan Likar, Prem

Družina, Ljubljana, 29. avgusta 1978, str. 6.

Katoliški GLAS

ZAKAJ OBLAST NE MARA IVANA CANKARJA?

Ste se že kdaj vprašali, zakaj moraš na Žale, to je na pokopališče, ali pa se povzpeti na Rožnik, če hočeš videti kak spomin na Ivana Cankarja v Ljubljani? Temu možu Ljubljana še ni postavila spomenika, čeprav jo je opeval kot še nihče drug pred njim ali za njim. Od njegove smrti do danes je preteklo skoraj 50 let, slovenska prestolnica se pa še ni opogumila, da bi mu postavila kje v mestu primeren spomenik.

V tem času so se zvrstili vsakovrstni režimi in vlade. Na ljubljanskem magistratu so se v 50 letih zvrstili številni župani in občinski predsedniki. Ali glej, še nikomur ni padlo v glavo, da bi postavili v beli Ljubljani Ivanu Cankarju spomenik. Ima ga v Clevelandu, nima ga v slovenski prestolnici. Po zadnji vojni so postavili nešteto spomenikov širom po Sloveniji in tudi v Ljubljani sami, Ivanu Cankarju ga še niso. Ali ga bodo? Močno dvomim, da bi ga kdaj postavila katera koli oblast v Ljubljani, in sicer iz preprostega razloga, ker je bil Ivan Cankar zmeraj skregan z oblastjo in oblast z njim. To drži tudi po njegovi smrti.

Vemo, da Cankar ni maral cerkvenih oblasti in te niso marale njega. Kako naj bi ga, ko pa so župniki tako pogosto tarča njegove satire in kritike! A tudi civilne oblasti ga niso marale. Ivan Hribar, tedanji ljubljanski župan, ni dovolil, da bi bil dan Cankarjevega pogreba dan žalosti za vse mesto. Nič čudnega: tudi Hribar je bil del oblasti, ki ji Cankar ni prizanašal. Politiki, uradniki, gospodarstveniki, torej voditelji naroda ali „gospoda“, so mu bili koristolovci, sebičneži, hinavci, kratko: farizeji in filistri.

Ali je bil Cankar zaradi tega anarhist? Nikakor. Bil je človek, ki je v mladosti občutil socialno krivico in zapostavljanje od strani gospode. Zato je vedel, kako to boli. Bil je pa tudi resnicoljuben in odkritosrčen. Zato ni trpel laži in hinavščine. Ljubil je slovenskega človeka. Zato je želel, naj bi imel dobre in poštene voditelje, naj bi imel pravične gospodarje. Prepričan je bil, da bo svojemu ljudstvu, svoji domovini najbolj izkazal svojo ljubezen, če bo odkrival njene grehe, da se poboljša.

Zaradi tega nima Cankarjeva družbena kritika destruktivnega namena, ni pozival k nasilnemu uporu, ampak k poboljšanju. V tem oziru je podobni prerokom stare zaveze. Niso poznali usmiljenja z napakami ljudstva, zlasti ne njegovih voditeljev, grozili so mu s kaznimi, a v srcu so svoje ljudstvo ljubili in z njim trpeli v nesreči. Cankar je zato mogel zapisati:

„Resnično, domovina, nisem te ljubil kot cmerav otrok, ki se drži matere za krilo; tudi te nisem ljubil kot solznomeškobni vzdihovalec, ki ti kadi v lice sladke dišave, da te skele uboge oči; ljubil sem te s spoznanjem; videl sem te vso v nadlogah in grehjih, v sramoti in v zmotah, v

ponižanju in bridkosti; zato sem z žalostjo in srdom ljubil tvojo oskrnjeno lepoto, ljubil jo stokrat globlje in stokrat više od vseh tvojih trubadurjev.“ (Bela krizantema).

Toda oblast je ljubila in ljubi trubadurje, ki ji kadijo v lice sladke dišave. Zmeraj je bilo tako in je tudi danes s slovensko ljudsko oblastjo, oziroma s partijo. Tudi ta ima rajši solznomeškbne vzdihovalce, kakor pa može, ki govorijo resnico. Želi si hvale in ne kritike, hinavskega povelečevanja in ne stvarne presoje.

Tudi danes gorje tistemu, ki kaže na domovino v nadlogah in grehah, v sramoti in v zmotah, v ponižanju in v bridkosti. Tudi danes si zasluži očitke: „Ne ljubiš domovine! Njen nezvest sin si!“ In ljuba domovina mu zapre vrata, če ga ne pošlje v arest.

V tem je pisatelj danes na slabšem, kot je bil Ivan Cankar.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 29. julija 1976, str. 3.

iz tujih listov

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

NOV POLITIČNI PROCES V SLOVENIJI

V Sloveniji imajo po aferi okrog oporekovaškega pesnika Edvarda Kocbeka nov primer državnega preganjanja razumnikov. Za 15. september je v Ljubljani določena glavna razprava v kazenskem procesu proti Francu Miklavčiču in Viktorju Blažiču.

Miklavčič je krščanski socialist, njegove ideje so sorodne Kocbekovim idejam. Časnikarja Blažiča, po poklicu sodnika, pa je imeti bolj za svobodomiselnega humanista. Obema obtožencema — tri mesece sta že v preiskovalnem zaporu — očitajo protidržavne dejavnosti: v tujini naj bi objavljala eseje o položaju v Sloveniji.

Dejansko sta oba pod psevdonimoma Jože Galičič in Zorko Prelog napisala za tržaški mesečnik *Zaliv*, ki ga ureja Boris Pahor — to je edina svobodna slovanska (ne le slovenska) kulturno-politična revija (na domačem ozemlju, op. NL) — napisala članka, v katerih kritizirata razmere v Sloveniji. Miklavčič je obravnaval Kocbekovo afero s pogledom nazaj, Blažič pa je napisal misli o vprašanih narodnosti in svobode.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 10. septembra 1976.

CERKEV V RUSIJI

„Za leto 1974 50 rubljev kazni zaradi vere v Boga. Podpis: Upravna komisija.“ Nihče ne more pravilnejše naslikati položaje v Rusiji, kot je to storil ta urad v nekem severnem provincialnem gnezdu s kazensko odločbo proti gospe Mišina v Obninskem, na področju Kaluge.

Komunistična družba si prilašča ljudi celotno in je posrkala svoboščine posameznikov. Ni mesta za versko svobodo. Tudi človekovo iskanje smisla življenja naj v sovjetski družbi služi graditvi komunizma. Mnenje komunistov je: religiozna vera škoduje družbi, poleg tega pa še zdravju, zato pošiljanje v umobolnice; vera mora izginiti, predvsem mladino je treba pred njo zaščititi.

Verska vzgoja v družini je lahko razlog, da staršem otroke s sodnim odlokom vzamejo. Tako so vzeli gospe Radguna v Premu 1. avgusta 1973 šestletnega Vasja in osemletnega Saša.

kaj se je
zgodilo
zadnji
čas
doma?

(Nadaljevanje s 3. strani)

nim praznikom odprli in počastili pesnikov spomin.

*

BELA CERKEV — 25. julija je bilo v župnijski cerkvi slovesno praznovanje 900-letnice župnije. Evharistično daritev je opravil ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik; z njim so somaševali tudi duhovniki iz okoliških župnij.

BLED — Letošnja turistična sezona na Bledu je bila glede obiska turistov skoraj za četrtno slabša kot lani. Med gosti so prevladovali Angleži, Zapadni Nemci in Nizozemci. Domačih gostov je bilo več, a hoteli in penzioni niso imeli od njih dobička, ker so si pomagali s šotori in prikolicami.

KOPER — Obalna cesta med ankaranskim križiščem in Portorožem je bila v poletnih mesecih prava preizkušnja v potrpežljivosti voznikov. V največji vročini so se pomikale kolone voznikov s polževo hitrostjo. Posebno težko je bilo priti do morja ob koncu tedna, ko so prihajali obiskovalci iz Trsta in Ljubljane. Ankaransko križišče je sedaj urejeno, pravo šivankino uho pa je v Koprju.

KOPER — V prosti carinski coni v koprski luki so predstavniki nekatere domačih podjetij in italijanskega izvoznega podjetja za vina ponaredili 4,800.000 litrov vina ter ga pod različnimi priznanimi znamkami izvažali na zahodna tržišča. Z uspešnimi mešanici raznih kemičnih pripravkov je bila pristnost vina dolgo časa prikrita oz. nesporna. Vsa zadeva bo dobila konec na koprskem gospodarskem sodišču.

KRANJ — Iz starih predvojnih tovarniških prostorov v Kranju je bilo pred 30-timi leti ustanovljeno novo podjetje „Iskra“. Tedaj je zaposlovalo 800 delavcev. Danes jih v 65 obratih širom po državi zaposluje okrog 30 tisoč. Proizvodnja je usmerjena v električne, elektronske, telefonske, računalniške in mnoge druge finomehanične izdelke. Velik delež v prodaji odpade na izvoz, ki dosega 70 milijonov dolarjev letno.

KRIŽEVCI — Turistično in olepševalno društvo je 14. in 15. avgusta imelo turistično-folklorno prireditev „Kmečki bal“.

LJUBLJANA — Gasilska organizacija Jugoslavije vključuje 5636 prostovoljnih in 423 poklicnih gasilskih enot. Gasilci so tehnično dobro usposobljeni za svoje delo. Kljub vsemu je v minulemu letu okrog 10.000 požarov povzročilo več kot 1,1 milijarde din škode.

LJUBLJANA — Jugoslavija ima 180 mejnih prehodov, od tega Slovenija 106. Lansko leto je prišlo v Jugoslavijo 102 milijona potnikov, od teh odpade na Slovenijo 80,9 milijona ali 79 %. Pri tem pa je bilo hkrati ugotovljeno, da bo nujno potrebno modernizirati cestno omrežje.

LJUBLJANA — Med osrednje kulturne dogodke poletnih mesecev v Ljubljani spada vsekakor mednarodni kulturni festival v Križankah. Letošnji je bil že 24.; zaradi finančnih primanjkljajev ni mogel povabiti najboljših svetovnih umetniških skupin. Sodelovali so umetniki iz 13 držav in so imeli 9 baletnih predstav, 10 folklornih koncertov, 7 večerov pantomime in satiričnega kabareta, 6 vokalnih, 5 komornih in 2 simfonična koncerta, 5 dramskih predstav in 1 musikal.

LJUBLJANA — Po sedanjih podatkih je v Sloveniji 1850 slepih, v Jugoslaviji več kot 23 tisoč, na svetu pa okoli 10 milijonov. V Sloveniji zgubi vsako leto vid okrog sto ljudi. Zveza društev slepih ima na razpolago le skromna finančna sredstva in le nekaj usposobljevalnih zavodov.

Poučevanje verouka je lahko razlog za odvoz v norišnico: Ivan Petrovič Fedotov, najstarejši prezbiter binško skupnosti na področju Kaluge, je prišel v tak zavod v Moskvi.

Pridiganje brez državnega dovoljenja je lahko kot protizakoniti poseg na področje osebnosti in pravic občanov kaznovan z do pet let zapora in povrh še pet let pregnanstva. To je dobil ukrajinski baptistovski župnik Wyna.

Ne da bi povedal razloge, lahko svet za verske zadeve pri ministrskem svetu Sovjetske zveze župnikom in faram vzame registracijo in s tem zakoniti obstoj.

Država lahko cerkve zapira ali podira. Enajst dni zatem, ko je Brežnjev podpisal Helsinško izjavo, so v Žitomiru podrl pravoslavno cerkev Sv. treh kraljev.

Verska svoboda je v Sovjetski zvezi zapisana v ustavi. Znano je, da so maše prenatrpane. Cerkev imajo spet pravico do lastnine, pridobivanja in gradnje svetišč. V kakšnem položaju je Cerkev, to določata nasprotujoči si prenašanje in zadrževanje s strani države. Enotirna cerkvena politika je bila v Sovjetski zvezi le dvakrat: v Stalinovih predvojnih letih krvavega preganjanja, pod Bulganinom pa dopuščanje Cerkve. Vojska, ki je imela takrat silen vpliv, in oblastniki, ki so spet pridobivali pri oblasti, so odkrili v tistem času določeno medsebojno soglasje v skrbi za zdrave običaje in velikorusko zunanjo politiko.

V ostalih časih je bila cerkvena politika polna nasprotij.

Ko je Stalin med vojno prekinil z uničevalnim bojem proti Cerkvi, se je pokazalo, da so korenine krščanstva živele in s polno močjo pognale. Cerkev ni bila pravno zaščiten, a Stalin ji je dovolil rast.

Deset let kasneje je Hruščov uganjal dvojno strategijo: za mednarodno sožitje je potreboval Cerkev kot reklamo v tujini. Dovolil ji je, da je pristopila k Ekumenskemu svetu in napeljala zveze z Vatikanom, in ji za okras pred tujino dopustil neko določeno hierarhično predstavništvo.

Pri gradnji komunizma v svoji deželi pa mu je nasprotno Cerkev veljala za spono, ki jo je treba raztrgati. Stalinova morija se ni ponovila, umori in mučenja so bili osamljen primer. Hruščov je uporabljal sredstva, umerjena po razbohoteni birokraciji: s prepovedmi, ukrepi, šikanami in sodnijskimi postopki je dušil kristjane. V petih letih njegove samovlade je izginilo pol cerkva in semenišč in skoraj vsi samostani. Odredbe so ostajale tajne, država je od kraja do kraja ukrepala različno. To je že vnaprej preprečilo motnje pri politiki mednarodnega sožitja: tujina je komaj zapazila, kaj se v ruski Cerkvi dogaja.

Brežnjev je naredil splošnemu administrativnemu preganjanju Cerkev konec. Hruščovovih tajnih odlokov ni preklical. Danes koleba cerkvena politika v Sovjetski zvezi med nevoljnim prenašanjem Cerkev in njeno dušitvijo.

Helsinška deklaracija je naletela na odmev v Sovjetski zvezi. V cerkvenih občestvih je prižgala upanje, da se bo morala tudi Rusija odločiti za človeške pravice, vključno versko svobodo. Politična praksa pa nudi komaj kakšen razlog, da bi bila taka pričakovanja upravičena. Škofje patriarhata so ob vprašanih tujih Cerkvah glede kršenja človeških pravic v Sovjetski zvezi prepričali, da bi prišlo do javne izjave. Tako kot so ob zadušitvi praške pomladi in kot skoraj stalno v povojnem času v tujini odobraval, kar koli je njihova dežela počenjala, tako sedaj tudi njihovo cerkveno politiko. Tvegali so s tem očitek, da dajejo sami razlog za slab vtis, češ da ponujajo ruski škofje državi roko za zakrivanje težkih krivic kristjanom in Cerkvi. Ljudem ni mogoče videti v srce. Nihče ne more povedati, kaj je pri ruskih cerkvenih voditeljih poskus, da bi preprečili še slabše, kaj naročilo vlade, kaj njihovo popuščanje. Gotovo je le, da ne more njihov napor, da bi izsilili molk, spraviti z dnevnega reda svetovnih Cerkev stalnega kršenja človeških pravic v Rusiji.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 24. avgusta 1976.

ALI JE PROTIKOMUNIZEM NEKAJ SLABEGA?

Kaj je protikomunizem in kaj ni?

Protikomunizem ni sovraštvo do komunistov ali osebno nerazpoloženje do njih. Ne pomeni, da bi bilo škodljivo ali tudi le odvišno, ukvarjati se s komunistično teorijo in prakso. Ne pomeni, da bi namenoma prezrli razlike med posameznimi vrstami komunizma — sovjetskim, kitajskim, jugoslovanskim, albanskim, italijanskim, francoskim, portugalskim — kolikor te dejansko so. Protikomunizem tudi ne zahteva, da bi tajili storitve komunističnih držav. V imenu protikomunizma ne more nihče trditi, da se ne bi smeli s komunisti, na primer s Sovjetsko zvezo, na noben način pogajati — vendar je smiselno le pametno in žilavo pogajanje.

Protikomunizem pomeni veliko bolj najprej to, da smo si na jasnem, kaj je bil komunizem — bolj točno: leninizem-stalinizem — od 1917 do danes: svetovnonazorski režim načrtnega zatiranja narodov v korist majhne gornje plasti ljudi. Svojo oblast je, kjer mu jo je uspelo doseči, utrdil z uničevanjem ljudi in s krutostjo. Mnogo milijonov podložnikov je pobil.

Iz takšne jasnosti ne more slediti kaj drugega kot dolžnost, z vsemi silami preprečevati širjenje komunistične oblasti, proti komunistom, njihovim prijateljem in pomagačem se bojevati na celotnem političnem področju. Zato, ker je komunizem dobesedno življenjsko nevaren, se je treba upreti slehernemu začetku.

Trditev, da je nemška komunistična partija slabotna in da je zato boj proti komunizmu v Zvezni republiki Nemčiji odveč, računa z občani, ki mislijo na kratko roko. Nemci so proti komunizmu prav tako malo zavarovani kot vsi drugi narodi. In komunizem lahko tudi v svobodnih deželah napreduje — Italija in Francija to dokazujeta.

Ali se ne bi morali odločiti tudi za to, da narode, ki živijo pod njim, od njega osvobodimo? Človečanska odgovornost to veleva. A proti govori nujnost vsaj najmanjših dejanskih pogojev za mednarodno sožitje. Ti zahtevajo spoštovanje nedotakljivosti posameznih držav, prepovedujejo vmešavanje v njihove notranje zadeve. Tega se morajo držati tudi zahodne dežele. (Ker se tega držijo, bi se lahko veliko močneje postavile po robu neprestanemu vmešavanju držav Vzhodnega bloka, ki npr. financirajo vse komunistične partije na Zahodu.) Odreči se temu delovanju ni pretežno, kajti skušnja uči, da je komunistično oblast možno zlomiti le od znotraj. Vse ljudske vstaje v Vzhodnem bloku so bile izključno delo tamkajšnjih narodov, ki so se uprli.

Za demokrate bi moral biti protikomunizem nekaj samoumevnega. A v Franciji so se povezali s komunisti, ki tiče tam še globoko v leninizmu-stalinizmu. Italijanski socialisti puščajo tamkajšnjim komunistom pristo pot do oblasti, še preden so se ti odvrnili od leninizma-stalinizma. V Zvezni republiki Nemčiji sodeluje s komunisti na tisoče socialnih demokratov, npr. na visokih šolah; tudi te so danes kraji političnih odločitev. In vodstvo stranke? „Protikomunizem“ se mu zdi nepriljučna beseda.

Za Zahod je življenjsko važno, da demokratične socialistične stranke spet uredijo svoje razmerje do politično-moralne nujnosti aktivnega protikomunizma, ki se svojega imena ne bo sramoval.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 17. avgusta 1976.

POLJSKI ŠKOFJE SO KRITIZIRALI OBSODBE DELAVCEV

Primas katoliške Cerkve na Poljskem kardinal Wyszynski in poljski škofje so v pismu varšavski vladi močno kritizirali obsodbo tistih, ki so se udeležili julija protestnih stavk proti načrtovanemu zvišanju cen za življenjske potrebščine. Obsodba na tri do deset let zapora je prestroga. Žalitev delavcev je, če povezuje država upravičene proteste proti pretiranemu povišanju cen, ki ga je krivo zmotno računanje državnega vodstva, z izgredi maloštevilnih družbeno sovražnih elementov. Za nemire so po mnenju Cerkve krivi oblastniki in sindikati, ki so vlado nápak informirali. Pastirsko pismo je bilo po podatkih iz katoliških krogov odposlano že 16. julija.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 24. avgusta 1976.

LJUBLJANA — Republiški izvršni svet je razpravljaval o osnutku zakona o rednih sodiščih. Po novem osnutku bi bilo 28 temeljnih sodišč v Sloveniji (vsi prekrški, ki zaslužijo manj kot 10 let zapora), štiri višja (Celje, Koper, Ljubljana, Maribor) in vrhovno sodišče v Ljubljani.

LJUBLJANA — Ugotovitve turističnih delavcev so pokazale, da veliko Slovencev ne hodi na počitnice zaradi visokih cen in zelo skromnih zmogljivosti počitniških domov (v SRS je le 982 ležišč v počitniških domovih).

LJUBLJANA — V Sloveniji pride eno motorno vozilo na 5,9 prebivalca. Jugoslovansko poprečje je 15,4 prebivalca na eno motorno vozilo. Poraba bencina na prebivalca v Sloveniji je 435 litrov, v Nemčiji 540, v Italiji 343, v Avstriji 497 litrov. Jugoslovansko poprečje je 192 letrov.

LJUBLJANA — V Sloveniji živi 237.000 prebivalcev, ki so starejši od 60 let. Domovi za starejše in onemogle lahko sprejmejo le 5.600 ljudi.

LJUBLJANA — Dunajska univerza za kulturo tal je julija podelila zlate diplome gozdarskim strokovnjakom, ki so na njej pred 50 leti dobili diplomu gozdarskega inženirja. Na tej univerzi so študirali tudi mnogi Slovenci, saj pri nas takrat ni bilo visoke šole za gozdarstvo.

LJUBLJANA — Zadnje dni avgusta je minilo 270 let, kar so v novi ljubljanski stolnici imeli slovesno sinodo za vso tedanjo ljubljansko škofijo, to je za okrog 70 velikih župnij okrog Ljubljane, na Gorenjskem, nekaj na Dolenjskem, več pa na Štajerskem in zgornji Savinjski in v Šaleški dolini do Slovenj Gradca, pa tudi na vzhodu do Sotle in še na Koroškem okrog Beljaka in Pliberka.

MARIBOR — Na Glavnem trgu v Mariboru so renovirali kužno znamenje. Ta baročni spomenik, ki spominja na strašno kugo, ki je v drugi polovici leta 1680 razsajala

po Mariboru, je izdelal leta 1743 Jože Straub. Kuga je takrat pobrala 483 oseb, kar je bilo polovica vsega prebivalstva.

MARIBOR — Univerzi v Mariboru, ki je nastala iz potreb in na zahtevo gospodarskih delovnih organizacij, se bo zaradi velikih nalog pridružila še Višja zdravstvena šola.

MARIBOR — Zaradi precejšnjega pomanjkanja stanovanj v Mariboru je bil sprejet projekt gradnje južnega dela Maribora. Obsegal bo 8735 stanovanj. Projekt zagotavlja istočasno gradnjo tudi družbenih prostorov, šolskih vrtcev, trgovin in raznih lokalov. Komunalno podjetje že ureja v ta namen 81 ha površin.

MARKOVCI — V Markovcih na Ptujem polju, kjer je doma znameniti kurent, skrbno negujejo tudi druga folklorna izročila. Pred dve letoma so imeli v gosteh fantovščino kmečke ohceti, lani bogato folklorno revijo, letos pa je nastopilo 170 pevcev, godcev in plesalcev z izvirnimi narodnimi plesi in pesmimi.

MURSKA SOBOTA — 14. avgusta je bilo na poljih rakičanskega kmetijskega gospodarstva tekmovanje traktoristov in spretnosti oranja, pomerili pa so se tudi v poznavanju teorije s področja kmetijske mehanizacije in motoroznanstva. Udeležilo se ga je 32 tekmovalk in tekmovalcev. Prvič so nastopili tudi številni zasebni kmetovalci.

MURSKA SOBOTA — „ABC Pomurka“ je novo ime za združeno podjetje tridesetih delovnih organizacij širom po Sloveniji. Novo podjetje ima 8000 zaposlenih. Zajema 35 % živinorejske in 30 % poljedelske proizvodnje. Vključuje tudi močne predelovalne obrate in gosto posejano trgovsko mrežo.

MURSKA SOBOTA — V dobrih dveh letih je na 17-hektarskem zemljišču v industrijski coni Murske Sobotne zrasla najmodernejša tovarna mesne industrije v Jugoslaviji. V eni delovni izmeni zmorejo letno zaklati 35 tisoč goved,

150 tisoč prašičev, izdelati 6 ton konzerv in naenkrat vskladiščiti v zmrzovalnicah 2 tisoč ton mesa.

MURSKA SOBOTA — V Rakičanu gradijo nov dom oskrbovancev in urejajo nove oddelke socialnovarstvenega doma. Prav tako se pripravljajo na novo gradnjo v Lukavcih pri Ljutomeru.

NEGOVA — Ob prijetnem Negovskem jezeru v Slovenskih goricah raste nov hotel, ki ga zida zdomec, zaposlen v Nemčiji. Novi hotel bo zelo dobrodošel mnogim obiskovalcem tega kraja. Posebno ob koncu tedna je vedno veliko ljudi.

NOVO MESTO — S tem, ko so pred letom usposobili novi novomeški vodovod z zajetjem v Družinski vasi pri Šmarjeških Toplicah, so se Novomeščanom ponudile boljše možnosti za preskrbo z vodo. Novi rezervoar na novomeškem Marofu, ki sprejme do 300 litrov vode na sekundo, je torej osnovni člen v tej verigi. Prebivalci Novega mesta in bližnje okolice so z vodo preskrbljeni v zadostnih količinah vsaj do leta 2000.

PORTOROŽ — Od nekdanjih štirih solin na slovenski obali obratujejo danes samo še sečoveljske. Prve so utihnile v Kopru. Le ime „Benfica“ nas danes še spominja, da so bile pred sto leti tu soline. Po vojni so prenehale z obratovanjem soline v Sv. Luciji pri Portorožu. Zadnja leta usihajo strunjanke. Delo v solinah reže tenak in garaški kruh. Teško pa si zamislimo razvoj slovenskega gospodarstva brez tega osnovnega življenjskega sredstva. Pripravljajo načrte za obnovo in modernizacijo velikih sečoveljskih solin.

PORTOROŽ — Slovenski PEN-klub (mednarodno združenje književnikov, pesnikov, esejistov, romanopiscev idr.) je slavil petdesetletnico plodnega dela. Med prvimi vodilnimi člani tega združenja so bili F. S. Finžgar, Izidor Cankar, Župančič, Francè Stele in drugi. Predsednica sedanje pisateljske generacije je Mira Miheličeva. Književniki so svoj jubilej prosla-

vili v Portorožu skupaj z udeleženci pisateljev iz 14 držav.

PTUJ — V Ptuj ugrajeno kroži anekdota: „Ne zasadi pregloboko lopate v zemljo, da te ne bo ‚zagrabil‘ Rimljan...“ V bližini Rabelčje vasi so odkrili nove rimske izkopenine in vrči, novci, žganimi grobovi in kamnitimi ostanki rimskega mostu.

PTUJSKA GORA — „Mini“ duhovne vaje so bile namenjene mladim fantom in dekletom, ki so z vseh koncev Štajerske prihajali ob koncu tedna. Trajale so več mesecev in vsako srečanje je bilo namenjeno posebnim temam: molitev, veselje, družabnost, poklicanost k svetosti idr. Popestrili so jih z glasbenimi točkami in družabnostjo. Udeležilo se jih je zelo veliko mladih.

ŠKOFJA LOKA — V Gorenjski predilnici je bila ob začetku obratovanja obnovljena bombažne predilnice posebna slovesnost. Klasično predilnico so preuredili v turbinsko, kar pomeni trikrat večjo proizvodnjo ob manjšem številu zaposlenih.

TRNJE V PREKMURJU — 25. julija je mariborski kanonik dr. Jože Smej ob sodelovanju velikega števila prekmurskih vernikov blagoslovil novi bogoslužni prostor — cerkvico, posvečeno sv. Janezu Krstniku. Cerkvico so zgradili vaščani s pomočjo rojakov iz Kanade in ZDA.

VITOVLJE (na Vipavskem) — Vrh skalne grmade visoko v pobočju nad Vipavsko dolino je po več kot treh desetletjih vstala iz ruševin cerkev Matere božje. Služila je že kot utrjen tabor proti turškim napadom, med obema vojnama je postala znana zaradi mladinskih shodov. Med vojno je bila porušena.

ŽELIMLJE — Sedmo srečanje katehetov v Želimljem je pripravil Medškofijski katehetski svet. Osrednja tema je bila vzgoja za ljubezen pri katehezi za osmošolce. Posvetovanje je vodil jezuitski provincial p. Marijan Šef.

ne smejte se, če se vam ne zdi!

V šoli.

„Tonček, kaj se pa ves čas smeješ?“

„Saj se ne vam!“

„Kaj pa je potem tako smešnega?“

o

„Natakar, zakaj pravite temu golažu ‚turški golaž‘?“

„Ker je bilo gospodarjevemu psu, ki ga je včeraj avto povozil, ime Sultan.“

o

„Moj mož je zelo raztresen. Je pač profesor. Včeraj se je šel kopat v najlepši obleki.“

„In jo je uničil?“

„Ne, ker je pozabil v banjo natočiti vodo.“

o

Na plaži.

„Ali je tisti otrok, ki meče pesek v moje čevlje, vaš?“

„Ne, moj je tisti, ki vliva vodo v vaš slamniki.“

o

„Pa si mi rekel, da obožuješ moje lase!“

„Že, že, ampak ne v juhi.“

o

„Zdravnik je prepovedal moji ženi kuhanje.“

„Kaj pa ji je?“

„Njej nič. Jaz imam rano na želodcu.“

o

Fantek se hoče iti kljub mamini prepovedi kopat. Vsa huda mu reče mati na koncu „pogajanja“: „No, kar pojdi! Samo če boš utonil, mi ne hodi domov!“

o

„Ali mi lahko poveš, kakšna je razlika med pametnim in neumnim človekom?“

„Lahko: pameten človek ve, v čem je razlika, zato tega ne sprahuje.“

o

„Ali ti je torta všeč, možiček?“

„Zelo. Ali si jo sama kupila?“

o

„Nekam žalosten si.“

„Ja, imel sem zobozdravnika, ki mi je dal vselej, preden mi je izpulil zob, dva viskija.“

„Pa je umrl?“

„Ne, ampak jaz nimam več zob.“

o

„Kako se pišete?“

„Golaž. Brez ‚r‘.“

„Kako?“

„Golaž. Brez ‚r‘.“

„Saj Golaž nima nobenega r.“

„Prav to vam ves čas pripovedujem.“

o

Gost je naročil pečenega zajca. Z užitek ga jé. Mimo pride gostilničarjev petletni sin.

„Ali je tvoj oče sam ustrelil tega zajca?“

„Sam. Za kazen.“

„Za kazen? Kako?“

Ker je požrl kanarčka.“

o

„Kaj je manj slabo: da si plešast ali da si bedak?“

„Da si bedak.“

„Zakaj?“

„Ker tega ljudje ne opazijo tako brž.“

o

„Vzeli so mi šofersko dovoljenje.“

„Zakaj?“

„Ker je bilo v alkoholu premalo krvi.“

o

Oprostite, ali imate pet minut časa?“

„Zakaj pa?“

„Ker bi rad govoril pol ure z vami.“

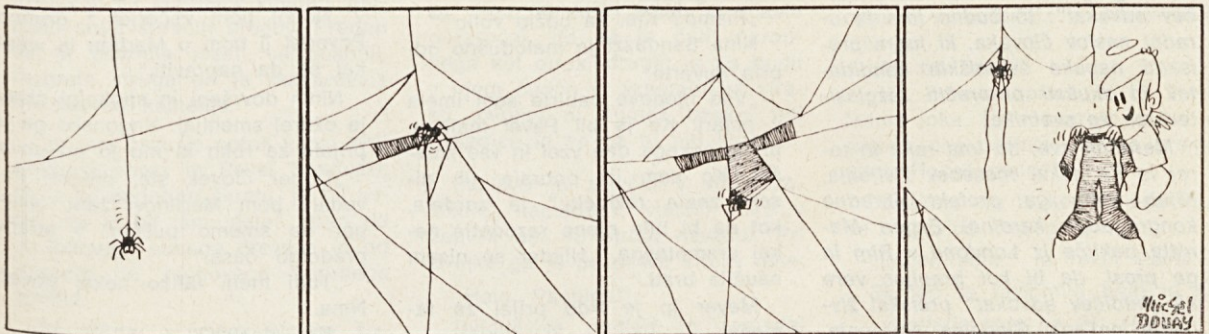
o

Pri zdravniku.

„Recite al!“

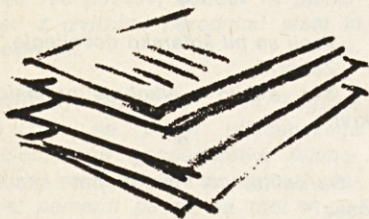
„Ne morem. Sem nepismen.“

SERAFINČEK

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleški duhovnik monsinjor Blaise Meredith je zaposlen pri obredni kongregaciji v Rimu kot „hudičev advokat“: to čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati napake svetniških kandidatov in skušati prepričati razglasitev teh za svetnike.

Meredith zve, da ima raka in torej le še nekaj mesecev življenja. Kljub temu ga prefekt obredne kongregacije kardinal Evgen Marotta pokliče iz Londona v Rim in ga prosi, da bi kot branilec vere ali „hudičev advokat“ preiskal življenje nekega Giacoma Neroneja,

ki so ga komunistični gverilci zadnje leto vojne umorili v kraju Gemelli dei Monti, na skrajnem jugu Italije. V življenju Neroneja sicer ni bilo vse čisto, a ljudje so ga takoj po smrti začeli častiti kot svetnika.

Meredith je odpotoval v Kalabrijo. V Valente je bil gost tamkajšnjega škofa Avrelija, ki je bil doma v Tridentu in je bil silno praktičen in dober človek.

O Neroneju je izvedel, da je imel najbrž izmišljeno ime, da je bil star 30 do 35 let in da ni nihče vedel, odkod je bil. V vas je prišel ranjen in bolan za malarijo. Vdova Nina Sanduzzi ga je sprejela v svojo hišo. Zapustil jo je nosečo in si zgradil hišo v dolini. Tam je živel potem v molitvi in pomoči najbolj potrebnim. Ko so prišli v kraj Nemci, se je z njimi pogajal v prid domačinom. To so mu gverilci očitali kot kolaboracionizem in ga zato ustrelili.

Zdravniku Aldu Meyerju, ki je bil tudi prišlek v tej vasi še izza vojnega časa, so pravkar pripeljali v zdravljenje opečenega kovača Martina. Nina Sanduzzi je pri zdravljenju pomagala. Meyer in Nina sta prešla v pogovoru na rajnega Neroneja. Nina je omenila, da je bil Martino med tistimi, ki so Neroneja ustrelili, Meyer pa da je podpisal, da je bil Nerone usmrčen zakonito.

Potem je Nina povedala Meyerju, da je Nerone sicer vedel, kaj se bo z njim zgodilo, da pa kljub temu Meyerja ni sovražil. Nasprotno, zelo lepo je o njem govoril in ji pustil celó neko pismo zanj.

Meyer se je obrnil in jo nepričakovano gledal.

„Pismo? Kje, za božjo voljo?“

Nina Sanduzzi je malodušno odprla kuverto.

„Vse njegove papirje sem imela v omari. Ko je bil Pavel majhen, jih je nekega dne vzel in vse zmešal. Ko sem jih pobrala, jih nisem znala razločiti,“ je zardela, kot da bi bilo njeno razodetje nekaj sramotnega. „Nikdar se nisem naučila brati.“

Meyer jo je trdo prijel za ramena.

„Videti moram tiste papirje. Nina. Moram jih videti. Ti se ne zavedaš, kako so važni.“

„Šest otrok je bolj važnih,“ je mirno odvrnila Nina, „in pa žena, katere mož ne bo mogel več delati.“

„Ali mi boš pokazala tiste papirje, če jim pomagam?“

Odločno je odkimala.

„To je bila ena izmed reči, ki mi jih je dejal Giacomo: ‚Nikdar se ne sme kupčevati s človeškimi bitiji!‘ Če jim hočete pomagati, boste to storili, ne da bi me prosili za plačo. Kdaj kasneje bova govorila o tistih papirjih.“

Meyer je bil premagan in je to vedel. V tej nepismeni ženski je bila neukrotljiva odpornost in neizčrpna zaloga modrosti, ki ji on, ki se je vse življenje učil, ni bil kos. To ga je osupnilo, ker v njeni kmečki rodovini ni bilo za to osnove in ni hotel priznati, da bi to dobila od Giacoma Neroneja. Pa vendar je imela ona prav tako kot Nerone ključ do skrivnosti, ki se je izmikala Aldu Meyerju skozi dvajset let: Zakaj se nekaterim talentiranim, dobronamernim in sočutnim ljudem ne posreči navezati polnega človeškega stika in izzovejo le odpor in posmeh pri tistih, ki jim skušajo pomagati, in zakaj prodrejo drugi brez vidnega napora naravnost v notranjost ljudi in se jih ti spominjajo z veliko ljubeznijo še po smrti?

V Neronejevih papirjih bi morda lahko dobil odgovor, ki se ga ni upal prositi Nino Sanduzzi. Toda dobiti jih bi mogel v roke le pod pogoji, ki bi jih ona stavila. Ni mu preostajalo drugega, kot da je vdano zmajal z glavo in ji dejal:

„Nocoj bom večerjal z grafico. Povedal ji bom o Martinu in videl, kaj se da napraviti.“

Ninin dovršeni in spokojni obraz je ožarel smehljaj. Nagonsko ga je prišla za roko in mu jo poljubila.

„Dober človek ste, doktor. Povedala bom Martinovi ženi. Nikogar ne smemo puščati v strahu predolgo časa.“

„Tudi meni lahko nekaj poveš, Nina.“

„Kaj, doktor?“

„Kaj bi mi rekla, če bi te zaprosil, da se poročiš z mano?“

Njene temne in globoke oči niso pokazale ne ugodja ne prese- nečenja.

„Ponovila bi vam, kar sem vam povedala prvič, doktor. Bolje je, da me ne vprašate.“

Naglo je odšla stran in Aldo Meyer se je vrnil k bolniku, da mu je potipal nihajoči pulz in prislu- škoval žilavemu kmečkemu srcu, ki se je bojevalo za življenje v raztrganih prsih.

Pavel Sanduzzi je stal na bre- gu potoka, metal kamenčke, da so odskakovali na vodni površini, in opazoval, kako so se zgubljali v grmovju nasprotnega brega. Potok je imel eno ime, pa tri obraze. Rekli so mu Favnov potok, ker so se tam v starodavnih časih, še ve- liko prej, kot je prišel Kristus prek svetega Petra v Rim, igrali favni, poredni škratje, in nagajali dre- vesnim vilam, imenovanim driade. Ko je bila zgrajena cerkev, so se vsi razbežali, kar je pa škoda, ker je postala dolina brez njih dolgo- časna. Toda ime je ostalo in pa- glavci in punčare so imeli navado, da so se tam na skrivaj zbirali in se igrali starinske pogsanske igre.

Podoba potoka se je spreminja- la z letnimi časi. Pozimi je bil potok teman, hladen in grozljiv, vča- sih tudi okrašen z belim ivjem ali celo z nakopičenim snegom. Spo- mladi je bil rjav in razburkan in je bučal tako silno z vodami od- juge, da ga je bilo moč slišati do same vasi. Poleti je upadel, da je postal le prozoren in nizek poto- ček, ki je lahko žuborel čez ka- menje in se umirjal v vijugah, glo- boko sredi štrlečih bregov. Predno se je povrnila jesen, je usahnil, razgreta struga pa je razkazovala brezbarvno kamenje.

Ob tem času je potok kazal svoj prikupni obraz in Pavel Sanduzzi, ki je bil podoben škratu, je bil ves- el, da je bil tam, daleč stran od strahotnega suhega drevesa in od Angleža in njegovega zoprnega smeha.

Še nikdar v vsem svojem živ-

ljenju ni občutil tolikšnega strahu in še vedno je bil ves prepaden. Bilo je, kot da bi imel slikar v ro- kah ključ do njegovega življenja: do preteklega, ki se ga je sramo- val, in do prihodnjega, ki ga je slutil kot videnje Rima, s cerkvami in palačami, s cestami, natrpanimi s sijajnimi avtomobili, in pločniki, polnimi deklet, oblečenih kot prin- cese.

Videnje je bilo kot čarovnija, na pol prijetno, na pol strašljivo, kot vražni obeski, ki jih je Nonna Pa- tucci dajala dekletom, da bi si pri- dobile fante. Videnje je občutil kot žgečkanje pod kožo in kot bolečo podobo za punčicama. Prej ali slej ga bo speljalo nazaj k Angle- žu, čigar spakljivi smeh je včasih povzročal, da se je čutil nerod- nega kot otrok, drugič je pa budil v njem čudne in vznemirljive stra- sti, čeprav ni Anglež izrekel niti besedice in se ga ni niti dotaknil.

Pazljivo je zalučal v vodo po- slednji kamenček, vtaknil roke v žep in šel ob strugi navzdol. Pri ovinku ga je pozdravil kričav glas:

„Halo, Paolučo!“

Dvignil je pogled in zagledal

Begunje na Gorenjskem, „tam, kjer murke cveto...“

Roško, hčerko kovača Martina, ki je sedela na skali in z nogami me- la po vodi. Deklica je bila suhotna in poredna, eno leto mlajša od nje- ga. Lase je imela gladke, obraz ozek in drzen, pod obnošeno oblekco so se nakazovale dekliske prsi. V vasi se je je izogibal, sedaj pa se je je razveselil, ko jo je za- gledal. Pomahal ji je z roko.

„Halo, Roška!“

Približal se ji je in sedel k njej na skalo.

„Moj oče je bolan,“ je povedalo dekletce. „Dobil je napad in se je opeknel v kovačiji. V zdravnikovi hiši je.“

„Ali bo umrl?“

„Ne. Zdravnik pravi, da bo živel. Mama joka. Dala nam je kruha in sira in nas poslala, naj se gremo igrat. Hočeš malo?“

Pokazala mu je kos črnega kru- ha in rezino kozjega sira.

„Lačen sem,“ je rekel Pavel.

Skrbno je razlomila kruh in sir
(Nadaljevanje na 34. strani)

slovinci po evropi

anglija

Umrli je 10. avgusta v kraju Preston Franc Zavrtnik. Ni dolgo bohehal, kajti smrt je prišla nenadoma. Doma je bil iz Ljutomera, star 59 let. Pogreb je bil 16. avgusta v Prestonu. Naše iskreno sožalje vsem žalujočim!

Poročila sta se 28. avgusta v italijanski cerkvi v Bedfordu Brigita Fras in Franco Tizani. Bilo srečno!

Novi molitvenik „Slavimo Gospoda“ kot tudi druge knjige lahko naročite pri našem župniku.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Zaradi počitnic tri nedelje ni bilo slovenskega bogoslužja. Linz pač ni Pariz ali Dunaj ali celo Montreal in Toronto, kamor slovenski duhovniki radi poromajo in prevzamejo tudi bogoslužje. Ko smo se 22. avgusta

Ana Križman in Richard Ward,
poročena v Angliji.

spet zbrali, nas je bilo lepo število v cerkvi in nato v klubu, kjer je bilo zelo veselo.

V nedeljo, 12. septembra, smo v klubu proslavili go. Ljudmilo Rajšek, ki je ta dan doživela 85. rojstni dan. Nazdravili smo ji z dobrim vinom iz Gumpoldskirchna pri Dunaju.

Po vsej Avstriji bodo v nedeljo, 26. septembra, praznovali „migrantski ali izseljenski dan“. Največ se bodo spominjali sezonskih delavcev, ker je teh največ. V Linzu bo škof dr. Zauner maševal skupaj z izseljenskimi duhovniki v cerkvi sv. Mihaela na Binderichlu. Kako bo slovesnost potekala, bomo poročali prihodnjič.

SALZBURŠKA

HALLEIN. — V Halleinu je 17. avgusta divjalo silno neurje. Mali potoček, ki teče iz Dürnberga blizu cerkve, je podivjal in pustošil po mestu. Hvala Bogu, da naši rojaki niso bili prizadeti pri tej nesreči, ki je napravila veliko škode. Učimo se pa iz tega, da nismo gospodarji narave in da smo kljub moderni tehniki zelo odvisni od Njega, ki je njen Stvarnik!

Udeležba pri našem bogoslužju je bila dobra in tudi petje je kar lepo odmevalo, čeprav ni bilo zraven naše „pesmarke“ Ane Sobocan.

Linzi: Iz življenja
v našem klubu.

„Dobro nam je tukaj biti...“
(Naši rojaki v Linzu „na oddihu“.)

TENNECK. — Med slovenskim bogoslužjem je bil sprejet v Cerkev Dominik-Marijan Šrol. Rodil se je kot prvorojenec 22. junija v Schwarzach. Oče Ludvik je doma iz Bodislavcev, župnija Mala Nedelja, mati Jelena, roj. Flinčec, pa iz Selnice ob Dravi. Za botro je bila materina sestra gdč. Dragica Flinčec, ki je na delu v Münchnu.

V Negovi na Štajerskem je umrl 6. avgusta in bil tam pokopan g. Vinko Mlinarič, oče našega nekdanjega „velikega točaja“ g. Vinka Mlinariča. Sinu izrekamo iskreno sožalje. Maša zadušnica za pokopnega Vincenca bo v nedeljo, 10. oktobra.

V sredo, 1. septembra, je zadela možganska kap našega rojaka g. Janka Kolariča. Zdravi se v bolnišnici v Schwarzachu. G. Janko je eden od najstarejših Tenečanov in

Dominik Šrol je v Tennecku prejel zakrament sv. krsta.

zvestih sodelavcev naše skupnosti. Želimo mu, da bi se mogel kmalu vrniti spet k svoji družini v Tenne-
eck.

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Naknadno sporočamo, da se je v soboto, 8. maja t. l., v župni cerkvi St. Charles v Boussu-Bois poročila gđc. Lizika (Luisa) Jagodnik z domačinom g. Guy Fauviaux. Mlado družino naj Bog blagoslovi! Naše iskrene čestitke!

V nedeljo, 20. junija, smo imeli celodnevni izlet v Ile de Valcheren (Holandija). Doživeli smo nepozabne vtise, ko smo se s „ferry-boat“ prepeljali iz Vlissingen-a v Bre-skens!

Na praznik Marijinega vnebo-zvetja smo imeli slovensko romanje k Notre-Dame de Lorette pri Lensu (Francija). V novi slovenski kapeli v Méricourt-sous-Lens smo imeli romarsko sveto mašo in popoldne v baziliki Lorette pete litanije Matere božje z blagoslovom z Najsvetejšim. Naša skupina iz Belgije se je pridružila Slovencem iz severne Francije. Skupaj smo lepo prepevali Bogu in Materi božji v čast! Iskrena zahvala č. g. Stanku Kavalarju za topel sprejem in pogostitev, kar ne bomo nikdar pozabili.

Dramatski krožek „F. S. Finžgar“ iz Charle-roi je uprizoril veseloigro „Angelca si išče moža“ na 23. slovenski prireditvi v Gilly-Hai-es 1. maja 1976.

LIEGE-LIMBURG

XVI. SLOVENSKI DAN V BELGIJI

Slovensko kulturno društvo „Slomšek“ vljudno vabi na dvo-dnevno slovensko slavlje, ki bo v dneih 8. in 9. oktobra v Kultureel Centrum-u, Konninginnelaan, Eisden, Maasmechelen.

Program:

V petek, 8. oktobra, ob 18. uri bo otvoritev razstave "Slovenija in njena kutura".

V soboto, 9. oktobra, ob 15,30 bo povorka sodelavcev na kulturnem programu, ki se bo začela na Europaplein. Pomikala se bo skozi Pauwengraf in zavila proti Kultureel Centru. Povorko bo spremljala kraljeva godba sv. Cecilije, katere predsednik je Mr. Linkens.

Ob 16.30 se bo začel program v dvorani Kultureel Centrum, pri katerem bodo sodelovali:

1. Naši najmlajši.

2. Mešani pevski zbor „Zvon“ iz Nizozemske.

3. Slovenska folklorna plesna skupina iz Nizozemske.

4. Folklorna plesna skupina „Kuma Akha“ iz Maasmechelen.

5. Mešani pevski zbor „Slomšek“.

6. Slovenska folklorna plesna skupina „Vesela mladina“.

Ob 20. uri se bo začela prosta zabava s plesom, ki jo bo vodil naš priljubljeni študentovski ansambel.

Razstava bo odprta tudi ta dan od 16.30 naprej.

Pridite! Povabite prijatelje!
Na veselo svidenje!

O d b o r

Mladoporočenca — Lizika Jagodnik in Guy Fauviaux — skupaj s svati po poroki v župni cerkvi St. Charles v Boussu-Bois.

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6, métro Vanneau, ob petih popoldne.

Slovenska pisarna — 7 rue Gothenberg, Paris 15°, tel. 577 69 93, métro Charles Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Začetek šolskega leta: V nedeljo, 26. septembra, se je ob 14,45 začelo novo šolsko leto. Na novo so prišli tisti, ki so ali bodo letos dopolnili 8 let. Gotovo pa niso prišli še vsi. Nekateri morda niso vedeli za šolo ali kdaj se začne, čeprav smo vsem, od katerih smo imeli naslove, poslali vabila. Upamo, da se bodo tudi ti odzvali, ko bodo o tem brali v tej številki ali drugače za šolo zvedeli.

Šola je v istih prostorih kot do sedaj — v dvorani Ste. Agnès, 23 rue Oudinot, Paris 7 (métro Vanneau ali Duroc) vsakokrat ob 14,45.

V tem letu bo šola ob nedeljah 10. in 24. oktobra, 7. in 21. novembra in 5. ter 19. decembra. Vse pa prosimo, da vztrajate in redno prihajate. Vaša žrtev in trud bosta obilno poplačana z zavestjo, da ste storili svojo dolžnost do svojih otrok, da jim pomagata postati dobri kristjani in zvesti člani našega naroda.

Božji otrok je postal v sv. krstu Silvan Brevec, sin Stanislava in Brigitte, roj. Regnier, stanujočih v St. Denis. Novemu članu božjega ljudstva in njegovim staršem prisrčno čestitamo!

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Sedaj ste se že vsi vrnili s počitnic; upamo, da zdravi in okrepljeni za nadaljnje delo.

Ni pa bilo počitnic v sedanjem skromnem Slovenskem centru v Parizu na rue Gutenberg. Spet se je ponovilo isto kot vsako leto o počitnicah. Majhen prostor je moral služiti za pisarno, sprejemnico,

spalnico in celo kapelo, včasih skoro istočasno.

Tako ne more iti več dolgo naprej. Vsi veste in mi na misiji čutimo najbolj, da nam je lasten dom nujno potreben. Zato bomo to jesen začeli novo „ofenzivo“ za nabiranje sredstev za novi dom. Bodite velikodušni! Morda boste dobili tudi obiske poverjenikov. Ne pustite jih oditi praznih rok in pomislite, da je njih delo neprijetno in znak velikodušne pripravljenosti za žrtve za našo skupnost!

Ravnatelj misije g. Čretnik se je vrnil iz ZDA. Kakšen je bil uspeh, boste zvedeli ob svojem času. Vedite pa, da bo končni uspeh sorazmeren z naporom slovenske skupnosti v Franciji, saj gre predvsem za našo stvar v tej deželi.

Prispevke za SLOVENSKI DOM V PARIZU pošiljajte na naslednji poštni čekovni račun:

PARIS 19 285 04 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
7 rue Gutenberg
75015 Paris

ali pa na barirane bančne čeke na isti naslov, lahko pa seveda prispevek osebno izročite enemu od odbornikov, predvsem pa poverjenikom. Že v naprej prav lepa zahvala v našem, pa tudi v vašem lastnem imenu, saj bo ta dom za nas vse!

LOIRET

Skupna slovenska maša bo, kot je bilo objavljeno že v prejšnji številki, v nedeljo, 3. oktobra, v Chilleurs ob desetih dopoldne (točno, ker je za nami francoska maša!).

LYON

Slovenska maša bo v cerkvi Ste. Colombe v VIENNE v nedeljo, 10. oktobra, ob 15. uri popoldne. Po maši bo kot običajno, domače srečanje v dvorani poleg cerkve. Pridite vsi, da se po dolgem času spet snidemo!

Tudi slovenska šola se bo začela, kakor ste se dogovorili z gospodično učiteljico.

LA MACHINE

Skupna maša bo v nedeljo, 31. oktobra, ob običajni uri, kakor vedno. Naslednji dan, na Vse svete, pa bo maša v CREUSE; kje in ob kateri uri, boste posebej obveščeni.

ST. DIZIER

Teško je zbolel g. Jožef Otoničar in leži v bolnišnici v St. Dizier. Želimo mu skorajšnjega okrevanja, da bi se lahko čimprej vrnil k svojim v St. Eulien, kjer so si s trdim delom in skrbnostjo ustvarili nov dom.

PAS-DE-CALAIS in NORD

S šolskim poukom smo začeli tudi verouk in slovenski tečaj. Morebitni zamudniki morejo še vpisati svoje otroke.

Slovenska služba božja je po navadnem urniku vsako nedeljo: ob 8.30 Lievin; 10.30 Méricourt; 12.45 Bruay-en-Artois. Prilika za spoved pred vsako mašo.

25. julija je postala božji otrok Karina Hiršelj v Bruay-en-Artois. Staršem in botrom čestitamo; malo pa naj spremlja božje varstvo!

Romanje na Loretto 15. avgusta je izredno lepo uspelo. Ob 10. uri je za žive in umrle rojake opravil sv. daritev domači župnik Stanko Kavalarič. V novi kapeli „Mater izseljencev“ pa je skupini naših romarjev iz Charleroi (Belgija) maševal g. Mirko Gaberc. Ob 15. uri je bila popoldanska pobožnost za vse na Lorettu, vodil jo je g. Mirko Gaberc. Vsem, ki so pripomogli k lepemu uspehu romanja, Bog plačaj!

Blagoslovitev in posvetitev nove slovenske kapele „Mater izseljencev“ v Méricourt-sous-Lens: 26. maj je bil za tukajšnje slovensko farno občestvo res velik dan, na katerega smo čakali leta in leta. Ob poznih popoldanskih urah so se začele zbirati skupine naših rojakov, ki so napolnile prostrano kapelo do zadnjega kota.

Ob 19. uri je začel obred posvetitve oltarja in blagoslov kapele ljubljanski pomožni škof dr. Stanko Lenič, ki je med obredom in zla-

sti v govoru poudaril zvezo krščanske skupnosti z oltarjem, ki predstavlja Kristusa in kjer se on za vse daruje pri sv. daritvi. V francoščini je razlagal obrede in imel krajši nagovor direktor za slovenske izseljence v Franciji g. Nace Čretnik.

Pri obredu sta bila navzoča iz Belgije čč. gg. Vinko Žakelj in Kazimir Gaberc. Hrvaške vernike, ki so mnogo z delom pripomogli, je zastopal direktor Hrvaške misije v Parizu p. Vlado Horvat in g. Ostojič. Francosko župnijo sta zastopala brata Jean in Paul. Iz daljnega Merlebacha je prihitel med nas letošnji zlatomašnik msgr. Stanko Grims.

Po posvetitvi je bila opravljena sveta maša za žive in umrle dobrotnike kapele.

G. Rafliku ki je napravil načrte in vodil dela, stavbeniku g. Soltiszaku, Farnemu odboru, zbiralcem darov in vsem rojakom, brez katerih velike materialne in moralne pomoči ne bi mogli dovršiti v tako hitrem času vsa dela, naj bo Gospod bogat plačnik!

Na Vnebohod je bila nato dopoldan sv. maša s *prvim sv. obhajilom* otrok in *birma*.

Pri prvem obhajilu je bilo 30 otrok, pri birmi pa 51 birmancev. Tudi ta dan kapela ni mogla sprejeti vseh, ki so z vsega severa sem prihitali.

Naj „Mati izseljencev“ varuje vse naše rojake, zlasti prvoobhajance in birmance! Naj bogato poplača vsem dobrotnikom tega prvega slovenskega svetišča v Franciji.

Škof dr. Lenič deli v Mericourt zakrament sv. birme mladini naših rojakov iz okolice Pas-de-Calais.

Vsemogočni bodi dobri ženi in dobremu možu obilen plačnik!

Vrnimo se zdaj k *počitniškim doživljajem*. Nemogoče je opisati doživljanje vseh, zato se omejimo na skupino, ki se je najprej odzvala vabilu kitajskega inženirja g. Ha-

Meri-court: Po posvetitvi in blagoslovitvi nove slovenske kapele je škof dr. Lenič opravil sv. daritev.

dobra slovenska mama gospa Kranjc. Osem otrok žaluje za njo. Bila je že več let vdova.

Njen mož je zvesto izpolnjeval Kristusovo zapoved: Ljubi svojega bližnjega kakor ljubiš samega sebe! Kakor svoj čas Martin Krpan, tako je tudi on prenašal sol, čeprav je bilo strogo prepovedano. Razlika je bila pa v tem, da je Krpan s soljo služil na nedovoljen način denar, pokojni rudar Kranjc je pa nosil sol v dar ruskim ujetnikom, s katerimi je delal v rudniku in katerim Nemci niso dali soli. Nekoč so ga zalotili in kaznovali zato s strogim zaporom.

EPERNAY in okolica

Slovenska maša bo prvo nedeljo v oktobru (3. oktobra) v nam znani kapeli, in sicer ob pol 4. uri popoldne. Pridite!

Škoda, da nekaterim Slovencem ni več za slovensko veselo oznanilo! So se res že popolnoma živeli v francosko župnijsko skupnost?

TUCQUEGNIEUX — AZET

Kot sem omenil zadnjič, smo se v počitnicah razpršili na vse strani neba. Med tem časom nas je v Tucquegnieux zapustila za vedno

na v Pas-de-Calas, si ogledalo nato slikovito Bretanijo in se končno obrnila na jug v pirenejske gore. Nastanila se je v družinskem zavetišču AZET, dobrih 70 km proč od Lurda. V tem zavetišču nas je bilo kakih 50. Naš vodja in gostitelj bi lahko rekli je bil generalni vikar iz mesta Auch. Pri večerni molitvi nam je vedno kaj zanimivega povedal, ob nedeljah pa lepo maševal in pridigal v skromni gorski cerkvi.

Pela je vsa cerkev, na harmonij je pa igral 15-letni slovenski študent. Ko so ljudje odšli iz cerkve, smo „urezali“ našo „Lepa si, Roža Marija“. Nekateri so se vrnili, da so nas poslušali. Prišel je k nam škofijski generalni vikar, rekoč: „Ponižnost je lepa čednost, toda prihodnjo nedeljo se ne boste z njo postavljali. Peli boste nekaj pesmi tudi med mašo in še po maši zberite eno lepo. Rekel bom vernikom, naj ostanejo v cerkvi.“ Tako je tudi bilo.

Pa ne le v cerkvi, tudi v omenjeni turistični hiši smo morali privediti dva zabavna večera. Bilo je tam tudi nekaj drugih muzikantov in, ko smo skupno zaigrali na flavte, citre ter kitare, zraven pa še zapeli nekaj naših narodnih pesmi, ni bilo ploskanju ne konca ne kraja.

Zopet smo videli, da smo dostikrat preveč boječi, s čimer sami sebe zaničujemo, in da nam morajo šele tujci dopovedati — kakor n. pr. Avsenikom —, da skromnost in boječnost nista zmeraj na mestu.

Seveda smo se ustavili tudi v Lurdu, kjer slovenske pesmi in naše narodne noše že dobro poznajo. Zopet smo imeli priliko pozdraviti še zmeraj čvrsto Virantovo mamo, saj je njena gostoljubna hiša le malokdaj brez gostov.

J. J.

VZHODNA LOTARINGIJA

Brez uvoda začnemo žalostno poročilo o umrlih v zadnjih mesecih:

Dne 24. 4. je umrla 47 let stara Klara Bizjak, žena Emila Bizjak iz Cité Jeanne d'Arc. — V mesecu majniku: Valerija, žena Oskarja Kogojca, stara 51 let, pokopana v Cité des Chenes. — 10. 5. je umrla v Gaubingen Marija Štucin, 64 let stara. — 28. maja je umrla po dolgi bolezni Marija Žukovec, stara 74 let. Z izredno potrpežljivostjo je prenašala svojo bolezen. — 1. junija je umrla v Bolnici sv. Magdalene v Forbachu naša nepozabna pevka Ivanka Kosec, stara 62 let, o kateri smo na kratko poročali že v „Naši luči“ štev. 7. Izredno veliko

ljudi pri pogrebu v Merlebachu je pokazalo, kako zelo je bila pokojna spoštovana in priljubljena. — 10. 6. se je poslovil od družine in tega sveta Andrej Končina v bolnišnici Hochwald, star šele 38 let. — 18. 6. je umrl v bolnišnici Cité Créhange naš dolgoletni raznašalec vseh naših listov Henrik Hočevnar iz Creutzwalda. Bil je zelo potrpežljiv v svoji bolezni. Pokopali smo ga 20. 6. s sveto mašo v Cité Maroc. — 18. 6. je umrl v Sarreguemines Adolph Schwindt, mož Marije Prodrik iz Merlebacha. — 4. 7. je umrla Katarina Gomboc, žena Mihaela, stara 70 let. — 14. 7. je umrla Klara Balantič, 68 let stara v Creutzwaldu, pokopana 16. 7. istotam. — 25. 7. je umrl v Stiring-Wendel naš rojak Franc Koren, 51 let star, pokopan v Stiring-Wendel. — 29. 7. se je poslovil od nas naš dobri rojak Stanko Žafran, dolgoletni raznašalec „Naše luči“ v Stiringu in okolici.

Z žalostjo poročamo o smrti še ene naše drage, priljubljene cerkvene pevke Ivanke Urbas (umrla 29. 7.). Pokopana je bila ob izredno veliki udeležbi vernikov v Merlebachu.

V globoki molitvi se spominjamo vseh naših rajnih, družinam pa še tu izražamo globoko sožalje!

Iz teh žalostnih spominov nas zbudi veselo razpoloženje naših rojakov, ki so z avtobusom in privatnimi avtomobili odhiteli v domovino in v razne druge lepe izletne pokrajine.

Skupine 20 rojakov in prijateljev je odšla 5. 8. z bolniškim vlakom iz Metza v Lurd. S svojo ljubeznivostjo so še povečali veselje romarjev, ki so se 12. 8. zopet vračali domov.

Začelo se bo spet redno življenje po teh počitnicah; zopet ste vsi vabljeni k svetim mašam v Merlebachu in po kolonijah, kot vam bo to sporočeno pri oznanilu in v časopisih. Na srečno svidenje!

Vaš Stanko iz Merlebacha.

NICA

Po vrnitvi z dopustov prejšnji mesec smo se spet začeli zbirati pri slovenski službi božji. Večina

Nica: Ob nedeljah popoldan se ob prijateljskem omizju radi srečamo pri tej ali oni naši družini.

smo preživeli svoj dopust v krogu domačih v domovini. Nekaterim pa so bili dnevi dopusta tudi dnevi žalosti, saj so izgubili svoje najbližje: tako sta se med počitnicami *preselila v večnost* oče bratov Škrli in pa oče Vinka Ivančič. Ko jim izrekamo svoje sožalje, molimo, naj umrlima Gospod dá večni pokoj.

V mesecu oktobru bomo imeli posebno izreden dan: na obisk pride g. škof dr. Stanislav Lenič, kateri ima na skrbi dušnopastirsko delo med izseljenci. Pride nas pogledat in nekaterim otrokom bo podelil zakrament sv. birme in prvega obhajila. Škofova maša s slovesnostjo sv. birme in prvega obhajila bo v Nici v nedeljo, 17. oktobra, zjutraj ob 10. uri v naši kapeli. Upamo, da se bodo vsi naši rojaki udeležili te slovesnosti, ki naj okreпча našo versko in narodno zavest.

nemčija

STUTTGART-okolica

Štirje se niso vrnili iz dopusta: Dopusta, posebno poletnega, se naši ljudje zelo veselijo. Doma jih čakajo sorodniki, nedograjene hišice, ureditev tega in onega. Ko to in ono uredijo, se zopet lažje vrnejo na delavno mesto v Nem-

Na Binkoštnem srečanju v Sindelfingenu smo nosili klobase v „štukih“, tako so bile dobre.

Colle s/Loup: Naši rojaki so se pravočasno zbrali in čakajo na slovensko mašo pred cerkvijo. Tudi mladine ne manjka!

čijo. Vsako leto pa kdo ostane za vedno doma, ker mu je smrt prekrizala vrnitev.

Letošnji poletni dopust je terjal z našega pldoročja kar štiri žrtve. Zakonca Stanislav Kelner, rojen v Libojah, in Marija, rojena v Podgorici, sta se 7. julija pe-ljala s tremi otroki v domovino. Pri prometni nesreči na avto cesti pri Augsburgu sta oba izgubila življenje, otroci pa so morali hudo ranjeni v bolnišnico. — Anton Zirngast, 33 let, poročen, rojen v Spodnji Velki, se je med dopustom doma pri gradnji gospodarskega poslopja smrtno ponesrečil. —

Pulko Jože, 34 let, rojen v Slovenji vasi pri Ptuj, je 1. avgusta med dopustom v domačem kraju umrl zaradi srčne kapi.

Omenjenih štirih rojakov torej ne bo več med nami. Njihovo nepričakovano slovo s tega sveta pa naj nam bo v opomin: Tvoje življenje je v božjih rokah! Ne zanašaj se le nase in na svoje sposobnosti! — Pokojnih se bomo spominjali v naših molitvah, sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

V Esslingenu v Nemčiji smo čestitali Galovim k sinku Danijelu.

Pri krstu Mojce Sotler v Schwaikheimu v Nemčiji so bile navzoče štiri narodnosti: Slovenci, Nemci, Hrvati in Madžari. Skupaj delajo ali stanujejo, skupaj držijo tudi, ko gre za verske stvari.

Mlada življenja — čestitamo: O krstih vedno radi poročamo, saj so priča novega, naravnega kot nadnaravnega življenja. To pot bomo zapisali kar sedem krstov v naše krstne knjige in izrazili čestitke staršem:

V Esslingenu čestitamo Antonu in Ljudmili Rudolf k sinku Danijelu; v Stuttgartu Jožefu in Pavlu Volk k sinku Matjažu; v Schwaikheimu Marjanu in Gizeli Sotler k hčerkici Mojci; v Fellbachu Ivanki Malek k sinku Kristjanu; v Hochdorfu Francu in Ireni Kepe k hčerkici Moniki; v Bönningheimu Jožefu in Marjetki Ružič k sinku Borisu; v Ilsfeldu Mirku in Mariji Vauptič k hčerki Urški.

Bog nakloni tem svojim novim otročičkom veliko zdravja, da se bodo mamicam in atekom v veselje lepo razvijali!

Nepremišljeni koraki: Jezus Kristus ni imel le veliko prijateljev, pač pa tudi mnogo nasprotnikov. Tako je danes tudi s Kristusovo Cerkvijo. V Nemčiji je veliko dobrih kristjanov, najdeš pa tudi ljudi, ki Cerkvi in veri nasploh niso naklonjeni.

Slovenci pridemo skupaj z ljudmi prve, pa tudi z ljudmi druge vrste. Pripetilo pa se je že, da je kak naš delavec nasedel veri in Cerkvi sovražni propagandi in izstopil iz Cerkve. Marsikdo pa je že spoznal, da je bil tak korak prenačilen in nepremišljen. „Če bi bil bolje informiran, tega koraka ne bi bil storil,“ potem obžaluje.

Končno ima Cerkev v Nemčiji tudi važno socialno nalogo. Omenimo samo, da vzdržuje 8000 otroških vrtec, ki jih obiskuje 600.000 otrok in je v njih zaposlenih okrog 30.000 vzgojiteljic. Vzdržuje tudi 5000 otroških jasli s 17.000 mesti in 9000 pomočniki.

Katoličani, ki živimo v Nemčiji, moramo sprejeti Cerkev takšno, kot je tukaj z vsemi njenimi nalogami ter jo v njenih prizadevanjih tudi podpreti. Kdor se tej nalogi izogne in jo zapusti, ni zapustil le zgolj versko skupnost, pač pa se je izločil tudi iz velikega socialnega kroga krščanskega občestva. Ne, Slovenci, ki so izstopili iz Cerkve, nam ne delajo časti!

BAVARSKA MÜNCHEN

Spet je življenje naše župnije pognalo z novo silo. Ob nedeljah se to pozna v cerkvi, pa potem na živilskem trgu, kamor gremo ob lepem vremenu po maši k mizam (in

pivu), da se pogovorimo in zapoje-mo. Tudi domačinom je naše petje všeč.

Začenjamo oba šolska tečaja, predšolskega in šolskega; naše narodne noše so povabljene k sprevedu ob začetku Oktoberefa (največje družabne prireditve v evropskem prostoru); začenjajo se priprave za vinsko trgatve v oktobru...

Želimo le, da bi se tega življenja naši ljudje po Bavarskem čim bolj udeleževali.

Poročila sta se Anton Kolarič iz Lutverec in Ana Brala iz Posedarij pri Zadru. Naše prisrčne čestitke!

Krščena sta bila Robert Volčanšek, sin Miloša in Koviljke, roj. Vujanovič; in Klavdija Kolarič, hčerka Antona in Ane, roj. Brala. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro v življenju!

švedska

Prezgodnja smrt nam je vzela 44-letnega Janka Zobca, rojenega v Rogoški Slatini. Zgodaj je šel v tujino, sedem let se poskušal udomačiti na Švedskem, se končno naselil s svojo ženo Roziko v Nemčiji. Tam si je začrtal lepo bodočnost v samostojnem gostinskem podjetju.

Pok. Janko Zobec

26. aprila smo ga spremljali k zadnjemu počitku. Ob tej priliki se zahvaljujejo žena in njegovi bratje vsem prisotnim, posebno pa obema duhovnikoma g. Ludviku Rotu in Jožetu Buciku za lep pogrebni obred. Naj mu bo tuja zemlja lahka! Vsemogočni pa naj mu bo mil sodnik!

Dragi rojaki na Švedskem!

Ponovno Vas vabim na naša zbiranja okoli Kristusa. Jesenski program slovenskih maš je:

Nedelja, 17. oktober, ob 10. uri *Eskilstuna*, Djurgardsv. 32; ob 17. uri *Stockholm*, Folkungag. 46. — Nedelja, 24. oktober, ob 11.30 *Oerebro*, Skolg. 13; ob 16. uri *Köping*, Brunnsv. 2. — Sobota, 30. oktober, ob 10. uri *Boras*, Fjällg. 34. — Nedelja, 31. oktober, ob 12.30 *Jönköping*, Klosterg. 70. — Sobota, 6. november, ob 16. uri *Halmstad*, Norrav. 10. — Nedelja, 7. november, ob 16. uri *Göteborg*, Parkgatan 14. — Sobota, 13. november, ob 16. uri *Nybro*, Ansgargarden, Kyrkog. — Nedelja, 14. november, ob 10. uri *Olofström*, Södra-Hallen; ob 16. uri *Malmö*, Erik Dahlbergsg. 28. — Nedelja, 21. november, ob 12. uri *Landskrona*, Midhemsv. 40; ob 16. uri *Helsingborg*, Skaneg. 20.

K Vam odidem 10. oktobra zvečer. Torej do takrat mi lahko sporočite vse svoje želje v München.

Da imate povsod pred mašo priliko za spoved, je znano. Kmalu torej na svidenje! Pozdravlja vas
p. Janez Sodja

Vse katoličane v Jönköpingu je presunila vest, da je 30. julija umrl v Macclesfieldu v Angliji naš priljubljeni pater g. *Gerard Mulveals CP*. Bil je na oddihu pri svoji sestri. Tam mu je odpovedalo srce.

Tukaj v Jönköpingu je služboval že od leta 1956 in smo ga imeli vsi zelo radi. Kadar je le mogel, je rad vsakomur pomagal, če ne drugače, pa z dobro besedo. Vsem nam je bil v veliko notranjo oporo v začetku našega bivanja tukaj na Švedskem.

Tudi našega p. Janeza Sodja DJ je ob njegovih prvih prihodih med nas spremljal od hiše do hiše vsakogar od nas. Tega menda ni storil dosedaj še noben drug župnik na Švedskem.

P. Gerard je moral ogromno žrtvovati in premagati neštete ovire, da smo končno zgradili katoličani v našem kraju cerkev, na katero smo vsi ponosni.

Ostal nam bo v nepozabnem spominu in obenem naš dobri priprošnjik pri Bogu. Naj mu bo Bog dober plačnik, kot je bil nam p. Gerard dober dušni vodnik!

Slovenci iz Jönköpinga

V soboto, 4. septembra so *Beneški Slovenci* priredili piknik v Opfikonu pri Glattbruggu. Zbralo se je kar lepo število naših rojakov Beneških Slovencev in zastopnikov iz vseh delov Slovenije. Najprej je bila sv. maša na prostem in nato po duhovni hrani je sledila še dobra jedača, pečena na ražnju, in polenta. Skupiček je namenjen za rojake v Furlaniji, prizadete od potresa.

Po sv. krstu so postali božji otroci: Petra Lesjak, hčerka Branka in Karoline, roj. Vidonja; Marko in Heidi Panciera, sinko in hčerka Marjana in Angele, roj. Časl; Patrik Gabrovšek, sinko Franca in Silvije, roj. Pucelj; Tomaž Mikec, sinko Petra in Pavle, roj. Hrovat; Alen Dobaj, sinko Ivana in Ivce, roj. Žizek; John Šuštaršič, sinko Marjan; David Mogu, sinko Alojza in Marije, roj. Krajner; Nikolaj Zelnik, sinko Franca in Angele, roj. Belak; Sonja Lavrič, hčerka Miroslava in Matilde, roj. Gorenc; Lidija Bitežnik, hčerka Alojza in Helene, roj. Gašpar; Andrej Gosgnjask, sinko Maria in Tončke, roj. Mihelič.

Staršem čestitamo in želimo veliko uspeha pri vzgoji otrok, ki naj jih povsod spremlja božja milost!

slovenci ob meji

KOROŠKA. — Novi zakon o manjšinah je povzročil veliko nemira in zaostрил razmerje med večino in manjšino. Zakon v marsičem nasprotuje določbam 7. člena avstrijske državne pogodbe iz leta 1955. Pogodba govori, da je v posameznih okrajih slovenščina drugi uradni jezik. Zakon pa določa, da mora uporabnik jezika manjšine poprej prijaviti, da bo ta jezik uporabljal. — Bolestno je odjeknila iz-

java državnega predsednika dr. Kirchsclägerja med Slovenci. V njej odobrava ugotavljanje manjšine, ki ga državna pogodba ne predvideva, obenem priznava obstoj „vindišarskega“ jezika na Koroškem. — Slovenski pevci so priredili za tuje turiste poseben koncert v Škocjanu ob Klopinskem jezeru. — Zadet od srčne kapi je umrl upravitelj šole v Kotu in selški župan g. Herman Velik. Pokojni je bil zaveden Slovenec. — Koroški brambovci (Abwehrkämpferbund) prinašajo nemir v vasi z močno slovensko manjšino. Najprej so v Kotmari vasi blagoslovili svojo zastavo. V Št. Jakobu v Rožu so odkrili spomenik padlim vojakom, ki so se ga udeležili tudi brambovci s Hitlerjevimi kolajnam, okrašenimi s kljukastimi križi.

Na račun Slovencev so padle trde opazke. Izgleda, da je zanje vsak, ki slovensko govori, izdajalec Avstrije, vsaj v očeh brambovcev. — Ob prireditvi teh brambovcev v Škocjanu je prišlo do grobega nastopa žandarmerije proti Slovence, ki so opazovali prireditve. Med žrtvami je bil tudi slovenski odvetnik dr. Tischler. Predvsem je surovo nastopila v Sinči vasi, kjer je bilo aretiranih brez vzroka 15 ljudi, med temi tudi več deklet. Celo dunajski dnevnik „Kurier“ se je postavil v obrambo Slovencev proti neonacismom. — Slovensko prosvetno društvo „Drabosnjak“ je priredilo večer slovenske pesmi in folklore v slavnostni dvorani na Vrbi za turiste in domačine. Večera se je udeležilo nad 400 gostov. — Na Peci je šmihelski dekan

g. Srienc ob spremstvu „župnika Pece“, vogrškega provizorja g. Vinka Zaletela blagoslovil novo kapelo. — V avgustu je umrl v visoki starosti nekdanji celovski škof in kasneje salzburški nadškof dr. Rohrachner. Po rodu je bil iz Lienza na Vzhodnem Tirolskem. Za časa škofovanja v Celovcu je bil do Slovencev dober in skrbel med okupacijo tudi za Slovence na Gorenjskem. Slovenske begunske duhovnike je sprejel leta 1945 na škofijo, da jim ni bilo treba spati v Vetrinju na golih tleh. Pri nacistih je bil nepriljubljen in so ga dve leti ovirali, da ni mogel zasesti mesta kot nadškof v Salzburgu. — Na novo določeni avstrijski zunanji minister dr. Pahr je v televizijski izjavi govoril ob vprašanju narodnih manjšin o „pravici“ do asimilacije, kar je znova zbudilo koroške Slovence.

BENEČIJA. — Slovenska zamejska skavtska organizacija je priredila letos prvo skupno taborjenje — jamboree. Na njem je sodelovalo 250 skavtov in skavtinj iz Tržaške, Goriške in Koroške. Taborili so v Pinedo v dolini Cellina nad Tolmezzom. — 11. septembra je na Beneškem spet pustošil potres. — Slovensko katoliško akademsko društvo iz Gorice je priredilo v Žabnicah pod Sv. Višarjami študijsko-počitniški tabor od 14. do 16. avgusta. — Letos je poteklo 50 let, kar je goriški nadškof posvetil višarsko cerkev, ki je bila med prvo svetovno vojno porušena.

GORIŠKA. — Ker hočejo oblasti razlastiti čez 50.000 kvadratnih metrov plodne zemlje, ki naj bi služila za veliko avtomobilsko parkirišče in ker nočejo poslušati navsvetov štandreške okrajne konzulte, je ta iz protesta odstopila. Ta razlastitev pomeni za štandreške kmete nenadomestljivo izgubo. — Števerjančani so ob srebrnem jubileju svoje farne cerkve poromali na Sv. Višarje in na Koroško.

TRŽAŠKA. — V Marijini cerkvi na Vejni so julija priredili ekumensko slavoje. — Za Veliko Gospojnico (15. avgusta) so na Repentabru organizirali romarska srečanja. — Tudi letos so organizirali ob prvi nedelji v septembru kulturno-znanstveno prireditev v Dragi. — V Domu duhovnih vaj „Blagri“ na Tržaškem bregu je bil avgusta dvodnevni tečaj zamejskih in izseljenjskih duhovnikov. Nad 60 duhovnikov se je tečaja udeležilo. Predavala sta prelat dr. Šuštar, škofov vikar iz Chura in tajnik evropske škofovske konference, ter dr. Štefan Štajner, profesor moralne teologije ter izseljenjski duhovnik v Berlinu. — Tržaška slovenska Vincencijeva konferenca je organizirala počitniško kolonijo za otroke od 6. do 14. leta starosti v Conegliansu pri Tolmezzo. Letovalo je okrog 70 otrok iz Trsta in Gorice. — V provincialni hiši šolskih sester pri Sv. Ivanu v Trstu je 8. septembra 5 sester napravilo večne obljube.

ARGENTINA. — Društvo Slovencev v Mendози je imelo svoj 27. občni zbor. Društvo ima 134 članov in je priredilo 11 kulturnih in družabnih prireditev. Organizira tudi ljudskošolski tečaj s 33 učenci ter srednješolski tečaj s 16 učenci. — Slovenska kulturna akcija (SKA) je priredila v zadnjem obdobju tri kulturne večere. Na prvem je predaval dr. Mirko Gogala o „Pluralizmu v Cerkvi“, na drugem dr. Tine Debeljak o „Srečku Kosovelu ob 50-letnici njegove smrti“ in France Bergant „O mitih v sv. pismu“. — V San Martinu (Buenos Aires) so priredili uspeh mladinski dan s športnimi in kulturnimi prireditvami. — V „Slovenski vasi“ v Lanusu so 25. avgusta s kulturno prireditvijo in prosto zabavo obhajali 24. obletnico „Hladnikovega doma“. — Na Veliki Šmaren je nad 200 fantov iz San Justa poromalo v cerkev Marije Pomagaj. Med mašo je 21 vernikov od 75 pa do 29 let starih prejelo sveto maziljenje.

BRAZILIJA. — V mestu Santos, 70 km od Sao Paula, je bila 4. julija sprejeta v karmeličanski noviciat Slovenka Marjeta Ilc, po rodu iz Ribnice. Novinka je sestra sanpavelškega župnika g. Alojzija Ilca in prva slovenska karmeličanka v Braziliji. Štiri starejše sestre so v redu šolskih sester, od katerih najstarejša je bila več let prednica v Št. Rupertu pri Velikovcu.

slovinci po svetu

jalo svojčas Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani. Po vojni se je umaknil v Trst in veliko delal pri organiziranju slovenskih oddaj v Trstu. Zaradi vedno težjih razmer se je pred 19 leti umaknil v daljno Avstralijo in tam vneto sodeluje v slovenski cerkveni skupnosti, kjer vodi tudi pevski zbor. Bog ga živi! — V Sydneyu so 11. julija vsi slovenski naseljenci skupaj praznovali praznik sv. Cirila in Metoda. S kardinalom Freemanom je somišlevalo 9 duhovnikov, ki so predstavljali 7 slovanskih narodov. — Prosvetni oddelek v državi Viktoriji je sprejel slovenščino kot enega od tujih jezikov, ki si ga učenci morejo izbrati v srednjih šolah.

AVSTRALIJA. — V Avstraliji je praznoval 70-letnico življenja g. Ludvik Klakočar, ki mu je zibelka tekla na Kozjanskem in je kot otrok prišel na Westfalsko in nato na Lotarinško (Metz). Po dokončanih študijih je postal sourednik „Slovenskega doma“ in kulturni kritik pri „Slovincu“, ki ju je izda-

KANADA. — Kot pripravo na svetovni evharistični kongres v Filadelfiji so na Slovenskem letovišču pri Boltonu priredili 4. julija štirinajsti katoliški dan. — Kanadski Slovenci radi poleti poromajo nedeljo za nedeljo na svoja letovišča, ki jih je več: „Holyday Gardens“, ki je že 15 let na voljo našim ljudem, društvo „Simon Gregorčič“ ima svojo pristavo, prav tako društvo „Večerni zvon“; dalje lovsko društvo in pa Slovensko letovišče, ki ga vodijo izseljenjski duhovniki iz Toronta. — S prvim septembrom je prevzel vodstvo slovenske župnije v Montrealu g. Janez Jeretina CM. Dosedanji župnik g. Ivan Jan, ki je bil štiri leta in pol župnik, odhaja v Toronto. — Na to-

rontskem Slovenskem letovišču so 25. julija priredili Slovenski dan. Maševal je ravnatelj celovške Mohorjeve družbe mons. dr. Janko Hornböck. Sicer je bil pa dan posvečen 100-letnici rojstva Ivana Cankarja in 50-letnici smrti Srečka Kosovela.

ZDA. — Župnija sv. Janeza Vianaja v Detroitu je praznovala v septembru 50-letnico. Prvi njen župnik je bil p. Bernard Ambrožič, ki je pred nekaj leti umrl kot izseljenski duhovnik v Avstraliji. Župnik na tej fari in graditelj cerkve je bil pok. p. Odilo Hajnšek OFM. — Na god sv. Antona — 13. junija — je v Lemontu pustošil tornado (vihar), ki je uničil 47 hiš in okrog 80 drugih manjših zgradb. Prizadeta je bila slovenska družina Arko, ki je vse izgubila, pa tudi vrtovi na Ameriških Brezjah so bili opustošeni. — Vsa slovenska društva v ZDA so slovesno obhajala 200-letnico ameriške neodvisnosti. Najbolj splošno slovensko praznovanje je bilo 4. julija v Lemontu, kjer so se zbrali rojaki iz raznih držav Amerike in so obenem obhajali 50-letnico kronanja Brezjanske Marije. — Srednja šola, ki jo vodijo v Lemontu slovenske šolske sestre, je slavila 25-letnico delovanja. — Svetovnega evharističnega kongresa v Filadelfiji, ki je bil od 1. do 8. avgusta, se je udeležilo nad 700 Slovencev iz ZDA, Kanade in Evrope. Pri slovesnem začetku je sodelovalo 22 ameriških Slovencev v narodnih nošah. Pri maši narodov je v terek somaševal koprski škof dr. Janez Jenko. V soboto je bila v cerkvi sv. Frančiška Ksaverija slovenska maša. Slovenski zbor „Korotan“ je imel takoj po maši koncert svetih pesmi. — Slovenski izseljenski duhovnik, frančiškan p. Klavdij Okorn, doma iz Podbrezja na Gorenjskem, je praznoval 40-letnico mašništva. Do leta 1944 je deloval v Ljubljani, nakar je bil zaradi katoliško usmerjenega odporniškega dela proti nacističnemu okupatorju denunciran in odpeljan v Dachau. Po osvoboditvi iz taborišča je deloval med Slovenci na Bavarskem. Leta 1947 je odšel v ZDA in bil najprej kaplan v Chicagu, nato 2 leti med Slovenci v Avstraliji. Po povratku je postal župnik v Milwaukee do lani, ko se je zaradi bolehnosti vrnil med rojake v Chicago.

pisma bralcev

ZANIMIVE IZJAVE

Ne vem, ali ste brali zanimivi članek v ljubljanski reviji Naši razgledi, 7. maja 1976 z naslovom „Recite mi Erna!“

Časnikar se je pogovarjal s 65 let staro kmetico Erno Meško, materjo 9 otrok, verno katoličanko in aktivno družbeno delavko. Res se vse izjave te preproste, plemenite in modre žene ne skladajo z objektivno resnico, a so druge tako zadete, da bi jih bilo vredno objaviti v Naši luči. Izpisal sem samo najbolj značilne. (Vprašanja Naših razgledov smo stavili v pokončnem tisku, odgovore Erne Meškove v ležečem. — Op NL).

Veste, k nam, v to sobo, so hodili šikanirat, ne človeško spravevat, se pogovarjat.

Na seji problemske konference v republiški skupščini... tako rekoč čisto na koncu seje... ste nastopili z intervencijo, češ da vas hudo moti, ko ni nihče govoril o vzgoji...

Res je. Najprej je treba človeka vzgojiti. Moramo se vzgajati, da bomo mislili na skupni blagor. In ljudi, tudi kmečke, je treba izobraziti. Moramo se učiti, da bomo pri delu manj trpeli in več naredili, da bomo ob več dobrinah dobri ljudje...

Rekli ste „ker sem vse občutila na svoji koži“. Kaj?

Vse človeško in nečloveško... Veste, ne mislim na to, kako so nam Nemci pobrali vse krave, kako nam je med vojno pogorelo ali kako gara in trpi kmetica, ki ima devet otrok.

Marveč?

Kako je bilo takrat, ko smo bili kulaki. Ko so nas imeli za kulate. Ko smo — v času obveznih oddaj — morali vsi v eni sezoni

štirikrat dati krompir. Ko so nam vzeli še seme. Ko sem vsako nedeljo skuhal vsakemu en krompir, vsakemu cel krompir, pa je Ernica, otrok, otroček, rekla: „Mamika, ne vsakemu celega, kaj bo pa za seme.“ Ko tisti, ki niso imeli obvezne oddaje, niso smeli — slišite, niso smeli — dati krompirja namesto nas. Ko so nam pustili štiri litre ajde, pridelali smo je pa osemsto litrov; od takrat pri nas ni več ajde. Ko sta bili dve kravi prelahki za predpisano težo obvezne oddaje mesa, manjkalo je 80 kilogramov, pa je morala iti še tretja krava, da so bili otroci brez mleka... Tega, kako otroci niso nikoli nič dobili od Rdečega križa, ker smo bili kulaki, čeprav goli in bos; tega, da otroci tistikrat niso dobili štipendij zaradi prevelikega davka... Šolali so se pa, atek je rekel: Kar znaš, ti ne morejo vzeti... Ali tega, ko je že prej enkrat, ko smo prosili za bone za plenice, rekel eden od oblast: Take, kot je Erna, je treba postreliti, tolko otrok... Potem je ponoči enkrat prišel k nam in vdel otroke, kako ležijo čisti in lepi v ven potegnjenih predalih, takrat je pa le rekel: Erna, ti kar rodi... Ali tega, ko je nekoč bolan otročiček rekel, ko sem se pozno vrnila domov: „Mamika, Bog vam plati, da vas niso zaprli...“

Takrat ste bili vendar družbena delavka?

Sem, seveda... No, prestali smo. Kmet je kot vrbova mladika: bolj ga sučeš, bolj je žilav. Zaupala sem vase in upala v Boga.

Vam je pomagalo?

Ne v takega boga starčka z brado. Ne! Glejte naravo, glejte vesolje, glejte usode... Mislim na velikega duha, veleduha. Vsako jutro si rečem: Naj bo Bog z nami!

Tudi takrat, ko ste šli na sejo republiške konference?

Tudi. Ali vas to moti?

Ne moti me, in tudi ko bi me, me ne bi smelo.

Nekatere pa moti. Nekatere tako zelo, da imajo verne ljudi kar vseprek za sovražnike ali pa vsaj za manj vredne, tudi na kmetih.

To ljudi žali, jih odbija, to jim jemlje veselje. Sami veste, da je na kmetih veliko vernih, in to je potrebno upoštevati. Ne jemlji ljudem stvari, če jim ne moreš dati druge podobne... Rekli ste, da bi vas ne smelo motiti. Res, že po ustavi vas ne bi smelo, kaj šele človeško. Jaz, glejte, pri človeku sploh ne gledam na prepričanje. Gledam na to, kakšen človek je, kako ravna, kakšen je do dela, do dolžnosti, do ljudi. Ali je dober, ali je pošten. Ne pa, ali je veren ali ni, ali je komunist ali ni. In svojega prepričanja, mislim, verskega prepričanja, nikomur ne vsiljujem, niti svojim otrokom ne. Vsak po svoji vesti, pravim, ampak po poštenu vesti!... No, prej sem omenila ustavo. Veste, kaj mi je rekel nekoč neki funkcionar? No, funkcionarček. Da razlagam ustavo tako kot naši sovražniki. Jaz jo pa le berem, kakor je napisana.

Veliko berete?

Kmečki človek ne utegne veliko brati. Delavnik je dolg šestnajst ur ali več. Nekaj pa preberem vsak dan pred spanjem, tudi če grem spat šele ob dveh zjutraj.

Ob dveh zjutraj še kaj preberete, potem, čez nekaj ur...

Mi boste res očitali jutranjo blago misel? Menda vas res moti. No, kakorkoli. Vseeno vam rečem: Nisem pobožnjakarska, grem pa ob nedeljah k maši... Z župniščem nimam nikakršnih prijateljskih stikov, kakor smo bili navajeni v starih časih. Spoštujem pa duhovnike za njihovo požrtvovalno in nesebično delo, in boli me, ko vidim, koliko grenkega morajo požreti. Res se v vsakem stanu najdejo tudi ljudje z napakami, in tako tudi tukaj. Na srečo jaz nisem imela priložnosti spoznati takih tipov.

V republiški skupščini ste govorili o neogibni tolerantnosti do intimno vernih ljudi...

Tako učeno pa menda ja nisem govorila...

Povedali ste jasno, razumljivo.

Morebiti. Nisem uporabljala toliko tujk. Ljudje jih preveč nasažajo, maličijo sebe in jezik. Učeno je pravzaprav, če znaš preprosto povedati.

Dejali ste, namreč na konferenci, skoraj dobesedno takole: „Z ustavo nam je zajamčena svoboda vere, misli, rase. Teh dobrin seveda ne smemo zlorabiti. Hkrati

se zavedamo, da je Cerkev ločena od države, vsi pa vemo, da je v družbi navzoča in da je mnogo njenih članov vzornih državljanov, ki se trudijo za dobro človeštva in so vedno pripravljeni ščititi interese svoje domovine.“

Res, nekateri pojmujejo komunizem le tako, da je vse sveto in božje prepovedano; tako ga razumejo nekateri partijci in nekateri verniki. Jaz ne. Tisto s kulaštvom, tisto ni bil komunizem. Tisto je bilo nepotrebno trpinčenje. Tisto je bila zaslepljena hudobija...

Dosti stvari vas žuli in moti.

Da, res. Na primer: preveč sestankov, preveč govorjenja. Premalo doslednosti... Če človek na položaju slabo dela, ga je treba opomniti; če to ne pomaga, ga razrešiti. Tu ne bi smeli biti popustljivi.

Povedati moram, da nisem bil vedel, da ste verni.

Pošteno je, da ste povedali. Boste imeli sitnosti?

Kdaj vam je bilo najhujše?

Ko nisem imela kaj, da bi dala ubogemu. Ali tedaj, ko so nam vzeli zadnji krompir. Postregla sem jim, s čimer sem pač mogla, po-

Sit sem sebe in ljudi.

In ko odprem vrata svoje sobe, zagledam na mizi velik kup pošte.

Telefon brni. V koledarju so zabeležene razne obveznosti.

In takrat postanem nejevoljen in razdražen.

Pustil sem vse skupaj in odšel v gozd. Stopal sem po znani stezici in nisem niti opazil, da so me po obrazu zbadale smrekove iglice.

V hipu se mi je zadelo, da razumem vzroke tega slabega počutja, utrujenosti, nezaupanja in praznine.

V sebi imam dovolj poguma, da napravim strogo diagnozo samega sebe. Odkril sem, zakaj sem sit vsega, sebe in ljudi. Iz dna srca mi je privrel klic:

„Rad bi molil!“

knjige

Alessandro Pronzato:

RAD BI MOLIL

Ljubljana 1975

Pisatelj na nenavadno izviren način piše o najrazličnejših vidikih molitve. Delo je nekaj posebnega v vrsti podobnih knjig. Naj nam to potrdi nekaj stavkov iz uvoda:

Danes, dne 11. septembra 1971, sem zelo utrujen. Ni sicer nič novega, ker se mi to večkrat zgodi. Tokrat pa je docela drugače.

Vrnil sem se z dolgega potovanja po Italiji in po svetu.

Prevozil sem na desettisoče ki-

lometrov. Videl sem čudovite dežele od Afrike do Daljnega vzhoda. Iz neke vasice v Nepalju sem gledal, kako se je sonce mogočno upiralo v vrhove Everesta. Nekaj mesecev kasneje pa sem občutil njegove žgoče žarke po rdečih cestah Toga in Dahomeja. Spoznal sem Japonce, Indijce, Kitajce in Špance, Švicarje in Tajlandce. Srečal sem kaznjence in redovnice v strogi klavzuri, slavne kirurge in filmske igralce, podhranjene otroke in lene bogataše, mistike in kričače, igralce in blazneže v samih (mnoge pa tudi izven njih...).

Pridigal sem, poslušal, predaval, debatiral, intervjuval in razpravjal.

Počečkal sem na stotine listov papirja. — Zdaj sem utrujen. Utrujen sem telesno, pa tudi „v notranjosti“.

tem ko so opravili; prej jim nisem, da ne bi mislili, da jih podkupujem. Bilo jim je nerodno. Saj niste krivi vi, sem jim rekla. Vzemite! In zapomnite si, kdaj vam je zadnjikrat postregla slovenska kmetica. Bilo mi je, kot da razčvetverjajo Matija Gubca. Naši ljudje!

POKLICNI USPEH

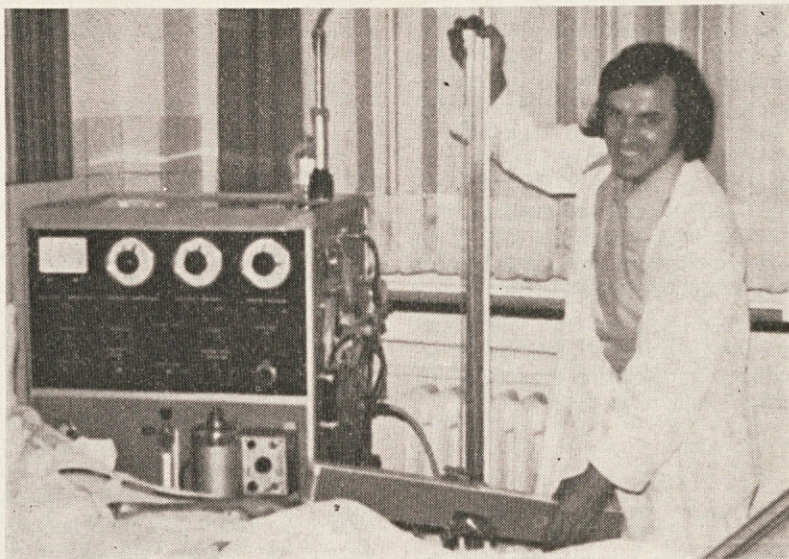
Sem štiridesetletni Slovenec, doma iz Negove v Slovenskih goricah. V tujini sem od leta 1963. Po poklicu sem dimnikar in avtomehanic.

Sel sem v tujino in delal v kemični tovarni Kupferhütte v Duisburgu kot navaden delavec. Ker sem zbolel in nisem mogel več opravljati težkega dela, sem se šel učiti za tehnika dialize. Pošiljam vam izrezek iz nemškega časopisa, ki objavlja mojo fotografijo in članek o meni.

Prijateljski pozdrav!

Ivan Kramberger
Duisburg ZRN

Op. NL: Izrezek iz nemškega časopisa (RP) poroča o tem Slovencu, ki upravlja zamotani aparat v bolnici Marien-Hospital v Hochfeldu. Poročilo objavljamo v skrajšani obliki.

Brez takšnega aparata bi bilo umetno izpiranje ledvic nemogoče. V kemični tovarni Kupferhütte je postal g. Kramberger poznan zaradi predlogov za izboljšanje naprave za mešanje rud. Ravnatelj tamkajšnje bolniške blagajne ga je pregovoril, da se je prešolal v tehnika dialize.

18 mesecev je proučeval stroje za dializo v Nemčiji, Angliji in

Ivan Kramberger iz Duisburga (Zap. Nemčija), ki se je s trdno voljo in vztrajnostjo povzpел do tehnika dialize.

Ameriki. Danes ga več podjetij, ki izdelujejo te stroje, priznavajo za strokovnjaka. Pri teh strojih sme opraviti predpisane inšpekcije, jih popravljati in tehnično upravljati umetne ledvice. Brez njega bi mo-

NOVA DRUŽINSKA PRATIKA 1977 JE ŽE IZSLA

Kot v dosedanjih boste lahko tudi v tej naši zelo pisano branje. Naj navedemo nekaj naslovov:

„Vzroki nazadovanja Slovencev na Koroškem v zadnjih 70 letih“; „Mohorjeve obletnice“; „Slavni koroški Slovenci“; „Kdo je pokvaril veliko uro svetá?"; „Če matere ‚morijo‘...“; „Pri Mohorjevih v Rožu“ itd.

Nadalje vsebuje gospodarske, gospodinjke in zdravstvene sestavke, pa tudi ugank in smešnic ne manjka. — Cena 27.— šil. Dobite oz. naročite jo lahko v Mohorjevi knjigarni v Celovcu, Viktringer Ring 26 ali pa pri poverjenih „Naše luči“.

Prošnja za potresence

Kot ste lahko v dnevnem tisku, brali, je potres v začetku maja hudo prizadel Furlanijo, Slovensko Benečijo, pa tudi Tolminsko. Območje Tolminske sploh ni našlo odmeva v svetovnem tisku, ker je bilo največje razdejanje pač v Furlaniji. Toda tudi škoda na Tolminskem je velika. Posebno prizadete so cerkve in župnišča, za katera, kot znano, ne bodo zbirali pomoči.

Več župnij mora imeti mašo pod milim nebom, v senci starih lip in konstanjev, v zasilnih prostorih ali šotorih. Kaj pa v dežju, mrazu in snegu? Poleg tega so mnoge cer-

kve pravi biseri domače umetnosti, ki jih je treba na vsak način ohraniti.

Župnijske skupnosti so večinoma zelo majhne, revne. Mnogi bi radi pomagali, pa so sami prizadeti.

Uprava Naše luči prosi slovenske rojake po Evropi, naj bi prispevali kaj za potresence na Tolminskem. Svoje prispevke naj oddajo svojim slovenskim župnikom ali pa naj jih nakažejo naravnost na upravo Naše luči v Celovcu! (Naslov: Uprava Naše luči, Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt). Na nakaznici naj stoji, da je denar namenjen za potresence na Tolminskem!

Vsem darovalcem se že vnaprej najlepše zahvaljujemo!

Naša luč

rala klicati bolnica vsaka dva me-
seca strokovnjaka iz podjetja, ki
je stroj izdelal, za kar bi morala
plačati vsako pot le za inšpekcijo,
brez plače za delo in material, 400
mark. Za upravljanje zamotanih a-
paratov mora imeti strokovnjak
skušnje in znanje s področij ke-
mije, elektronike, hidravlike, elek-
trolitike in pripravljanja vode. Tudi
mora znati svetovati bolnici, kako
naj aparat ekonomsko izrablja.

Tudi pri teh aparatih ima Kram-
berger že izdelane predloge za iz-
boljšavo in istočasno organizira sin-
dikat tehnikov za dializo.

ČESTITKE, PROŠNJA ZA MISIJON NA MADAGASKARJU

*Pridružujem se vsem, ki se vese-
lijo in vam čestitajo k srebrnemu
jubileju Naše luči. Da bi svetila
močno in vztrajno in nam pomagala
uravnavati naše korake h Kristus!*

Na zadnjem sestanku slovenskih
misijonarjev v naši škotiji smo go-
vorili tudi o župniji Ankarana, za
katero skrbim. Dobil sem dovolje-
nje za gradnjo hiše za sestre, ob-
novitev 15 porušenih podružnic in
gradnjo cerkve v Ankarani: sedanja
je lesena in precej dotrajana. Sve-
tovali so mi, naj se obrnem tudi
na vas, ker ste že veliko pomagali
nam, slovenskim misijonarjem.

Ne prosim zase osebno. Prosja-
čenje je ponižujoče, boleče. Zato
vse do zdaj nisem prosil, zato pa
tudi nisem v vseh teh treh letih
niti žeblja zabil.

Vedno priporočam vernikom, naj
molijo in darujejo trpljenje za do-
brotnike. Še bolj pogosto bom to
storil odslej.

Prisrčen pozdrav!

Janko Kosmač

BP 129

Farafangana
Madagaskar

Op NL: Kdor bi hotel kaj daro-
vati za misijon g. Kosmača, naj
pošlje prispevek na naslov: Jože
Kopeinig, Viktringer Ring 26, A-9020

Klagenfurt. Naj ob pošiljki tudi o-
meni, da je za misijon g. Kosmača.

PISMO IZ BURUNDIJA

*Našo luč dobivam vedno po treh,
štirih ali še več mesecih, pa je
vedno nova in lepa. Zelo sem vam
hvaležna za vsako številko. Rada
bi vam tudi jaz čestitala k srebrne-
mu jubileju izhajanja. Iz srca želim,
da bi Naša luč še dolgo let prina-
šala luč in veselje Slovincem v
tujini, kakor jo je do sedaj.*

Nekaj novic od tukaj:

27. septembra bomo imeli pri nas
velik praznik: v noviciat bo vstopi-
la prva domačinka. Domačinke bo-
do v prihodnosti s svojimi najlažje
delale. Domačini se vedno bolj za-
vedajo, da morajo misijone sami
voditi; misijonarji od drugod so jim
pri delu le v pomoč.

Sestre delamo tudi s pigmejci,
ki jih tukaj imenujemo Batwa. Če-
prav imamo z njimi že dobre stike,
je treba iti pri delu z njimi zelo po-
časni. Lani so hodili v katehumenat
štirje pigmejski otroci. Že po krat-
kem času pa so to opustili. Morda
je bil razlog norčevanje ostalih pre-
bivalcev. Tudi sami se zelo hitro
zapro vase. Mogoče so se čutili
premalo svobodne: celo jutro in še
popoldne sedeti v klopeh je zanje
težko. Treba je iskati druge načine,
ki bi jih oni sprejeli in se jim pril-
agodili.

Ko bi naredili razred samo za
pigmejce, bi jih s tem še bolj ločili
od drugih. Morajo se vključiti med
ostale. Med njimi še ni kristjanov.
Občutek manjvrednosti jih je pah-
nil v še večjo primitivnost kot o-
stale, zato jim je težko govoriti o
Kristusu in njegovi ljubezni. Če
jih bodo ostali sprejeli, se bodo
lažje oprijeli njegovega nauka. To-
da za to so še potrebna leta in
leta.

Molite za nas! Te pomoči najbolj
potrebujemo, da bi se jim znali
približati in jim dati ne nekaj na-
šega, evropskega, ampak tisto, po
čemer bi najlažje odkrili, da so
ubogi, zanemarjeni, nevedni, pa da
jih vendar nekdo ljubi.

Tudi salezijanec g. Jože Mlinarič,

*ki dela v naši župniji, se vam zah-
valjuje za Našo luč in vas pozdrav-
lja.*

Prisrčen pozdrav!

S. Bogdana Kavčič
usmiljenka
Kiyange, Burundi
Afrika

ZAHVALA IZ ABESINIJE

*Že prav od začetka letošnjega ju-
bilejnega leta Naše luči imam nam-
nen, poslati čestitke, a sem šele
danes prišla do tega. Ena naših se-
ster odhaja na oddih v Nemčijo
in bo tam pismo oddala. Pošta
od nas je zelo negotova.*

Torej, zahvala Bogu, da je dal
možnost listu Naša luč izhajati ne-
pretrgano celih 25 let. In zahvala
vsem, ki so s svojim delom in v
glavnem s svojim idealizmom to
omogočili. Ni dvoma, da list služi
veliki nalogi združevanja Slovincem
v zdomstvu. Naj Bog vaše delo še
v bodoče blagoslovi!

Pri nas lahko za sedaj še mirno
delujemo v bolnici, a dežela je raz-
burkana v vseh pogledih in je težko
reči, kaj bo prihodnost prinesla.

Hvala lepa tudi za redno pošil-
ljanje lista sem. Res z veseljem vse
berem in se tako čutim pove-
zano s Slovenci v Evropi, saj sem
menda edina povojna zdomka v
Etiopiji.

Sprejmite mnogo pozdravov!

S.M. Agnes Žužek SCMM
P. O. Box 2891
Addis Abeba
Ethiopia

Op. Misijonarka dr. Agnes Žužek
je zdravnica, iz znane ljubljanske
družine. Njeni trije bratje so jezuiti,
njene tri sestre pa redovnice; dve
od teh sta tudi v misijonih — ena
kot zdravnica, druga kot farmacev-
tka.

SLOVENŠČINA V NAŠI LUČI

*Podpisani sem reden bralec va-
šega lista. Poleg tega berem redno
tudi liste iz Slovenije. Ni treba, da*

vam tudi jaz povem, da je jezik v Naši luči resnično lep. List je mnogo skrbneje pisan kot marsikak list v matični deželi. Ali so vam k temu potrebne kakšne čektitke „obrobnega“ človeka?

Nekaj me pa vendarle moti glede slovenščine v Naši luči: uporaba glagola „moči, morem“. „Morem“ rabi slovenski jezik skoraj izključno le v zanikani obliki: „ne morem ti pomagati“, „nisem mogel priti“ ... in pa v pogojniku: „če bom mogel“, „če bi bil mogel to predvideti“ ... V trdilni obliki pa pravimo Slovenci: „on si lahko pomaga“, „iz tega lahko sklepamo“ ... V Naši luči pa berem besedo „morem“ kar vedno tudi v trdilni obliki.

Bodite prisrčno pozdravljeni!

F. V., ZRN

Op. NL: Najlepša hvala za dragoceno pripombo! Ves čas od vašega pisma jo tudi v pisanju upoštevamo, verjetno ste to že opazili. V svoj zagovor pa bi radi povedali: tole: pri uporabi besede „morem“ smo se skušali izogibati dvoumju (beseda lahko pomeni dvoje: „neko stvar morem narediti“ in pa „neko stvar naredim brez posebnega napore“), torej iz pomenskega razloga. Vendar ste nas popolnoma prepričali, da se je treba pri tem ravnati najprej po slovnicih pravilih.

ZALOSTNA USODA

Podpisana sem bila skupaj z možem sojena zaradi sina, ki je odšel v Avstrijo. Jaz sem bila obsojena na tri leta in tri mesece, mož pa na eno leto.

V partizanih sem imela tri sinove. Večkrat sem prosila za kakšno podporo, starostno ali partizansko. Oci-ganili so me za stanovanje, posestvo so nam mimo vseh zakonov zaplenili, da so lahko tri leta sekali les na njem. Avgusta 1945 so nam pojedli pet glav živine in svinjo, pol krompirja in fižola.

Mož je od same žalosti leta 1970 umrl, mene pa je hčerka spravila v Nemčijo. Tu sem zdaj za gospodinjno. Zaslužim le toliko, da se preživljam.

Vsaka stvar ima svoj konec, to je moja edina tolažba.

Najlepše pozdrave!

J. K., Sch., ZRN

NE MOLČITE!

Pišem vam z željo, da bi še naprej tako lepo skrbeli za nas, izseljence in sezonske delavce. Nad vašo in obenem tudi našo revijo Naša luč sem zelo navdušen, ker pišete tako odkrito in pošteno.

Pred kratkim sem bil doma. Tam sem doživel neljub dogodek. Oblasti so nas poklicale na sestanek. Po krajši debati o nekem predlogu je človek, ki je pri UDBI in obenem poslanec, izjavil, da je predlog sprejet. Jaz sem zahteval, naj da predlog na glasovanje. Od 23 navzočih jih je bilo zanj le 8 (ti so že od prej znani). Na moje vprašanje, ali je predlog polnomočno sprejet, mi je odgovoril, da je. Potem sem mu povedal, kar se spodobi. Ker mu nisem ostal ničesar dolžan, mi je zagrozil z zaporom zaradi protidržavne propagande in dejavnosti. Res so prišli drug dan policisti, ki so pa bili bolj pošteni kot poslanec, ki ga ni bil nihče izvolil.

Prosil bi, da še naprej pišete v Naši luči tako kot doslej. Opozorite tudi večkrat naše ljudi, ki za-

hajajo domov ali pa gredo tja za stalno, naj doma ne molčijo, ampak se za pravico postavijo.

Lepo vas pozdravljam!

J. K., Si., ZRN

IMAM ZBIRKO PESMI

V eni izmed letošnjih števil Naše luči se je oglasil rojak iz Münchna z zalogo pesmi, ki bi jih rad objavil. Pred nekaj leti rojakinja iz Belgije.

Tudi jaz imam zbirko takih pesmi. Naredil sem jih večinoma še doma. Opevajo predvsem naravo in razne kraje. Nekaj jih je iz tega časa v tujini in pojo o usodi izseljencev.

T. K., Un., ZRN

PROŠNJA ZA CERKEV V SENOVEM

Od župnika v Senovem sem dobil pismo, da ima še 70 milijonov dolga za tamkajšnje navo cerkev.

Prosim vse, ki bi mogli in hoteli kaj prispevati, naj pošljejo denar na naslov: Janez Nanut, župnijski urad, YU-68281 Senovo, ali pa na slovenski župni urad v Ingolstadt, ZRN.

Prisrčen pozdrav!

J. K., In., ZRN

MOHORSKE KNJIGE

ZA LETO 1977

Družba sv. Mohorja v Celovcu je pripravila za prihodnje leto zopet 4 zanimive knjige. Te so:

● KOLEDAR 1977. — Kot prejšnja leta je tudi ta zelo zanimiv in skuša dati kratko sliko o verskem in kulturnem življenju in delu naših ljudi po Koroškem in v svetu. Tudi za razvedrilno branje je poskrbljeno.

● USKOŠKA NEVESTA (Družinske večernice, 30. zvezek). — V tej zgodovinski povesti nam pisatelj Vlado Firm opisuje Uskoke. Godi se v prvi polovici 16. stoletja v glavnem v Beli krajini in na Dolenjskem.

● DRUŽINSKO SVETO PISMO, III. del. — S tem knjižnim zvezkom Mohorjeva nadaljuje svoje pomembno poslanstvo: da svojim bralcem dá možnost, imeti po naših domovih celotno sveto pismo nove zaveze (zadnji del bo izšel prihodnje leto).

● BORBA Z VIHARJEM. — Ta napeto pisana knjiga je postala tako rekoč „bestseller“ — izšla je že kar v sto tisoč izvodih in je prevedena v več jezikov. Pisatelj J. Seitz opisuje trnovo pot frančiškanskega patra Gereona v času nacizma.

Vse te knjige lahko naročite pri svojih dušnih pastirjih ali pa neposredno na naslov: Mohorjeva družba, Viktringer Ring 26, A-9020 KLAGENFURT — CELOVEC, Austria.

Gradac, središče belokranjskega lončarstva, v zavoju potoka Lahinje.

(Nadaljevanje z 19. strani)

na dva enaka kosa in mu dala po enega. Tiho sta jih pojedla na soncu, medtem ko sta si noge hladila v vodi. Čez nekaj časa ga je vprašalo dekletce.

„Kje si bil, Paolučo?“

„Z Angležem.“

„Kaj sta delala?“

Brezbrižno je skomignil z rame-ni, kot delajo moški vpricho zvedavih žensk. „Delala sva.“

„Kaj sta pa delala?“

„Prinesla sva njegove reči. Ko on slika, jaz opazujem. Včasih me prosi, da sem mu za model.“

„Kaj to pomeni?“

„Jaz se postavim predenj in on me slika.“

„Terezika pravi, da so v Neaplju dekleta, ki se slačijo, da jih moški slikajo.“

Pavel je modro prikimal: „To vem.“

„Ali se tudi ti slečeš?“

Vprašanje ga je presenetilo in mrko je odvrnil:

„To je moja stvar.“

„Ampak slečeš pa se, ali ni res? Se pravi, če si za model.“

„To je tajnost, Roška,“ ji je de-

jal resno. „Ne povej tega nikomur, ne bi razumeli!“

„Ne bom povedala, obljubljam ti.“

Objela ga je s suhotno roko in naslonila glavo na njegovo golo ramo. Njemu je postalo nerodno, obenem pa mu je bilo prijetno. Privolil je v držo in ker mu je bilo všeč, je dejal:

„Pravi Anglež, da sem lep kot kip, ki ga je Michelangelo izklesal v marmor.“

„To je neumnost. Samo ženske so lepe. Fantje so prikupni ali zoprni, ne pa lepi.“

„On je tako rekel,“ se je branil deček. „Dejal je, da sem lep in da me rad gleda.“

Na svoj čudni in razposajeni način se je ujezila. Odstranila je roki in ga pogledala naravnost v obraz.

„Sedaj vidim, da se izmišljuješ. Moški ne govorijo takih reči. Samo ženske jih.“

Objela je dečka in pritisnila svoje ustnice k Pavlovim in ko se je skušal upirati, ga je še tesneje objela. Ko je začutil njen dotik, ga je spreletelo prijetno občutje in jo je še on začel poljubljati.

Ona mu je vzela obraz v svoje male dlani in resno povedala:

„Rada te imam, Paolučo. Zares rada, ne kot kip.“

„Tudi jaz te imam rad, Roška.“

„Zelo sem vesela,“ je skočila na tla in mu prožila roko. „Pelji me sedaj na sprehod!“

„Zakaj?“

„Ker se imava rada, norček, in zaljubljeni to delajo. Povrh imam pa tudi neko skrivnost.“

„Kakšno skrivnost?“

„Pelji me na sprehod, pa ti bom povedala!“

Nekako proti svoji volji je Pavel stegnil roko proti njej. Ona ga je prišla zanj in ga potegnila na tla. Šla sta po bistri vodi in med zelenim grmičevjem po potoku navzgor in si pripovedovala stare tajne, ki so jih nekdanje drevesne vile pripovedovale plešoćim škrapotom.

Na visoki gorski razgledni planoti se je Nicholas Black zamislil

v risbo svojega preteklega življenja. Prvikrat je jasno razločeval njene poteze in razbral, kako se je iz njih porajala njegova prihodnost, neizogibna in povsem enaka, kot novi poganjki iz starega debla.

Od vsega začetka je bil izjalovljen, od skritega trenutka spočetja, ko razporedi določajoće prvine sila, ki odloči, ali bo iz slepe združitve moškega in ženske rojen izrodek ali človek.

Bil je dvoječek, po obrazu in postavi enak svojemu bratu, ki je prišel na svet eno uro prej kot on. Rodil se je v starodavni katoliški družini, ki je ohranila neokrnjeno vero od časov prve Elizabete pa do poslednjega Jurija. Skupaj z bratom je bil kršćen, prejel z njim isti blagoslov v kapeli rodne staroplemiške družine, izpred katere so tekli obširni zeleni travniki do obrežja, poraslega z lianami, in sivkaste močvirnate vode.

Toda tu se je končala enakost in se je začel počasen razhod. Prvorojenec je postajal teman in krepak, on pa bledećen in bolehen. Bila sta kot Ezav in Jakob, a Ezav je užival prvorojenstvo: šport, ribolov, dolgotrajno jahanje poleti; Jakob pa se je zapiral v zavetje doma in preživljal čas v šivalnici in knjižnici. V šoli je zaostal, na Oxford se je vpisal eno leto kasneje in, medtem ko je šel njegov dvoječek k vojakom in odšel v Zahodno puščavo, se je on interniral v neko kliniko zavoljo revmatične vroćine. Vsa življenjska sila je pripadala prvorojencu in za Nicholas Blacka je ostala le dvospolna lepota in mehkužna bistrournost vase obrnjenega razuma.

Dokler je živel brat, je imel upanje, da bo prejel moć in našel dostojanstvo v naklonjenosti. Pozneje, ko je prišlo obvestilo „Pogrešan, najbrž mrtev“, so splahneli poslednji upi in skrita grenkoba se ga je začela vse bolj polasćati. Čutil se je opeharjenega od Boga, od življenja, od umrlega brata in od očeta, ki ga je po nekem potišanem škandalu v Londonu pognal od hiše in mu dal pićlo rento, da bi živel daleć od doma.

Od tedaj se je spremenil v samotarja. Njegova vera je ob najtežji od vseh ugank splahnela; da bi Bog ustvarjal spačke, od njih pa zahteval, da bi živeli kot normalni ljudje. Kratkotrajne ljubzenske skušnje v podzemlju so mu zakrknile srce. In sedaj je imel naenkrat v rokah oblast in moč, da napravi iz drugega, česar ni dosegel pri samem sebi: človeka, zlahotnega človeka. Za to je imel talent in zamislil si je tudi že način izvedbe. Če se bo to posrečilo, bo tudi sam sebe nekako prenovil, zrasel bo v dostojanstvu in razumevanju in v ljubezni, ki bo čistejša od vseh, kar jih je doslej okušal.

Staral se je. Strast se mu je prebujala počasneje in laže jo je bilo obvladati, razen če sta jo netila nečimrnost in tekmovalnost. Z dečkom kot gojencem bi dosegel neke vrste očetovstvo, ki bi narokovalo njegovemu življenju neko disciplino in neko smer, ki sta mu zmeraj manjkali.

Bil je trenutek vrtoglavosti, skoraž božanske vznesenosti. Ta deček je bil sin človeka, ki je imel sloves svetnika, spočela pa ga je navadna podeželska ženska. Njegovo življenje lahko predvidevaš kot življenje milijonov v brezposelnih krajih italijanskega Sredozemlja. Zorel bo v brezdelju, poročil se bo mlad in imel bo preveč otrok. Živel bo brez življenjskega smotra, v skrajnih mejah siromaštva. Talent, ki bi ga mogel imeti, bo zadušen zavoljo divjega boja za obstanek. Država bo prevzela skrb za dvanajsterico njegovih otrok: tudi ti bodo plodni in se stradani kot zajci, ki požirajo poslednje zelenje obubožane zemlje.

Če ga pa iz kraja odpelje, mu da priložnost in vzgojo, se lahko visoko povzpne in opraviči samega sebe in vzgojitelja. Kjer je doživel polom njegov oče in tudi Cerkev, bi mogel uspeti Nicholas Black, in njegov uspeh bi bil sijajna zavrnitev verovanj, ki jih je že pred časom zavrgel.

Za kritike je bli Nicholas Black poprečen umetnik. Če bo iz tega surovega ila lahko izoblikoval po-

polnega človeka, bo to nesporna zmaga, mojstrsko delo, ki ga nobena opravljivost ne bo mogla ovreči.

Ta želja po uveljavitvi je bila čudna, vendar nič bolj čudna kot uspehi in maščevanja, o katerih drugi ljudje sanjajo zase: o denarnih carstvih, zadosti močna, da bi poteptali vsako opozicijo; o oblasti tiska, da da ljudem veljavo ali pa jih pahne v mrak; sanjarjenje o ženskah in o opiju, in sanjarjenje, da bi se nekega dne znašli v pisarni in mogli zaslišati glas nasprotnikov: „Presvetli gospod notranji minister...“

Vsak človek si kuje svojo pogubo in bolj plemeniti ljudje so sanjali kdaj bolj umazane sanje kot pa Nicholas Black na razgreti planoti v Kalabriji.

Pozno je bilo in ni še jedel, pač pa se je opil z opojnim vinom slutenj. Tega si ni gnal k srcu. Naselje je spalo opoldanski počitek. Grofica je bila najbrž zaklenjena v svoji baročni spalnici in on je lahko nesel sliko v dvorec, ne da bi zbujal preveč pozornosti.

Veliko je pričakoval od tega platna. Spraševal se je, kaj bodo rekli k sliki Anne Louise de Sanctis in Aldo Meyer in sivkasti duhovnik, ki bo prišel preiskovat preteklost Giacoma Neroneja. Nasmehnil se je, predstavljajoč si jih z odprtimi usti, ko jo bodo prvkrat zrl in bodo imeli zapisane svoje skrite misli v očeh in na obrazu.

Pomislil je na naslov in ga koj našel: Znamenje nasprotovanja. Čim bolj je mislil nanj, bolj všeč mu je bil. Zanj je simbol na sliki pomenil mladost, razpeto na križu nevednosti, praznoverja in siromaštva, ki je že na pol mrtva in obsojena, toda še smehljajoča se, kot omamljena in zamaknjena žrtev časa in njegovega nasilja.

VI. poglavje

Valentski škof Avrelj in monsinjor Blaise Meredith sta bila zbegana ob drugačnem protislovju, ob domnevnih čudežih Giacoma Neroneja.

Sedela sta na prostorni tla-

kovani ploščadi dvorca in opazovala dolino, po kateri so se počasi premikali delavci z enega konca nasada do drugega in škropili drevesa z novimi aparati severno-ameriške izdelave, ki so jih nosili na hrbtu. Drugi so vstavljali na steni malega ribnika nova samozaklopna vrata; ta bodo kontrolirala dobavo vode za posestva, ki so zunaj škofovih posesti. Naprej od jezera so nosile ženske v koših na ramenih kamenje na sivo neobdelano pobočje, da bi pripravile teren za vinograde. Za kamenjem so nasipale zemljo in jo teptale.

Bile so kot majhne delovne mravlje in Blaise Meredith je z ironijo premišljeval, da je bil to prav tako velik čudež kot kateri koli drugi, ki jih je navajal njegov v usnje vezani sveženj: brezplodna krpa zemlje se je po ustvarjalni volji človeka počasi spreminjala v rodovitno. Povedal je to misel škofu, čigar suhljati in pametni obraz se je zaokrožil v nasmeh.

„Slaba teologija je to, prijatelj moj dragi, kot poklon je pa prav prijeten. Za to ljudstvo je res ne-

(Nadaljevanje na 38. strani)

Vinji vrh pri Semiču je strnjena vas na nizki vzpetini.

otroški kotiček

knjiga od Boga

Bog je dal večkrat v zgodovini dobrim ljudem svoja naročila. Da ne bi česa pozabili, so to zapisali. Te knjige se imenujejo sveto pismo.

Bog je poslal svojega sina Jezusa, da bi nam še več povedal o njem in o tem, kako naj živimo. Jezusovi učenci so popisali to, kar je Jezus storil in kar je povedal, v štirih knjigah. Te knjige se imenujejo evangeliji in so prav tako del svetega pisma.

Iz svetega pisma bere duhovnik pri maši berilo in evangelij. Vsaka krščanska družina ima doma sveto pismo in ga prebira.

primeri iz življenja

● Petra si je kupila poseben zvezek. Vsak dan prebere eno stran svetega pisma. Tisti stavek, ki ji je najbolj všeč, zapiše v zvezek.

● Tatjana je dobra risarka. Tudi ona prebere vsak dan eno stran svetega pisma. Potem tisto, kar je prebrala, nariše v zvezek.

● Katja si je kupila knjigo Malo sveto pismo. Vsak dan prebere nekaj iz nje. Potem povzame s kratkimi stavki tisto, kar je prebrala, na magnetofonski trak. Nekoč bo lahko poslušala, kako je v mladih letih razumela božjo besedo.

JUTRI VZDIGNEMO KRILA

Lastovke so sklenile:
odšle bomo v črno deželo ob Nilu.

Stara svetovna potnica
mati lastovka je dala navodila:

Okrtačite si perje!
Zlikajte peruti!
Predvsem pa: čim manj prtljage.

Samo krtačko za kljun.
Kljunsko pasto. Milo.

Krtačo za perje.
Rezervno krilo.

Za na morje kopalke.

Za potovanje čez Saharo:
kavbojke.

To je vse.
In ne prevelikih kovčkov!

Bolje torbo, izdelek tovarne 29. november.

Jutri ob osmih odrinemo.
Zbirališče: telegrafska žica
ob progi Maribor—Ljubljana.
Kdor zamudi, bo ostal tukaj
skozi vso mrzlo zimo.
Pazite na črnoglavega lastov-
čka,
ki vedno zamuja
in spi do desetih!

Torej jutri: ves lastovičji rod,
na svidenje!
Odidemo v črno deželo ob Nilu.
Še enkrat: ob osmih vzdignemo
krila!

Dane Zajc

otroški kotiček

PRVA BESEDA NA KURJEM DVORU

Čeprav so se vsi piščanci izlegli pod isto kokljo in ob istem času, pa, kot kaže, le nimajo vsi enakih pravic.

Enakopravni so le, dokler so puhasti malčki. Ko pa jim poženó prva trda peresa, si nekateri začnó prisvajati nove pravice. Tebi nič meni nič kljubnejo po mirnejšem sosedu, najrajši kar po njegovi glavi. Le včasih se napadenec spusti v boj s predrznežem, navadno se pa kar potuhne in zbeži.

Sčasoma se v kokošji tovarišiji vzpostavi takle red: le ena kokoš na kurjem dvoru si pribori pravico, kljuvati vse po vrsti, a nje se ne dotakne nihče.

Tudi druge kokoši se preganjajo po nekem redu. Tista zadnja, ki se boji vračati udarce, se vedno le umika.

Kokošji red je tako trden, da ga sprejema celó petelin in preganjanje ter vreščanje opazuje le od strani.

Draga Tarman

ENAJSTA ŠOLA

Sol je dvoje vrst.

V eno hodimo le kratek čas, v drugo pa do konca našega življenja.

V eni so klopi in table, so učitelji in učenci, so knjige in zvezki, je govorna in pisana beseda.

Druga pa je šola življenja. Naš veliki pisatelj Ivan Cankar je dejal, da je to „enajsta šola“. Ta šola je povsod, kamor stopi naš korak. Je doma, v družini, je zunaj, na cestah in poteh, na polju in v gozdu, v delavnicah in tovarnah. V njej se nam odkriva človek, nam govore rastline in živali, nas uči ljubiti vse, kar je lepega, nam vliva vero v prihodnost in pogum v srce, kaže nam podobe junaških mož in žená, da jih ljubimo in se potrudimo postati njim enaki po srcu in umu.

Josip Ribičič

UGANKE

*Poznam rudarja —
goré ustvarja.*

(MK)

poštni nabiralnik za otroke

ZIVLJENJE V MORJU

Bil sem na počitnicah na morju.

Narisal sem živali, ki živijo v morju. Jaz jih nisem videl, a iz knjig jih poznam.

Ribe sem pa velikokrat videl.

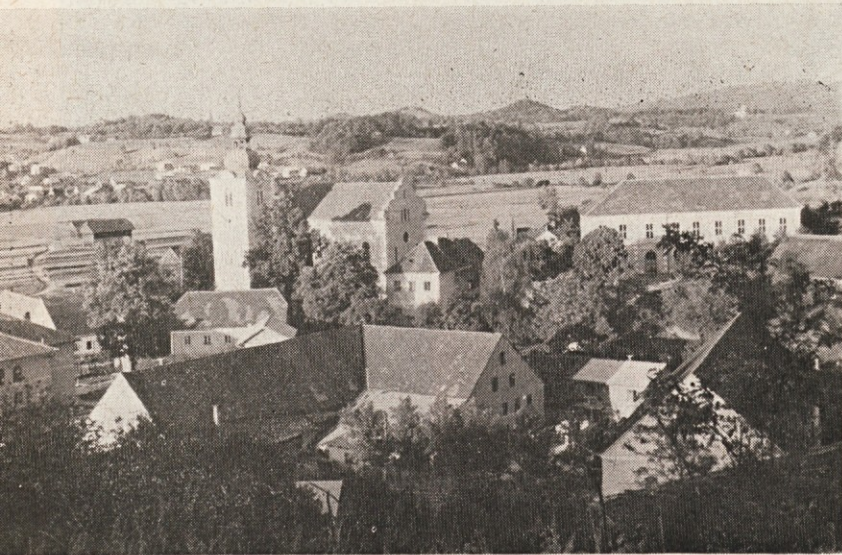
Vreme je bilo lepo, voda topla, sonca veliko.

Če bi vam pisal o vsem, kaj sem doživel, bi ne šlo na otroško stran Naše luči.

Pa še drugič kaj.

*Hotimir,
München, ZR Nemčija*

*Spodnje Poljčane leže v dolini
Dravinje pod Bočem.*

(Nadaljevanje s 35. strani)

ke vrste čudež. Kar nenadoma je tu delo in kruh in liter olja za v lonec. Ne morejo razumeti, kako se je zgodilo, in še zdaj se niso otrešli suma, da nekje tiči past. Na primer tisti razpršilci...“ je pokazal na grbaste postave, ki so hodile sem in tja po pomarančnih nasadih. „Moral sem jih kupiti s svojim denarjem, pa so vredni tistih lir, ki sem jih dal zanje. Komaj pred enim letom ali dvema so ti ljudje razkuževali drevesa s pljuvalnikom, se pravi, s kotlico z vodo, kamor so domači moški pljuvali tobakno slino, kadar so žvečili ali kadili tobak. Nekateri od starejših še zmeraj nočejo priznati, da bi bil moj način boljši od njihovega. Edino, kar jih bo prepričalo, bo ugotovitev, da jaz pridelam tri pomaranče, kjer oni pridelajo eno, in da jih jaz prodam za dvojno ceno, ker so izredno sočne. A navsezadnje jim bomo že dokazali.“

„Vi me spravljate v osuplost,“ je priznal Meredith.

„Zakaj?“

„Je kakšno razmerje med pomarančami in človeškimi dušami?“

„Seveda je,“ je preprosto zardil škof. „Ne moremo razklati

človeka na dvoje in mu čistiti dušo, telo pa vreči na smetišče. Če bi ga Vsemogočni za to namenil, bi ga ustvaril kot dvonožca, ki bi nosil dušo v culi, obešeni za vratom. Če imata pamet in razodetje kakšen smisel, je gotovo ta, da se človek bori za svoje zveličanje znotraj telesa in z uporabo tvarnih reči. Zanimarjeno drevo in drugovrsten sad sta pomanjkljivosti v božjem načrtu o stvareh. Nепotrebna bolečina je še veliko večja pomanjkljivost, ker je lahko ovira za zveličanje. Kadar človek ne ve, kaj bi dal v lonec, ne more misliti na dušno stanje ne na dušne nevarnosti. Lakota ne pozna npravnosti, prijatelj moj.“

Meredith je zamišljeno prikimal.

„Pogosto sem se spraševal, zakaj so misijonarji na splošno boljši duhovniki kot njihovi sobratje v krščanskih središčih.“

Škof je skomignil z rameni in spregovoril odkrito:

„Pavel je bil izdelovalec šotorov in je delal v svoji stroki, da ne bi bil v breme svojim vernikom. Kristus sam je bil tesar v Galileji, in menim, da je bil tudi v tesarstvu dobro podkovan. Rad bi videl, da bi me ohranili v spominu, ko bom umrl, kot dobrega duhovnika in dobrega poljedelca.“

„Zadosti ste mi razložili,“ je de-

jal resno Meredith. „Zadosti za vas in zame. Mislim, da Vsemogočni temu ne bo oporekal. Ali pa je to zadosti za vse?“

„Kaj hočete reči?“

„Čudeži so v vsem, kar nas obdaja: čudež je pomaranča, čudež je načrt, ki onranja nemirno kolesje vesolja, da kroži okrog svoje osi. Toda ljudstvo še nadalje zahteva znamenje, novo znamenje. Če ga ne doseže od Vsemogočnega, se obrača na vedeževalce, vračarje in spiritiste. Kaj pomeni vse to,“ je potrkal na debeli sveženj izjav, „če ne dejstva, da ljudje zahtevajo čudovitih znamenj na nebu in čudežev na zemlji?“

„Včasih jih dosežejo,“ je odrezavo pripomnil škof.

„In včasih jih skujejo,“ je odvrnil Meredith.

„Vas ne zadovoljujejo čudeži Giacoma Neroneja?“

„Sem hudičev advokat. Moja vloga je, ne biti zadovoljen,“ se je trpkop nasmehnil Meredith. „Če dobro premislimo, je to čudna naloga: dokazovati z razumom delovanje Vsemogočnega, meriti z zakonikom cerkvenega prava Zakonodajalca, ki je ustvaril vesolje.“

Škof je zamišljeno prikimal in dejal:

„Manj vznemirljivo je misliti o Giacomu Neroneju.“

Blaise Meredith se je povrnil k svojemu malenkostno natančnemu načinu govorjenja.

„Ob vsakem novem procesu se ponovi težava, kako uporabljati zdravniško zakonite načine XX. stoletja pri domnevnih čudežih. V lurskem primeru je precej lahko. Ustanovili so zdravniški oddelek, kjer vršijo preglede, ki ustrezajo tako zdravniški vedi kot strogim zahtevam Cerkve. Bolnik se predstavi s popolnim zdravniškim opisom. Oddelek ga pregleda po odobreni obliki: žarki X, klinični in patološki dokazi. Vse bolezni živčnega ali histeričnega izvora so izključene. Sprejmejo le neoporečne organske motnje s povsem zanesljivo diagnozo. Če trdi kdo, da gre za ozdravljenje, ga skupina zdravnikov znova pregleda in izdačasno potrdilo o ozdravitvi. Dokončno po-

trdilo o ozdravljenju pa dajo šele po dveh letih in po ponovnem zdravniškem pregledu. Kolikor je sploh možno, je ta način ustrezen. Dovoljuje nam reči, da je po sedanjem stanju zdravniške vede prišlo do ozdravljenja proti znanim naravnim zakonom ali pa ob njih začasni ukinitvi.

Toda v primeru kakega novega čudodelnika v kakšnem drugem kraju tega dokazovanja ni mogoče uporabljati. V najboljšem primeru lahko tedaj računamo s pričevanjem očitvidcev, z ne povsem zanesljivim zdravstvenim opisom, morda še s potrdilom krajevnega zdravnika. Lahko gre res za čudež, a v zakonitem smislu, kot ga zahteva cerkveno pravo, ga je silno težko dokazati. Lahko ga sicer sprejmemo zaradi dokazne moči neveščih pričevanj, a običajno tega ne napravimo."

"In kako je z razvidnostjo v primeru Giacoma Neroneja?"

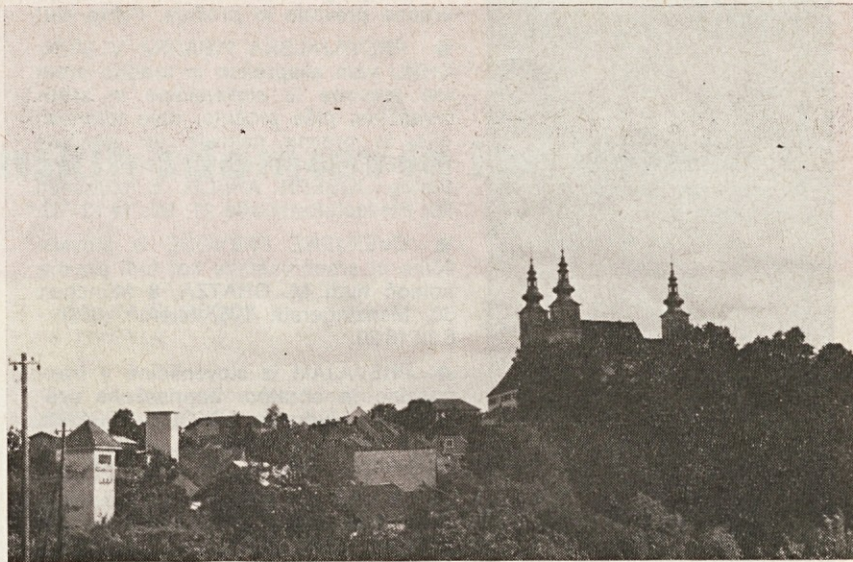
"Od triništiridesetih izjav, ki sem jih prebral, so le tri, ki so nekako ustrezne cerkvenopravnim zahtevam. V prvem primeru gre za ozdravljenje neke starke, o kateri je potrjeno, da je imela mnogokratno sklerozo; v drugem primeru gre za župana Gemela Maggiore: ta trdi, da je bil ozdravljen okvare na hrbtenici, ki jo je dobil med vojno; tretji primer pa je primer meningitisa v zadnjem stanju: bolnik je ozdravel, ko so položili nanj relikvijo Giacoma Neroneja. Pa še ti..." Meredith je prekinil, nato pa začel z zanosnim advokatskim tonom: "A še ti primeri potrebujejo veliko strožjo preiskavo, preden bom na pol poti, da bi jih sprejeli."

Na njegovo presenečenje se je škof nasmehnil, kot da bi šlo za šalo. To je Mereditha vznemljilo.

"Ali sem povedal kaj smešnega, blagorodje?"

"Spraševal sem se, kaj bi se zgodilo v starodavnih časih, ko je bilo zdravniško znanje še silno pičlo in pravne zahteve glede pričevanj manj stroge. Ali je možno, da so sprejeli za čudeže dogodke, ki niso bili čudeži?"

"Jaz bi dejal, da zelo verjetno."

Mogočna tristolpna cerkev v Sveti Trojici (Gradišču) v Slovenskih goricah.

"In da častimo nekatere svetnike, o katerih je tako malo zanesljivo izprijčanega, da je celó njihovo življenje dvomno?"

"To je gotovo. Ne vem pa, kam me hoče speljati vaše blagorodje."

"Pred kratkim sem bral," je dejal škof čisto mirno, "da nekateri teologi spet zagovarjajo mnenje, da je kanonizacija svetnikov nezmotljiva izjava papeža, ki obvezuje vse vernike. Po moji sodbi je takšno mnenje dvomljive vrednosti. Razglasitev za svetnika se opira običajno na življenjepis in na zgodovinski seznam čudežev. Oba sta podvržena zmotljivosti in papež je nezmotljiv samo takrat, kadar razlaga zaklad vere. Ničesar ne sme dodati. Vsak nov svetnik je pa dodatek h koledarju."

"Soglašam z vašim blagorodjem," je dejal zbegano Meredith, "ne pripisujem pa važnosti manjšinskega teološkemu mnenju."

"Saj ni mnenje tisto, kar mi povzroča skrbi, Meredith. Gre za težnjo, za težnjo, da vero také zamotamo z razlagami, opombami in mnenji, da se čvrsta preprostost bistvene vere omrači, in sicer ne le za vernike, marveč tudi za poštene iskalce resnice zunaj Cerkev. Jaz to obžalujem toliko bolj, ker menim, da se s tem ustvarjajo pre-

grade med pastirji in dušami, ki jih ti skušajo doseči,"

"Verujete v svetnike, blagorodje?"

"Verujem v svetnike in v svetost. Verujem v čudeže in verujem v Boga, ki lahko začasno prekine svoje lastne zakone. A verujem tudi, da piše božja roka jasno in preprosto, da lahko berejo to vsi ljudje blage volje. Dvomim pa o božji navzočnosti v zmedi in med nasprotujočimi si glasovi."

"Zakaj dvomim jaz o čudežih Giacoma Neroneja?"

Škof mu ni takoj odgovoril, oddaljšal se je in se zazrl v spokojnost doline, v sive oljke in zelena pomarančna drevesa in v vodo, kjer so na soncu do pasu goli delavci delali zapornice.

Meredith ga je opazoval, ves nemiren in zbeگان in v strahu, da ga je razžalil.

Čez čas se je škof obrnil z obrazom, ki je bil še mračen, toda iz oči mu je sijala resna milina. Polagoma je spregovoril:

(Bo še)

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: *Slovenija-Jugoslavija*.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šilinge (ali pa enako vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJALSKA PISARNA V MÜNCHNU** vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in pravne nasvete ter poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● **OVERJENE PREVODE** iz slovenščine in srbohrvaščine kot tudi pravno pomoč nudi **M. GRATZA**, 8 München 50, Menzingerstr. 195, telefon (089) - 8 12 18 20.

● **PREVAJAM** iz slovenščine v francosko in obratno. Zaprisežena prevajalka: **Ljudmila NIKOLIC-REGENT**, 9 bis rue de Normandie, 94700 Maisons-Alfort, France; tel. 368 74-00.

● **SLOVENKA**, 37-letna, 161 cm, samska, izobražena, Zap. Nemčija, želi spoznati sebi primerne poštenega Slovenca zaradi ženitve. Zunanost in premoženje nista važna. Ločeni izključeni. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Št. 21)

● **DVA GOZDNA DELAVCA**, ki znata ravnati z motorno žago, iščemo za takojšnji nastop službe v Zah. Nemčiji. Plača po dogovoru. Javite se na tel. 06223 - 1831, kjer dobite vsa potrebna pojasnila.

● **Potujete v RIM?** Dobrodošli v hotelu **BLED**, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiem, svoj parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik **Vinko Levstik**.

● **Dragi rojaki**, za Vašo **SELITEV** v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se z zaupanjem na naslov: **Gebr. Horzen — Möbelspedition, Biesenstr. 30, 4010 Hilden bei Düsseldorf**, tel. 02103 - 23 62. Informacije dobite po pošti ali po telefonu, v slovenščini ali nemščini.

● **MAGNETNI IN IONSKI VALOVI ZA REGENERACIJO TELESA** uspešno zdravijo srčne, sladkorne in žilne bolezni, visoki krvni pritisk, astmo, gripo, kašelj, depresijo itd. Cena aparata **DM 375**.— in poština. Patentirano. Pošljemo prospekte. **Narčila sprejema JODE**, 8 München 2, Marsstr. 2, BR Deutschland.

● **HIŠA** z velikim **VRTOM** v Sloveniji, Ljubljana, Strmi pot 4 (Grajsko pobojče), ugodno naprodaj. — Pojasnila

daje: **Dominka Marinko, Olas** of Acrelsväg 6, 171 64 Solna, Sweden-Sverige.

● **DVOSTANOVANJSKO HIŠO** v Mariboru, primerno za vsak lokal, zraven približno 1052 m² zemljišča — ugodno naprodaj. — Pojasnila na tel: BRD — 0911/69 35 58.

● **HIŠO** z gospodarskim poslopjem in 3 ha zemlje prodam. Posestvo leži ob asfaltni cesti 5 minut od avtobusne postaje. V bližini je jezero. Hiša je primerna tudi za gostinski lokal. Pišite na: **Jožica Titan, Podehova 1, YU-62230 Lenart** v Slovenskih goricah, Jugoslavija.

● **GOSTILNA „Pri vodnjaku“**, Strmec, YU-65274 Črni vrh nad Idrijo, Jugoslavija — ugodno naprodaj. Gostilna je na turističnem mestu in ima 220 sedežev. Cena približno 190.000.000. — starih dinarjev. — Interesenti naj se zgledajo pri **Dori Hodelja** na zgoraj navedenem naslovu ali naj pokličejo München, tel. 089/65 16 554.

● **DVOSTANOVANJSKO HIŠO**, novo, podkleteno, z vrtom (zraven stoji še stara hiša) prodam. Zelo dobra ugodnost za zaposlitev. Hiša stoji v Spodnjem Starem gradu pri Krškem. Pojasnila dobite pri: **Jože Špiler, Koldvorska 4, YU-68270 Krško**, Jugoslavija.

● **V ČRNOMLJU** ugodno prodam **HIŠO** v tretji fazi v izmeri 11 × 13,50 m. Pripravljena je tudi za dvostanovanjsko. — Pojasnila na tel. šte. München 089/26 08 676.

OPOZORILO

UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Ta ali oni dopisnik oziroma pošiljatelj inseratov napiše pomankljiv naslov. Tako je pred kratkim nekdo vzel kot naš naslov kratko malo zgornje tri vrste z zadnje strani ovitka „Naše luči“, ki so namenjene za poštno upravo („Erscheinungsort: Klagenfurt. Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt. P. b. b.“) Seveda je pismo „potovalo“ sem in tja. Nazadnje ga je pošta uradno odprla. Šele iz vsebine in ker je bilo slovensko, je ugotovila, da ga je najbrž treba dostaviti v Mohorjevo na Viktringer Ring 26.

Ponovno torej opozarjamo, da je točen naslov uredništva oziroma uprave na 1. strani (za 1. in 2. stranjo ovitka) v barvastem stolpcu spodaj (seveda brez „Printed in Austria“!).

četrto stoletje

v službi slovenskih zdomcev in izseljencev

ZAPOSTAVLJANJE VERNIH

Jugoslovanski komunisti Cerkve ne preganjajo, delajo pa njenim vernikom vztrajanje v veri in Cerkvi težko. Noben katoličan, celo noben veren človek, ni v Jugoslaviji diplomat, častnik, minister ali vodilni uradnik v ministrstvu, župan, poslanec, višji sodnik, policijski komisar, politični urednik dnevnika ali pri radiu in televiziji, ravnatelj kake šole, rektor visoke šole.

Ta perspektiva vpliva nazaj na vzgojo otrok. Starši, ki ne marajo zapreti svojemu nadarjenemu otroku „poti navzgor“, se drže stran od vere in Cerkve.

Doslej so se ponesrečili vsi poskusi, da bi prebili ta krog družbenega zapostavljanja.

(1970, št. 2)

V Sloveniji so katoličani zapostavljeni. Naj se še toliko govori o enakopravnosti, gornje trditve ni mogoče ovreči.

V Družini piše Pavel Vostner iz Maribora: „Vprašujem se, zakaj obstoji ustavni zakon, po katerem imajo vsi državljani enake pravice. Zakaj mi, ki smo zvesti državljani in smo se borili, prestajali mučenje, stradanje in ponižanje po zaporih ter internacijah, ne uživamo istih pravic kakor ostali državljani? Zakaj plačujemo svoj prispevek, ki ni majhen, za RTV? Vprašujemo se, kakšna je ta zakonitost. Češka, Poljska, DR Nemčija, Madžarska so tudi socialistične države, pa imajo verske oddaje. Mi smo pa zanje prikrajšani.“

(1970, št. 4)

VERSKA SVOBODA V SLOVENIJI

Lev Modic, rektor ljubljanske univerze, v Delu 27. marca: „Področje delovanja cerkvene organizacije je pri nas določeno z zakonom, ne zajema pa kulturne, športne in podobne dejavnosti. Ne sme jih torej opravljati. Pozameznik pa mora dobiti dovoljenje po presoji njegove sposobnosti in moralno-političnih kvalifikacij.“

Iz tega sledi: 1. Z zakonom je v Jugoslaviji kršena verska svoboda, ki jo koncil priznava verskim skupnostim. 2. Izjemo lahko tvorijo tisti zastopniki cerkvene organizacije, ki uživajo zaupanje partije.

Torej slovenska Cerkev, ki sledi nauku koncila o verski svobodi, uganja politiko.

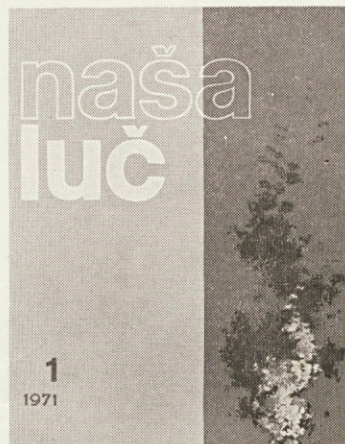
Lev Modic zaključuje: „Oficialno Cerkev na Slovenskem še ni obsodila belogardističnega izdajstva.“

Ali bi ne bilo to — vmešavanje v politiko? In kje naj bi začeli? Pri nadškofu Vovku, ki so ga komunisti v Novem mestu hoteli zažgati? Mar pri nadškofu Pogačniku in njegovem pomožnem škofu Leniču, ki sta preživela več let na prisilnem delu? Ali pri tistih desetih tisočih neoboroženih domobrancev, ki so jih v juniju 1945 brez vsake sodne obravnave pobili širom po Sloveniji?

Ali bi ne bilo za slovenske komuniste najboljše, da se v to dobo ne vračajo?

(1970, št. 6)

leto 1971

BORCI ZA SVOBODO

Kar se tiče partizanskih spomenikov pri nas na Primorskem, je naše mnenje naslednje:

Vsakdo sme postavljati spomenike komur hoče, če to dela z lastnim denarjem. Če pa gre za denar javnih ustanov (občin, dežele), potem ni prav, če si kdo lasti izključno pravico, komu bo postavjal spomenike in kje. Enako pravico do odločanja imamo vsi volilci in davkoplachevalci.

Trditi smemo, da je bilo za svobodo proti fašizmu vse naše ljudstvo in da bi noben naš fant in mož ne šel v italijansko in nemško vojsko, če bi mogel izbirati. V duši in srcu so bili zato vsi „borci za svobodo“.

Niso žrtve za svobodo samo tisti, ki jih je komunistična partija proglasila za take.

(1971, št. 4)

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S. W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 0 31 24 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams. Tirol.

Ivan Tomažič („Korotan“), Alibertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0 222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg. (Tel. 05522-6404).

Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch,
Vorarlberg, (Tel. 0 55 22 - 25 85).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen.

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle.

(Tel. 071-36.77.54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 420 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0 208 - 64 09 76).

Jožko Bucik, Hochdahler Str. 14, 5657 Haan 1, Tel. 0 21 29 - 13 92

Ludvik Rot, Hochdahler Str. 14, 5657 Haan 1, Tel. 0 21 29 - 13 92

Mirko Jereb 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 06 11 - 61 37 22).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Türk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Villi Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schuberstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schuberstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.

(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065-22 71 33).